

the
PLAIN TRUTH
a magazine of understanding
(NEDERLANDSE EDITIE)

de

ECHTE WAARHEID

een tijdschrift voor een zuiver begrip

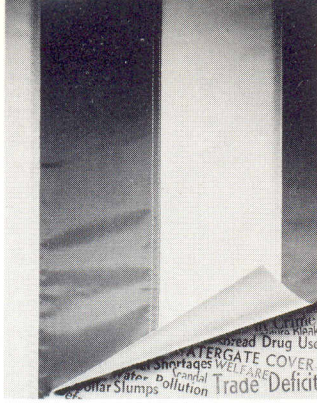
De Europese
MISDAADEXPLOSIE

RECONSTRUCTIE
van 2000 jaar
GESCHIEDENIS

EEN REMEDIE TEGEN
OORLOG

UNCLE SAM IS ZIEK

...qua
... in Crime
... Kleak
... spread Drug Use
WATERGATE COVER-
... Shortages WELFARE
Water D... Scandal
Dollar Slumps Pollution Trade Deficit

Onze omslagfoto

De Verenigde Staten hebben te lijden aan een groot aantal hoogst ernstige ziekten — van het Watergate-schandaal tot brandstoftekorten en een ongunstige handelsbalans. Zoals het hoofdartikel in dit nummer aantoonst lijdt Uncle Sam aan chronische ziekten. Tenzij er onmiddellijk maatregelen getroffen worden, zou hij eraan kunnen bezwijken.

Allen Merager — Plain Truth

IN DIT NUMMER

Persoonlijk	1
Uncle Sam is ziek	2
Reconstructie van 2000 jaar geschiedenis	9
Vooruitlopend nieuws	15
De Europese misdaadexplosie	16
Is een „goed“ leven leiden wel voldoende?	22
Een remedie tegen oorlog	26
Wat u kunt doen	32
Wat onze lezers schrijven	36
Waarom zijn we hier?	37
Italië — de zieke man van Europa ..	40

Wij verzoeken onze lezers hun correspondentie te richten aan:

AMBASSADOR COLLEGE
Postbus 496
Arnhem
(Nederland)

BELANGRIJK: Opgave van adreswijziging graag zo spoedig mogelijk aan bovenstaand adres onder vermelding van het codenummer boven uw naam of, indien mogelijk, met insluiting van uw adresstrookje.

September 1973

6e jaargang

No. 8

Wereldoplage: 3 159 700
(Nederlandse editie: 41 206)

Maandelijks (behalve het gecombineerde nummer van juli-augustus) uitgegeven door Ambassador College, 300 West Green Street, Pasadena, Californië 91123, als een dienstbetoon in het algemeen belang. Uw reeds betaalde abonnement werd mogelijk gemaakt door de bijdragen van degenen die vrijwillig medewerkers geworden zijn in de ondersteuning van dit wereldomvattende werk. Ambassador College is als een afzonderlijke instelling verbonden aan de Worldwide Church of God, Pasadena, Californië, VS, en een gedeelte van de financiële behoeften van het werk wordt door die Kerk gedragen. De uitgevers hebben niets te koop en hoewel bijdragen dankbaar aanvaard worden, wordt het publiek nooit om financiële steun verzocht.

President-directeur en hoofdredacteur
Herbert W. Armstrong

Vice-voorzitter en adj.-hoofdredacteur
Garner Ted Armstrong

Chef-redacteur: Herman L. Höh

Redacteur vormgeving: Arthur A. Ferdig

Kernredactie: William F. Dankenbring, Jerry J. Gentry, Gene H. Hogberg, Paul W. Kroll, Raymond F. McNair.

Redacteuren en medewerkers: Robert Boraker, Robert L. Kuhn, Cliff C. Marcussen, Ernest L. Martin, Gerhard O. Marx, Patrick A. Parnell, Richard C. Peterson, Richard H. Sedliacik, Charles F. Vinson, Eugene M. Walter, William R. Whitehart.

Correspondenten: Bonn: John Karlson; Brussel: Ray Kosanke; Genève: Colin Wilkins; Johannesburg: Robert Fahey; Londen: Roderick C. Meredith; Manila: Colin Adair; Mexico: Enrique Ruiz; Sydney: Dennis G. Luker; Vancouver: Dean Wilson; Washington D.C.: Dexter H. Faulkner.

Documentatie en nieuwsdienst: Paul Knedel, David Price, Rodney Repp, Donald D. Schroeder.

Ontwerp en uitleg: Allen Merager, Ron Lepeska, Monte Wolverton.

Fotografie: VS: Mike Hendrickson, Don Lorton; Engeland: Alan Beardsmore, Ian Henderson; West-Duitsland: Alfred Hennig.

Administrateur: Albert J. Portune
Directeur uitgeverij: C. Wayne Cole
Hoofd distributie: David Jon Hill

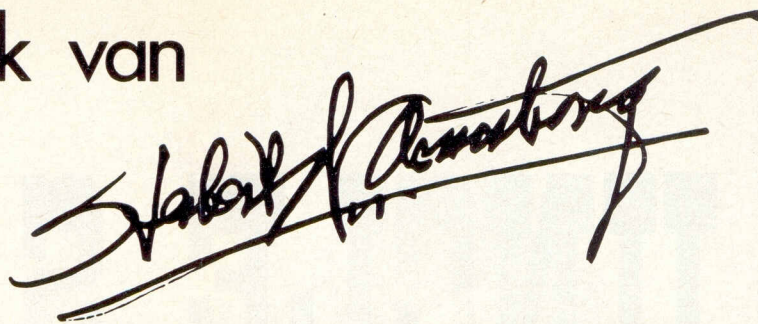
—Nederlandse Editie—

Redactiestaf: Roy McCarthy, Dick Gagel, Mathieu Janssen, Han Wilms, Iepke Klarenberg, Thea Clay.

Grafische verzorging: John Dunn, Tony Morrell.

The PLAIN TRUTH wordt maandelijks (behalve het gecombineerde nummer van juli-augustus) gedrukt door Ambassador College Press, Pasadena, Californië, VS; St. Albans, Engeland; en door Ambascor Press Pty. Ltd., North Sydney, Australië. Duitse en Nederlandse edities worden uitgegeven te St. Albans, Engeland; Spaanse en Franse edities te Pasadena, Californië, VS. © 1973 Ambassador College (U.K.) Ltd. Alle rechten voorbehouden.

Persoonlijk van

Miljoenen Aziaten zeggen: „God heeft ons arm gewild”. Is dat zo?

Tokio,

HIER IN het Verre Oosten zegen de ontelbare miljoenen armen van Azië berustend: „Het is Gods wil dat wij arm zijn”. Maar waarom zouden honderden miljoenen mensen zo arm moeten zijn? Ja, waaróm? De ware feiten zullen u verbazen en horen u wakker te schudden!

Na afloop van de Tweede Wereldoorlog werd er een grootscheeps en wereldomvattend hulpprogramma ingesteld om de arme landen van de wereld tot ontwikkeling te brengen. De Verenigde Staten begonnen de rijke, geïndustrialiseerde landen voor dit enorme project te organiseren. Deze rijke landen stelden zich ten doel — veel mensen noemden het een verplichting — de verarmde meerderheid van de wereld uit hun ellende, armoede, wanhoop en uitzichtloosheid te verlossen.

Men noemde deze nieuwe aanpak „ontwikkeling”.

De „arme landen” worden de ontwikkelingslanden

De armere landen in Azië, Afrika en Latijns-Amerika tooiden zich met de nieuwe naam „ontwikkelingslanden”. Deze naam klonk vooruitstrevend, minder vernederend dan „arme landen”. De belangrijkste landen daaronder waren China en India, de twee landen met de grootste bevolking ter wereld, en ook Indonesië, het vijfde land op de ranglijst qua inwoners. Deze categorie omvatte tevens de andere landen van Zuidoost-Azië.

Bij deze groots opgezette, wereldomvattende aanpak werd men gecon-

fronteerd met vele problemen: de bevolkingsexplosie, voeding, onderwijs, gezondheid en werkgelegenheid. En elk probleem staat weer in onderling verband met andere problemen. Het kolossale programma omvatte plannen tot industrialisatie, verplicht onderwijs (althans basis-onderwijs) en de „Groene Revolutie”.

Miljarden dollars en miljoenen man-uren zijn aan deze internationale actie tot lotsverbetering besteed. En wat is het resultaat na ruim vijftientig jaar?

In geheel Oost- en Zuidoost-Azië, waar ik de situatie persoonlijk heb waargenomen, worden vandaag *de armen van Azië armer!*

In geheel Azië, waar het overgrote deel van de wereldbevolking woont, leidt de meerderheid nog steeds een bestaan — men kan het geen leven noemen — temidden van de ergste armoede, honger, onwetendheid, ziekte en vervuiling — in wanhoop en **UITZICHTLOOSHEID!**

Hoe komt dat?

Omdat, volgens een artikel op de frontpagina van de *Hong Kong Post Herald*, de massa's der Aziaten zeggen: „God heeft ons arm gewild”.

Sommige mensen die zich totaal hebben ingezet voor deze kolossale actie tot lotsverbetering van de armen in de wereld, zijn, in een bui van frustratie en pessimisme bij het zien falen van hun krachtsinspanning, geneigd hiermee in te stemmen.

De ontwikkeling bereikt niet de enkeling

Er is inderdaad sprake van ontwikkeling. Verspreid over Zuidoost-Azië

zijn enkele prestigefabrieken opgericht en er komt in de grote steden moderne hoogbouw voor. In sommige van deze landen is er in termen van bruto nationaal inkomen sprake van stijging, terwijl er in termen van de individuele mens sprake is van stilstand. De ontwikkeling schijnt gemiddeld 40% van de door en door arme mensen niet te bereiken.

Zelfs in Japan, een der uit economisch oogpunt gezondste landen ter wereld, is dit het geval. Tijdens mijn meest recente gesprek met oud-premier Eisaku Sato merkte hij op dat, hoewel het land economisch zeer goed gaat, de levensstandaard van het doorsneegezin niet is gestegen.

Een van de voornaamste redenen voor deze gehele situatie is de bevolkingsgroei. In Azië woont ruwweg 56% van de wereldbevolking — ongeveer eenentwintighonderd miljoen — en die zal naar schatting binnen de 30 jaar **VERDUBBELEN!** Ten gevolge van de snelle bevolkingsgroei zijn er meer Aziaten analfabeet dan 20 jaar geleden. Het onderwijsprogramma kan de snelle bevolkingsaanwas niet bijhouden.

De toegepaste rooibouw om deze aanwas van miljoenen mensen te voeden en het forceren van grotere oogsten door middel van kunstmest en insecticiden, verstoren het natuurlijke evenwicht van de bodem. Het betekent grotere dan normale oogsten nu, en kleinere en in kwaliteit inferieure oogsten later als de bevolking verdubbeld is.

Veel mensen zeggen dat als de
(Zie verder pagina 33)

UNCLE SAM IS

door Garner Ted Armstrong

NOOT VAN DE AUTEUR: Dit is feitelijk geen artikel, maar een gedrukte toespraak. Als het een artikel was, zou ik het helemaal herschrijven en het geheel laten lopen als een artikel. Maar eerlijk gezegd denk ik dat dan het gevoel dat ik erin heb willen leggen, voor een deel verloren zou gaan. Daarom laat ik het zoals het is — een bijna ongedigeerde toespraak die ik onlangs voor een openbaar gehoor in de Verenigde Staten heb gehouden. Onze overzeese lezers dienen daarom te bedenken dat ik spreek als een Amerikaan tot zijn landgenoten.

WIJ VINDEN het niet leuk telkens weer te moeten horen dat Uncle Sam ziek is. Op de een of andere manier klinkt het niet juist. Wij kijken naar onze levendige economie en naar het enorme, gevarieerde wapenarsenaal, en dan komt Amerika ons sterk voor. Wij verbeelden ons graag dat de Amerikaanse droom nog steeds de droom van de wereld is.

En toch waart er in de gedachten van de meesten onzer de knagende gedachte rond dat er tegenwoordig iets niet in de haak is met de Amerikaanse levenswijze. Het is frustrerend; het lijkt onvaderlandslievend. Wij weten niet wat wij eraan moeten doen en zouden er het liefst aan voorbijgaan.

Maar wij lossen geen problemen op door maar te doen alsof zij niet

bestaan. En wij zullen ons geliefde land niet redden eer wij bereid zijn toe te geven dat wij inwendig ziek zijn.

Ik houd van die goede, oude Uncle Sam. Ik geloof dat wij dat allemaal doen. Maar het houdt niet in dat je minder van Amerika houdt wanneer je zijn problemen onderkent en rekening houdt met de mogelijkheid dat er nog grotere problemen op komst zijn.

Juist omdat ik van mijn land houd, het land waar ik geboren ben en mij de kostelijke gaven van vrijheid van spreken, vrijheid van godsdienst, de persvrijheid en de vrijheid om mijn eigen leven te leiden heeft geschonken, daarom hoop ik dat wij onze ziekte zullen erkennen en dat wij naar genezing zullen streven en voort zullen gaan de belofte van de grootheid die de onze zou kunnen zijn, in vervulling te doen gaan.

Wij proberen ons van het probleem te ontdoen door op te merken dat het maar een handjevol mensen is die Amerika's problemen veroorzaakt. Het zijn de drugpushers, de misdadigers, de corrupte politici of misschien is het het establishment.

En in het bijzonder houden wij er niet van te horen dat „wij” collectief bezig zijn ons land te ruïneren — wij allen, en wel bij stukjes en beetjes. Langzaam, en zonder onderbreking zijn wij van de ene dag op de andere en van de ene week op de volgende bezig ons land te gronde te richten.

Onze politici spreken schone woor-

den. „Laten wij praten over wat er goed is aan Amerika. Ik heb schoon genoeg van al dat denigrerende gepraat over ons land”, zeggen ze ons.

Zij praten over het Vrijheidsbeeld, en misschien over de Niagara of over het grandioze Yosemite-natuurpark. Zij praten over bergen en rivieren en valleien. Maar zij verheffen hun stem niet om te zeggen dat Amerika ziek is. Zij wijzen niet op ons racisme, op onze immoraliteit, onze werkloosheid, onze afschuwelijke steden of de andere sociale ongerechtigheden in ons midden.

Het wordt tijd voor een onderzoek

Wanneer Uncle Sam een van onze naaste familieleden was — een fijn, vriendelijk en dierbaar oud familielid, zouden wij ons ongerust maken over de vraag wat er nu precies met hem aan de hand was en welke geneeswijze nodig zou zijn.

Wij zouden Uncle Sam naar allerlei specialisten sturen. Wij zouden zijn hart laten onderzoeken, zijn bloedsomloop, zijn spijsverteringsstelsel en zijn botten.

Hoe zou het rapport van de dokters luiden? Wanneer Uncle Sams conditie een afspiegeling zou zijn van de huidige toestand waarin Amerika verkeert, zou dat rapport ons danig schokken. Wij zouden er iets aan willen doen — iets drastisch, en liefst een beetje gauw.

Ik zeg dit omdat ik in het diepste van mijn wezen geloof dat dit land ziek is en dat de ziekte zou kunnen

ZIEK

U.S. Militant
Tax Hike Inflation
School Integration
New Resource
Ahead
Troubled Arr
Extinction
Racial
Integration
Crisis
Hanoi, Viet
'Mutiny' Abo
Corruption
Disgruntled
Officer Killed
Warms
Crisis
Hanoi, Viet
'Mutiny' Abo
Corruption
Living
American Workers
Sparks Riot
STRIK
Advise
Shortage
18 Die
Gunman
Rampage

Mike Hendrickson — Plain Truth

... in een voortdurende strijd van allen tegen allen in een zenuwslappende levensstijl die elk dier volkomen krankzinnig zou maken.

worden gediagnostiseerd als kanker van vrijwel alles.

Wij dienen ons eensgezind te realiseren dat er in dit land een ziekte heerst die genezen moet worden, en dat niets minder dan de een of andere vorm van noodchirurgie dat zou kunnen bewerkstelligen.

Is ons skelet nog wel gezond?

Laten wij eens een blik op ons land slaan. Laten wij het met diepe bezorgdheid doen, maar wel objectief.

De documenten, concepties, idealen en filosofieën die de grondslag vormen van deze natie, zouden kunnen worden vergeleken met het *skelet* van Uncle Sam. Zonder de steun van deze idealen heeft ons leven geen doel meer.

Op de Liberty Bell in Philadelphia staat een van deze doeleinden gegraveerd: „Verkondig vrijheid door heel het land en aan alle inwoners”. Het zal u mogelijk verbazen, maar dit is een aanhaling uit Leviticus 25:10. Het is een mooie gedachte. En toch hebben wij in de Verenigde Staten van Amerika tot op de huidige dag nog steeds geen volledige vrijheid voor al onze burgers.

Er zijn in onze tijd tal van mensen

in Amerika — of ze nu wonen in de getto's van de grote steden, de Indianenreservaten of de valleien en afgelegen heuvels van Appalachia of waar ook in het land — die niet werkelijk alle voorrechten van vrijheid genieten.

Aan de preambule van de constitutie is niet volledig voldaan. Deze zegt: „Wij, het volk van de Verenigde Staten, ten einde een meer volmaakte eenheid te vormen, gerechtigheid te grondvesten, binnenlandse rust te verzekeren...”

Veel van onze burgers beweren nog steeds geen „gerechtigheid” te onderkennen. En die „binnenlandse rust”? Wel, dat was voordat de onlusten begonnen, voordat de misdaadcijfers omhoog schoten, vóór de mishandelingen, de aanrandingen en de berovingen — al die dingen die ons land zoveel geweld aandoen.

De Onafhankelijkheidsverklaring luidt: „Wij houden deze waarheden voor vanzelfsprekend, dat alle mensen als elkaars gelijken zijn geschapen”. Maar wanneer ik tegenwoordig met mensen spreek en het meest openlijke racisme uit hun mond hoor komen, dan weet ik dat er miljoenen Amerikanen zijn die niet geloven dat deze

verklaring inhoudt wat de grondleggers van Amerika bedoelden.

Er is nog een ander voorbeeld dat bijzonder veelbetekend is. Na de Amerikaanse burgeroorlog schreef Samuel B. Chase, predikant en minister van Financiën: „Uit de grond van mijn hart ben ik de mening toegedaan dat onze nationale schande, de verloochening van God, niet de minste is van onze huidige rampspoeden”. Door zijn bemoeiingen kwamen er vier woorden, die ons nationale motto werden, op onze betaalmiddelen te staan: „In God We Trust”.

Maar dat doen wij niet. Het is zelfs zo dat wij er nog niet helemaal zeker van zijn of wij in Amerika wel over God dienen te praten — afgezien van in een preek of in een godslastering. Wij vinden het gênant wanneer iemand in een gesprek God te berde brengt.

Een ziekte waar wij het allen over eens kunnen zijn

De Amerikaanse steden kunnen worden vergeleken met Uncle Sams *maag* — zij grijpen om zich heen om de natuurlijke hulpbronnen te verslinden en lozen op hun beurt verontreinigende stoffen in de lucht, in de stromen en rivieren en over het land.

Voor mij zijn steden plaatsen die letterlijk „onbewoonbaar” zijn geworden. Wanneer wij een blik slaan op de Amerikaanse steden, op de problemen van onze overbevolkte, voortdurend verder uitdijende steden, wordt het tijd de vraag op te werpen: is dit werkelijk het goede leven?

Wij snellen in onze auto's heen en weer naar onze baantjes en vervolgens weer naar huis, in een voortdurende strijd van allen tegen allen in een zenuwslappende levensstijl die elk dier volkomen krankzinnig zou maken — en dat alles omdat de stad de plaats is waar „het goede leven” geacht wordt te zijn. Maar desondanks zetten we in de weekends alles op haren en snaren om de stad te ontvluchten omdat het leven daar zo onmogelijk is.

Onze steden vormen een ziedende chaos van onrust en misdaad, en van mensen die elkaar vervloeken en haten.

Onlangs had ik een onthullend gesprek met een taxichauffeur in New Orleans die, als gevolg van een poging tot beroving, op zijn arm een litteken

...ous Declaration of the thirteen united States of A

When in the course of human events it becomes necessary for one people to dissolve the political bands which have con
separate and equal station to which the Laws of Nature and of Nature's God entitle them, a decent respect to the opin
ions of mankind requires that they should declare the causes which impel them to the separation.

It is the right of every nation to alter or to
their safety and
well-being, that man
institutions, pe
no guards for the
the same prov
to attend to
the same de
the same de

John Launois — Black Star

Er zijn tal van mensen in Amerika — of ze nu wonen in de getto's van de grote steden, de Indianenreservaten of de valleien en afgelegen heuvels van Appalachia of waar ook in het land — die niet werkelijk alle voorrechten van vrijheid genieten.

van een messteek had, dat van zijn schouder tot zijn elleboog reikte. 's Nachts heeft hij een revolver op de zitplaats naast hem liggen. „En u kunt van mij aannemen,” zei hij, „dat zeker 90% van de taxichauffeurs een vuurwapen bij zich heeft”. Dit getal moge al dan niet juist zijn, maar het symptoom is er en de ziekte is dodelijk. Dit vormt een wezenlijk kenmerk van onze ziekte.

Kijk eens naar de toeneming van de misdaad. Tussen 1966 en 1971 nam de Amerikaanse bevolking met 5% toe. Dat houdt in dat men een misdaadstijging van 5% had mogen „verwachten”. In werkelijkheid steeg het misdaadcijfer in die vijf jaar met 74%.

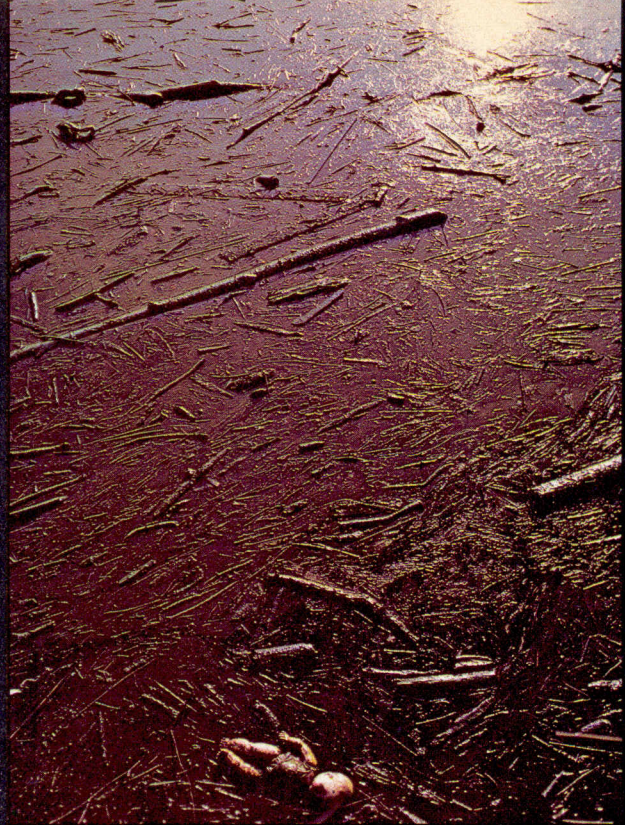
Vergelijkingen tussen 1960 en 1970 kunnen nog schokkender zijn. In 1960 werd er in Amerika elke 58 minuten een moord gepleegd. In 1970 was dit gestegen tot één moord per 33 minuten. In 1960 werd er elke zes minuten iemand beroofd. Dit cijfer steeg tot een beroving elke 91 seconden in 1970. Aanrandingen met verkrachting stegen van één per 34 minuten tot één elke 14 minuten.

Wanneer ik denk aan onze reusachtige, zich naar alle kanten uitbreidende steden, die hun afval over hun omgeving uitstorten en een verschrikking inhouden voor hen die erin wonen moeten, komt het mij voor dat Uncle Sams maag in slechte conditie verkeert.

Wij lijden ook aan constipatie

Onze rivieren en onze lucht zouden vergeleken kunnen worden met Uncle Sams *ingewanden*, en wij zijn hard op weg deze volkomen te verstoppelen.

De Verenigde Staten van Amerika produceren elk jaar meer tonnen luchtverontreiniging dan tonnen staal. Het is nauwelijks te geloven, maar waar. Een goed voorbeeld van onze kwalen is de Mississippi, algemeen bekend als het „darmkanaal van het Midden-Westen”. Langs haar benedenloop in het Zuiden heeft de Amerikaanse Openbare Gezondheidsdienst overal borden geplaatst met het verbod langs de oevers zelfs maar te picknicken. De concentratie van besmettelijke bacteriën, alleen al in het rondstuivende *schuim* van de rivier, kan wanneer dit op iemands gezicht of lippen terecht komt, typhus, hepatitis of diarree veroorzaken!

John Launois — Black Star

Wij drinken verontreinigd water, wij ademen verontreinigde lucht in, wij reizen door een verontreinigd land, wij eten verontreinigd voedsel.

Wij drinken verontreinigd water, wij ademen verontreinigde lucht in, wij reizen door een verontreinigd land, wij eten verontreinigd voedsel. Ik hoef hier geen grote hoeveelheid statistisch materiaal aan toe te voegen om u te overtuigen dat onze natie verontreinigd is. Wij leven er allemaal dagelijks mee.

De milieucrisis is ook een symptoom van onze nationale ziekte, daar zij onze krachten ondermijnt en ons berooft van het leven dat wij zouden kunnen genieten.

Zal de overheid ons redden?

Het *hoofd* van Uncle Sam is de overheid. En die is behoorlijk ziek. Wie heeft er niet gehoord van de Watergate-affaire die tot aan de stoep van het Witte Huis is gestegen?

De maatschappelijk commentator Peter F. Drucker beschreef de crisis in het landsbestuur kort en bondig als volgt: „De bewijzen stapelen zich

op dat [de] overheid [van de Verenigde Staten] eerder groot dan sterk is; dat zij eerder vadsig is dan machtig; dat zij veel geld kost, maar weinig tot stand brengt. Er zijn tevens steeds meer bewijzen dat de burger steeds minder in de overheid gelooft en zich steeds meer erdoor ontgoocheld voelt. Inderdaad, het landsbestuur is ziek — en dat juist wanneer wij een krachtige, gezonde en ondernemende overheid nodig hebben” (*The Age of Discontinuity*, blz. 212).

Onze huidige gezwollen bureaucratie omvat alleen al op federaal niveau bijna 3 miljoen mensen, duizenden gebouwen, bergen papier. Niemand weet precies wat tal van anderen doen of proberen te doen.

Wij krijgen een hekel aan de overheid omdat het voorkomt alsof ze zich afzijdig houdt en niet in staat schijnt de problemen die ons benauwen te onderkennen of op te lossen.

Peter Green

**„Inderdaad, het landsbestuur is ziek
— en dat juist wanneer wij een
krachtige, gezonde en ondernemende
overheid nodig hebben.”**

— Peter F. Drucker

Wij schijnen te denken dat de overheid er de voorkeur aan geeft niet te luisteren, geen geld uit te geven waar dat werkelijk nodig is, en dat zij haar prioriteiten achterstevoren gezet heeft. Maar het kan in feite heel goed zijn dat de overheid nauwelijks in staat is te regeren.

Als gevolg van de fantastische omvang van de overheid, haar gevestigde belangen en de enorme omvang van de problemen waar zij voor staat, kunnen zelfs bewindhebbers met de grootste macht in handen daar geen toezicht en controle op houden.

In een tijd waarin onze natie met zo veel problemen wordt geconfronteerd, lijdt een overheid die nauwelijks kan reageren en die niet bij machte is veel tot stand te brengen, aan een ernstige ziekte.

Waar bleef onze spierkracht?

Wat is het *spierstelsel* van Uncle Sam? Het is het leger van onze

arbeidskrachten en ons vermogen in de internationale handel te kunnen concurreren.

Met veel creativiteit, vindingrijkheid en hard werken hebben de Amerikaanse industrie en de Amerikaanse arbeiders een samenleving tot stand gebracht die in vele opzichten terecht een „great society” wordt genoemd. En toch zijn er redenen om te vermoeden dat Uncle Sams spierkracht tegenwoordig, ondanks de enorme omvang van onze economische macht, ernstig is aangetast.

De balans van onze buitenlandse handel heeft de laatste jaren een drastische ommekeer ondergaan. Tijdens de jaren zestig hadden wij een gemiddeld jaarlijks handelsoverschot van 4 tot 5 miljard dollar. Tegen het einde van de jaren zestig was dit overschot bijna verdwenen. Daarop werden wij in 1971 geconfronteerd met ons eerste handelstekort sedert

de Tweede Wereldoorlog — een nadelig saldo van 2,7 miljard dollar. In 1972 steeg dit nadelig saldo tot 6,4 miljard dollar. En voor het lopende jaar wordt een negatief saldo van 8 tot 12 miljard dollar verwacht.

Na de kleine, elkaar afwisselende plusjes en minnetjes van de jaren zestig, boekten wij voor het jaar 1970, zowel in de omvang van onze buitenlandse handel als op alle andere terreinen van onze buitenlandse betrekkingen, een tekort van in totaal 9,8 miljard dollar. In 1971 werd een desastreus verlies van 30 miljard dollar geleden. In 1972 daalde dit tekort tot 11,6 miljard dollar, maar het blijft een ernstig tekort.

Wat zich in de Verenigde Staten begint te manifesteren, is het onvermogen te concurreren in het internationale handelsverkeer. De Amerikaanse arbeider heeft voortdurend het „goede leven” nagestreefd, d.w.z. hogere lonen, meer sociale voorzieningen, langere vakanties met behoud van salaris en kortere werktijden. Het is tegenwoordig niet ongewoon dat werkers in andere landen meer produceren dan de Amerikaanse werknemer, waardoor de Amerikaanse goederen zowel uit de buitenlandse als uit de thuishmarkt worden geprijsd.

Toch schuilt de kwaal nog dieper dan alleen maar in kortere werktijden en hogere lonen. Onze huidige jeugd — om niet te spreken van een groot deel van de oudere generatie — moet niets hebben van een zinloze acht-tot-vijf-baan waarin men 30 jaar lang hetzelfde vervelende, onbevredigende en ondankbare werk moet doen, waarna er een feestje wordt georganiseerd en men een gouden horloge ontvangt met de mededeling dat men nu de rest van zijn leven televisie mag gaan kijken. Zij hebben doodgewoon geen zin in zó'n leven.

Het gevolg is dat wij te kampen hebben met maandagochtendabsenteïsme, klungelig werk waarbij alle belangstelling ontbreekt, een groot verloop en gebrek aan verantwoordelijkheid bij de taakvervulling. Deze houding van „wat kan het mij eigenlijk schelen” betekent een aanslag op onze nationale economische kracht.

De ene industrietak na de andere wordt door buitenlandse concurrentie getroffen. De autoindustrie bevindt zich in moeilijkheden, evenals de staalindustrie, de textielindustrie en

de fabrieken die ons die nimmer eindigende stroom van verbruiksartikelen leveren. Zelfs de landbouw wordt ernstig aangetast.

Wij bevinden ons op het ogenblik middenin de schermutselingen die een wereldomspannende handelsoorlog inluiden. De dollar is gedevalueerd, maar de Amerikaanse industrie is niet voorbereid op een handelsoorlog.

Wanneer u Uncle Sams spieren bekijkt, dan zit er nog een hoop leven in. Maar u moet wel tot de conclusie komen: „Het gaat niet zo goed met hem als het eigenlijk zou moeten. En als we nu geen drastische maatregelen nemen, zal het bergaf met hem gaan.”

Wij bevinden ons op het ogenblik middenin de schermutselingen die een wereldomspannende handelsoorlog inluiden.

Onze allerergste ziekte

Het komt mij voor dat het hart van Uncle Sam het belangrijkste van alles is. Dat wil zeggen: onze zedelijke doelstellingen als natie. Een duidelijk doel geeft een land richting en besluitvaardigheid. Goede leiding en vastbeslotenheid produceren karakter en geestkracht. Maar het enige doel dat wij werkelijk in dit leven schijnen te hebben, is ons zo'n beetje vast te klampen aan het goede leven zolang we ervan kunnen genieten.

Amerika zou een transcendentiaal doel moeten hebben. Ons dagelijks leven zou door dat doel moeten worden doordrongen. De wereld ziet er reikhalzend naar uit dat wij die verantwoordelijkheid op ons nemen. Maar in plaats daarvan hebben wij geen idee waar wij heengaan.

Als je in gezelschap van twee andere mensen bent en je vraagt ze wat ze van Amerika denken, dan heb je een goede kans op ruzie.

Dit land is niet langer trots op zijn kracht. Het voelt zichzelf achteruitgaan in geestkracht, in drijfveren en in nationale vastberadenheid. Met nationale doeleinden en het streven naar een nationaal karakter voor ogen, zouden wij onze andere problemen kunnen oplossen. Maar als wij

ons hart verliezen, hebben wij alles verloren.

Deze analogie van het hart is in feite niet origineel. Zij werd lang geleden gebedigd door een wijs profeet, een zeer patriottisch man die zich ernstig ongerust maakte over zijn volk. Die profeet was Jesaja — uit de Bijbel.

Jesaja's boodschap werd opgetekend in de Bijbel en leeft daar nog krachtig voort. Zij is daar omdat Jesaja's boodschap niet alleen voor zijn tijd bedoeld was, maar ook voor ons, voor ons Amerikanen, voor de Britten, de Canadezen, de Australiërs, de Nieuwzeelanders, de Zuidafrikanen

en anderen in dit bijzondere tijdsge-richt.

„Het gehele hoofd is ziek”

Jesaja sprak over mensen die hun weg kwijt waren en die hun bestaansreden niet meer zagen. „Een rund kent zijn eigenaar”, zegt hij, „en een ezel de krib van zijn meester, maar Israël heeft geen begrip, mijn volk geen inzicht. Wee het zondige volk, de natie, beladen met ongerechtigheid, het gebroed van boosdoeners, de verdorven kinderen. Zij hebben de Heer verlaten, de Heilige Israëls versmaad, zich achterwaarts gewend” (Jesaja 1:3-4, *N. Vert.*).

Is dat niet de huidige toestand? Wij beweren Gods volk te zijn — wij gebruiken zijn naam, en produceren, vertalen en distribueren meer Bijbels dan ooit tevoren. Wij wekken de indruk godsdienstig te zijn door het bijwonen van religieuze ceremonieën, het bouwen van kerken en het bezoeken daarvan. Maar hoevelen van ons wenden zich wérkelijk tot God om leiding en richting aan ons leven te geven?

Jesaja gaat dan verder met zijn beschrijving van de toestand waarin ook ons land zich tegenwoordig bevindt: „Waar wilt gij nog meer

geslagen worden, dat gij voortgaat met af te wijken? *Het gehele hoofd is ziek, het gehele hart vol krankheid; van de voetzool af tot de schedel is er niets gaaf; wonden, striemen en verse kwetsuren, die niet uitgedrukt zijn noch verbonden noch met olie verzacht*” (vers 5-6, *id.*).

De kwalen en de wonden die Jesaja beschrijft vragen om genezing. Hij bedoelt daarmee dat onze bezoeken aan het licht moeten worden gebracht en dienen te worden verklaard, en, wat nog belangrijker is, dat de natie *zich bekeert*.

Vervolgens waarschuwt hij ons wat er gaat gebeuren als wij ons niet bekeren: „Uw land is een woestenis; uw steden zijn met vuur verbrand; uw akker, daarvan eten vreemden voor uw ogen: een woestenis, als door vreemden onderstboven gekeerd” (vers 7, *id.*).

Teveel van onze leiders zeggen ons: „Laten wij het hebben over wat er goed is aan Amerika”. Zij zouden zich meer bezig moeten houden met wat er in Washington aangaat, met misdaad en echtscheiding, met drugs en milieuvervuiling, met de overheid zelf en met haar verstikkende bureaucratie. Wij zouden meer moeten praten over de negatieve betalingsbalans, over de handelstekorten, de devaluatie van de dollar, en eerlijk met onszelf zijn en onze nationale ziekte toegeven. En bovenal dienen wij ons te bekeren van de grondoorzaak van onze problemen — het feit dat wij ons afgewend hebben van God en zijn wegen, de wegen die ons volk sterk zouden maken.

Een andere profeet, Ezechiël, beschreef de oplossing voor onze problemen: „Ik zal hun één hart geven en een nieuwe geest in hun binnenste, en Ik zal het hart van steen uit hun lichaam verwijderen en hun een hart van vlees geven, opdat zij naar mijn inzettingen zullen wandelen en naarstig mijn verordeningen onderhouden...” (Ezechiël 11:19, *id.*).

God belooft dat Hij deze veranderingen voor alle mensen zal bewerkstelligen, of de mens daar nu bewust op uit is of niet. Maar tot die dag aanbreekt staat de gezondheid van Uncle Sam centraal. Tenzij wij nu deze verandering zoeken en ons tot God wenden om onze nationale kwalen te helen, zullen wij niet als natie blijven voortbestaan. □

ARCHITECTONISCHE ornamentiek van voormalige Jeruzalemse gebouwen gereconstrueerd aan de hand van fragmenten van een doorgang in de z.g. zuilengang van Salomo. De fragmenten werden langs de zuidelijke muur van het tempel terras opgegraven.

RECONSTRUCTIE VAN 2000 JAAR GESCHIEDENIS

Tekst en foto's door Chris Patton

Opgravingen ten zuiden en westen van het tempel terras te Jeruzalem hebben over heel de wereld de aandacht getrokken. In dit artikel, geschreven vanuit het oogpunt van een archeoloog, wordt in eenvoudige bewoordingen uiteengezet wat daar in Jeruzalem gebeurt en worden enkele van de opzienbarende vondsten beschreven.

HET GROTE publiek beschouwt archeologie doorgaans als een opwindende speurtocht van de mens naar verborgen schatten en vergeten pracht en praal van weleer.

De tentoonstelling van de schatten uit het graf van Toetankhamen in het Brits Museum te London van verleden jaar heeft dit nog eens onderstreept. Kilometers lange rijen men-

sen schoven langs het tentoongestelde en starden, diep onder de indruk, naar de gouden glorie uit de grijze oudheid.

Maar veel belangrijker dan tentoonstellingen is de reconstructie van steden of complete samenlevingen uit een ver verleden. Dit is het échte „goud”, aan de opsporing en opgraving waarvan archeologen al hun energie en zelfs hun leven geven.

Wat is dit „goud” eigenlijk waard?

Wat kunnen wij leren van het blootleggen van het verleden?

Archeologie heeft een doel

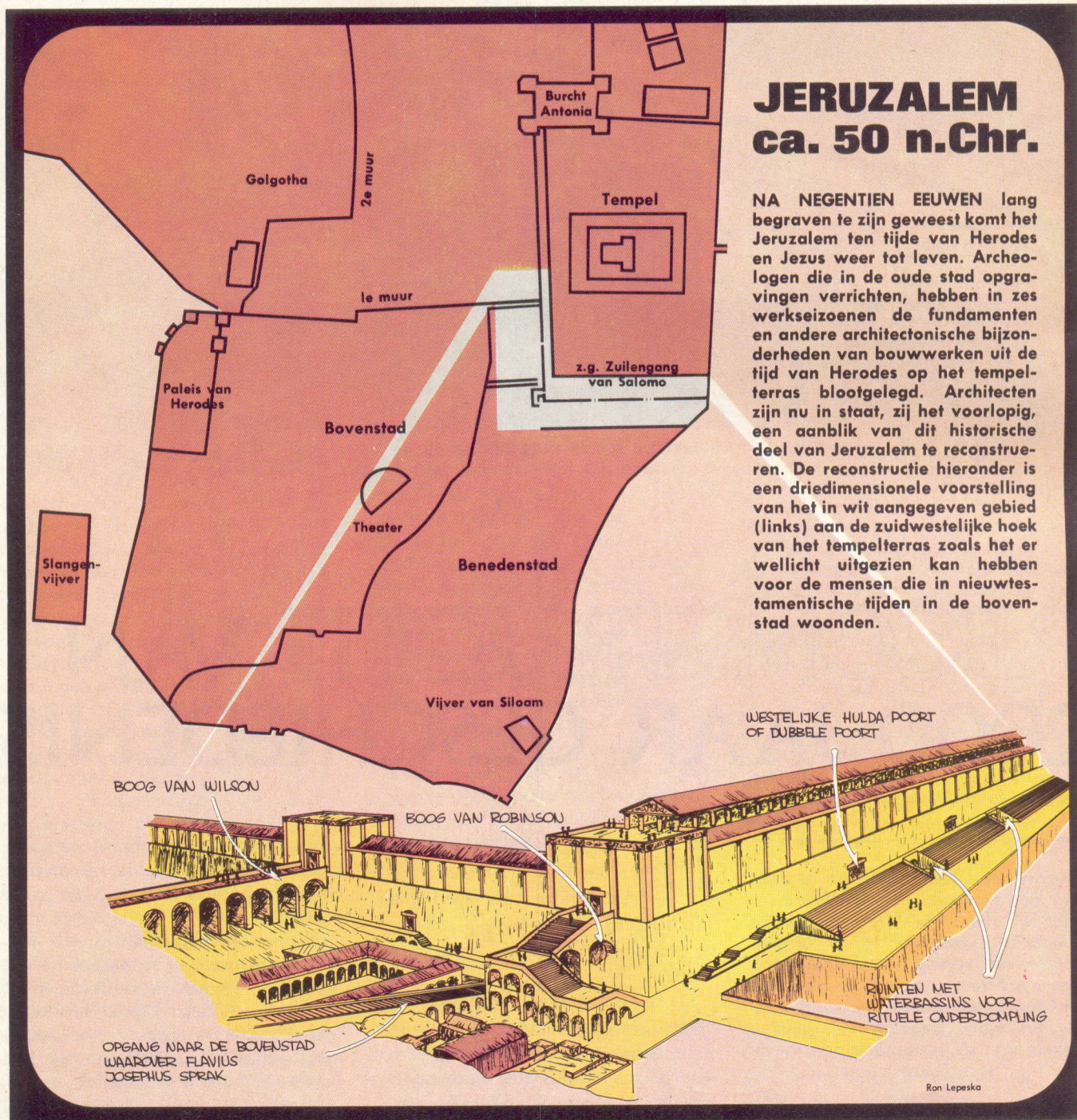
Een juist begrip van het verleden van de mens is tegenwoordig veel meer waard dan de sieraden en de kostbare gebruiksvoorwerpen die de archeologen aan het licht hebben gebracht, want het draagt bij tot begrip van de wereld waarin wij thans

leven. De archeologie helpt ons met het doorgronden van het menselijk doen en laten dat tot de huidige tragische crisis in het menselijk bestaan heeft geleid.

Reeds zolang de mens op aarde is, heeft hij voorwerpen nagelaten die verband hielden met zijn dagelijks bestaan: aardewerk, werktuigen, wapens, kunstproducten en religieuze voorwerpen. Deze voorwerpen, als-

mede de resten van steden, tempels, werkplaatsen en vestingen, leveren een zeer speciale bijdrage voor het reconstrueren van de geloofs- en denkwereld van voorbije menselijke samenlevingen en van de invloed daarvan op de maatschappij van nu.

Wat de vroegste perioden van het menselijk bestaan betreft, vormen opgravingen de enige *materiële* bron van kennis. Maar wanneer er later

historische documenten ter beschikking komen, zelfs dan nog wordt archeologie geenszins tot een tweedetrangs positie gedegradeerd. Want historische annalen kunnen door de auteur zijn verzonnen of op zijn minst door persoonlijk vooroordeel zijn beïnvloed. Uiteindelijk kan men de betrouwbaarheid van een schrijver uit de oudheid het best controleren aan de hand van wat men in de bodem aantreft.

De archeologie vervult een belangrijke functie bij het aanvullen en completeren van geschreven verslagen. Zij kan met sprekende, stoffelijke details de algemeenheden welke de historische annalen verschaffen, verduidelijken; of zij kan voordien onbekende feiten aan het licht brengen waar zowel de schrijver uit de oudheid als de lezer van nu aan voorbij is gegaan.

Ook zijn er in meer recente tijden gevallen geweest waarbij schriftelijke informatie totaal ontbrak. In die gevallen was de archeologie andermaal de enige informatiebron.

Opgravingen te Jeruzalem

De opgravingen te Jeruzalem, in de buurt van het tempel terras, laten zien op welke manier oudheden van stoffelijke aard een rijke, geschreven geschiedenis kunnen aanvullen. Deze opgravingen begonnen in 1968 en worden geleid door professor Binyamin Mazar van de Hebrew University. Zijn staf is dagelijks bezig met het controleren en staven van de historische juistheid van het Nieuwe Testament, de diverse vermeldingen in de verslagen der rabbijnen, alsook de historische beschrijving die Flavius Josephus gaf van het Jeruzalem uit de tijd van Jezus en de apostelen.

Eeuwenlang vormden deze werken de voornaamste bron van informatie betreffende de laatste paar eeuwen voor Christus' geboorte en de eerste eeuwen van onze jaartelling. Het Nieuwe Testament geeft slechts een oppervlakkige beschrijving van stoffelijke aspecten of bijzonderheden van die tijd, terwijl gedeelten van de Talmoed, de overige overleveringen der rabbijnen en de werken van Flavius Josephus beschrijvingen bevatten van Jeruzalem, met inbegrip van de tempel, het tempel terras en het omringende gebied.

De oudste geschiedenis van Jeruzalem

Een der grootste bouwers uit de Romeinse wereld was koning Herodes, tijdens wiens bewind Jezus werd geboren. De enorme omvang van zijn bouwprojecten is zelfs van invloed geweest op de resten uit perioden vóór zijn tijd. Afgezien van enkele graven (volgens prof. Mazar uit de achtste en zevende eeuw voor Christus) bestaan de vondsten uit de periode van vóór Herodes de Grote, die in de omgeving van het tempel terras zijn gedaan, uitsluitend uit potscherven. Die scherven zijn voornamelijk aangetroffen op de bodem van stortkokers, in kuilen en ondergrondse waterreservoirs, te zamen met Herodiaans aardewerk. Men heeft slechts enkele onaangeroerd gebleven vindplaatsen met pre-Herodiaans aardewerk gevonden.

In het vijftiende jaar van zijn regering begon Herodes de Grote het tempel terras uit te breiden tot de huidige omvang. De bouw van de tempel zelf begon tegen het einde van het achttiende jaar van zijn regering: 20-19 v. Chr.

Voordien was er op deze plaats, onder toezicht van Zerubbabel, opnieuw gebouwd en wel door de joden die uit Babylon waren teruggekeerd. Deze herbouw was aanzienlijk bescheidener van omvang, maar het besloeg vermoedelijk toch hetzelfde areaal als het terras dat Salomo voor de eerste tempel had afgebakend.

Het kwam erop neer dat Herodes' bouwwerk op het tempel terras het oppervlak van de vorige tempel besloeg, alsmede wat grond aan de zuiden westzijde van het tempel terras. Het is meer dan waarschijnlijk dat sommige kunstvoorwerpen uit de periode van Salomo of uit de tijd van na de Babylonische ballingschap in het tempel terras zelf zijn bewaard gebleven, maar de uitzonderlijke politieke en religieuze ligging van het tempel terras verhindert het graven ernaar.

In de tijd dat hij het tempel terras uitbreidde, liet Herodes ook het gebied er vlak omheen geheel nieuw bebouwen ten behoeve van de vele pelgrims die hier hun religieuze plichten kwamen vervullen. Onder die bedrijven werd de top van de bergrug Zion, de oude Davidstad, ten zuiden

van het tempel terras, geëgaliseerd. De architecten van Herodes drevden zware funderingen diep in de rotsbodem en legden er waterleidingen in aan. Zulke werkzaamheden waren in de tweede eeuw v. Chr. ook al door de Maccabeeën verricht. Na de verwoesting van het Jeruzalem van Herodes zetten de Romeinen dit proces voort.

Het resultaat van al deze werkzaamheden is dat er voor archeologen maar bitter weinig oud materiaal is overgebleven. Maar de periferie van de oude Davidstad houdt voor hen beloften in omdat dáár een aanzienlijk deel van het puin werd gestort. In de toekomst zullen de opgravingen dan ook tot secties hiervan worden uitgebreid.

Met dit al vormen de scherven die momenteel worden gevonden, een bijdrage tot het doorgronden van een der moeilijkste archeologische problemen betreffende Jeruzalem: de geschiedenis van de uitbreiding ervan over het omliggende terrein.

De tijd van Herodes nader bezien

De opgravingen te Jeruzalem werden in 1867 begonnen door een expeditie onder leiding van Sir Charles Warren. Door het toepassen van de tunnelmethode bemachtigde hij vele gegevens, die op hun beurt verdere opgravingen aanmoedigden en aanleiding waren tot een massa hypothetische reconstructies van de stad ten tijde van Jezus. Hierbij werden de beschrijvingen van Flavius Josephus aangepast aan de nieuwe opvattingen, ofwel eenvoudig aan de kant gezet. In één woord: alle schriftelijke bronnen kwamen onder ernstige kritiek, zulks in overeenstemming met de rationalistische geest van de tweede helft van de negentiende eeuw.

De jongste opgravingen te Jeruzalem hebben op overweldigende wijze bewezen dat deze kritiek ongefundeerd is. De op schrift gestelde beschrijvingen van ooggetuigen uit de eerste eeuw zijn accuraat.

Flavius Josephus heeft in zijn *Joodse Oudheden* 15:11:5 een levendige beschrijving gegeven van de zuidzijde van het tempel terras. Wanneer hij het over de zuidelijkst gelegen poort aan de westzijde van het tempel terras heeft, schrijft hij: „De laatste [poort] leidde naar de

MONUMENTALE trappen die naar de Dubbele Poort leiden.

ARCHEOLOGIE

is goedbeschouwd een vorm van systematische vernieling. Is eenmaal een vindplaats geheel blootgelegd, dan is het enige wat overblijft hetgeen de archeoloog bereid is achter te laten, of waar hij omheen kon graven. Ten einde te kunnen uitmaken wat zich onder een bepaald bouwsel bevindt, is hij gedwongen een deel daarvan — of alles — te slopen.

Dit is de reden waarom het opgravingsproces een uitermate geordend en exact karwei is geworden; een vaste discipline of methode om de informatie te ordenen en vast te leggen die door systematisch opgraven wordt verkregen.

In de eerste plaats wordt het opgravingsterrein opgemeten en een coördinatenstelsel uitgezet. De absolute hoogte boven de zeespiegel wordt bepaald als centraal meetpunt. De relatieve hoogte (of diepte) van hetgeen er aan woonlagen, muren en belangrijke kunstvoorwerpen is opgegraven wordt op dit punt teruggebracht.

Het hele proces wordt in kaarten, tekeningen en foto's vastgelegd. Elke blootgelegde stratum of laag wordt genummerd, gefotografeerd en geschetst. Aldus blijven voor latere bestudering de exacte positie en het uiterlijk bewaard van het voorwerp op het moment dat het aan het licht werd gebracht.

Kleine vondsten zoals munten,

scherven beenderen, kleiplastieken of architectuurplastieken worden in genummerde bakken of kistjes bewaard. Op elk daarvan staan vermeld de coördinaten, het stratumnummer en de diepte waarop de voorwerpen werden gevonden.

Feitelijk is archeologie methodisch „afval sorteren”, het doorsnuffelen van de restjes die na eeuwen nog herkenbaar zijn. Dit is haar zwakke zijde, want hoe ouder de afvalhoop, des te minder valt er — in algemene zin gesproken — te halen. Wat bleef bestaan is doorgaans gemaakt van steen, aardewerk, baksteen of schelpen. Soms vindt men beenderen, glas, metaal, doch slechts zelden zijn hout, zaden, leer of geweven stoffen door de eeuwen als gevolg van een speciale grondsoort en klimatologische omstandigheden intact gebleven. Al deze dingen, te zamen met goten of kuilen die in de rotsbodem zijn gehakt, stenen muren, in de zon gedroogde tegels en zelfs gaten waar houten palen in hebben gestaan, vormen het bewijsmateriaal dat de elementen en de tijd heeft overleefd.

Reconstructie . . . maar hoe?

Een der belangrijkste en tijdrovendste elementen van de archeologie is het reconstrueren of restaureren van kleine vondsten op dusdanige wijze dat ze de oorspronkelijke vorm zo dicht mogelijk benaderen. Zo zijn bij voorbeeld zwaar aangestaste munten dikwijls onherkenbaar. Men kan ze echter met chemicaliën behandelen. Het resultaat kan dan zijn dat de munten er bijna weer als nieuw uitzien, vooropgesteld dat ze bij het opgraven niet werden beschadigd of gebroken.

Je reinste legpuzzel

De meest voorkomende artefacten zijn scherven aardewerk — stukjes en beetjes van gebroken vaatwerk dat blijkbaar in der eeuwigheid niet vergaat. Hun veelvuldig voorkomen stempelt hen tot betrouwbare chronologische indicators voor de archeoloog. De in de loop der jaren plaatsgevonden veranderingen in typologische stijl en produktietechniek zijn de voornaamste criteria voor het bepalen van hun ouderdom.

Zo nu en dan vindt men onbeschadigde potten, maar de meest voorkomende werkwijze is je reinste

puzzelen. Speciale technici brengen weken en maanden zoek met hun pogingen de scherven tot een geheel ineen te passen. Doorgaans concentreren ze zich op de vondsten uit één stratum.

Wanneer voldoende van een stuk vaatwerk kan worden aaneen gevoegd om van de rand tot de bodem te reiken, dan spreekt men van een „compleet” of „heel” vat. Uit dit stuk kan men namelijk door nauwkeurig meten de oorspronkelijke vorm en grootte bepalen. Men gebruikt dan gips om het vat in zijn oorspronkelijke vorm te restaureren. Deze techniek wordt veelvuldig toegepast wanneer er nieuwe of ongewone soorten vaatwerk zijn ontdekt.

Brokstukken architectonische versieringen bieden wel een der opwindendste en vruchtbaarste mogelijkheden tot restauratie. Bij de opgravingen langs het tempel terras geven dergelijke bewerkte stukken steen aanduidingen van het totale ontwerp van een bouwwerk. Wanneer voldoende stukken van een zich herhalend motief worden gevonden, is een architect in staat een complete eenheid te reconstrueren.

Brian Lalor, architect bij de opgravingen langs het tempel terras, heeft een bijzonder talent voor dergelijk speurwerk aan de dag gelegd. Zo heeft hij aan de hand van enkele fragmenten van een bouwwerk, die bij deze opgraving aan het licht werden gebracht, gedetailleerde tekeningen gemaakt, die de schoonheid en de prachtig gesneden figuren laten zien van de Herodiane periode en die der latere Omajjaden (660-750 n.Chr.).

Tenslotte worden de vele kleine plattegronden en schetsen die bij het graafwerk zijn gemaakt, tot één groot overzicht van de opgravingen gecombineerd. Voor elk stratum wordt de ligging van straten en gebouwen vastgesteld. De tekeningen zijn gebaseerd op de plattegronden, de foto's en de intact gebleven voorwerpen. Ook worden per laag beschrijvingen gegeven van het aardewerk, de munten en andere voorwerpen die erin werden aangetroffen. Deze kleine voorwerpen worden later geplaatst in de gereconstrueerde gebouwen en vertrekken waarin ze gevonden werden overeenkomstig de fasen die ze vertegenwoordigen. □

andere stad [bedoeld wordt de lager gelegen stad Zion, de Davidstad], waar de weg via een groot aantal treden omlaag voert in het [Tyropaeon-]dal en dan weer omhoog gaat met een opgang [naar de bovenstad op de westelijke heuvel, die door het Tyropaeondal van de oostelijk gelegen heuvel of Zion werd gescheiden]".

Sinds Warren voor het eerst met deze veronderstelling kwam, heeft men algemeen aangenomen dat deze beschrijving duidde op een brug, bestaande uit een aantal bogen, die het Tyropaeondal (het kaasmakersdal) overspande en het tempel terras met de westelijke heuvel verbond. Deze theorie berustte op de ontdekking door hem van een enorme pijler, recht tegenover de resten van de „boog van Robinson", die uit het zuidelijk eind van de op het westen gelegen muur naar voren springt.

Bedoelde pijler is reeds bij het begin van de thans aan de gang zijnde opgravingen in zijn geheel blootgelegd. Hij bleek te zijn gebouwd op de voortreffelijke wijze waarvoor Herodes bekend staat. De pijler is even lang als die van de boog (15,20 m), bij een breedte van 3,60 m. Maar toen men westelijk van de pijler ging graven, zocht men tevergeefs naar de funderingen van de overige pijlers, die de veronderstelde brugbogen hadden moeten dragen.

In plaats daarvan vond men een reeks kleinere pijlers, die echter niet naar het westen, maar in zuidelijke richting liepen. Deze kleinere pijlers dienden ter ondersteuning van een platform, precies ten westen van de grote pijler. Daarvandaan leidde een trap omlaag naar de grote weg die onder de „boog van Robinson" doorging en zich verder voortzette door het Tyropaeondal naar de lager gelegen stad. Pal noordelijk van dit complex werden de resten van een uitstekend geplaveide trap blootgelegd. Dit was de door Flavius Josephus vermelde „opgang", die naar de bovenstad voerde. Er was dus geen brug geweest, zoals Warren ten onrechte had verondersteld.

In dezelfde beschrijving van het tempel terras maakt Flavius Josephus melding van een zuilengalerij (de Zuilengang of voorhof van Salomo uit het Nieuwe Testament), die langs de gehele zuidzijde van het tempel terras

liep, „want hij kon zich onmogelijk nog verder uitstrekken". Deze zuilengang bestond uit vier rijen zuilen, die aldus drie gangen vormden. De vierde rij zuilen maakte deel uit van de zuidelijke tempelmuur zelf. Flavius Josephus vermeldt dat Korinthische kapitelen de zuilen bekroonden, zuilen die 9 meter hoog waren en zó dik dat drie mannen ze amper konden omspannen. De middelste gang was 15 m breed of anderhalf maal zo breed als de gangen aan weerszijde ervan en ook twee maal zo hoog, oplopend tot 33 m. Verder zegt hij nog dat deze zuilengang overvloedig was versierd met snijwerk en sculpturen in hout en steen.

Ondanks het wel zeer duidelijke ooggetuigeverslag van Flavius Josephus is in de meeste modellen van de tempel deze zuilengalerij verkort om ruimte te maken voor poortgebouwen aan de uiteinden van de zuidelijke muur. Omdat de jongste opgravingen zijn bijkans feilloze nauwkeurigheid hebben gestaafd, herzien de archeologen thans hun hypothesen van een door poortgebouwen verkorte zuilengalerij.

De vele ornamentale brokstukken die zijn gevonden op de plaatsen waar ze destijds zijn neergevallen, n.l. aan de voet van de zuidelijke en de westelijke muur, bevestigen de details van de beschrijving door Flavius Josephus. Er werden uitsluitend resten van versieringen met bloemen en geometrische figuren opgegraven, hetgeen erop wijst dat het tweede gebod inzake maken van gesneden beelden bij de tempelbouw strikt werd nageleefd. De totale afwezigheid van afbeeldingen van dieren of mensen, zo kenmerkend voor de Romeinse architectuur, is een bewijs van de onafhankelijkheid van de joden in hun speciale relatie tot Rome ten tijde van het bewind van Herodes en zijn opvolgers.

Inderdaad zijn er Korinthische kapitelen gevonden, die gekenmerkt worden door hun klokvorm en rijke versiering met acanthusbladeren. Andere bouwfragmenten laten zien hoe de vierde zuilenrij in de muur op het tempel terras was gebouwd. Deze muur had veel weg van die welke de Harem el-Khalil te Hebron omgaf. Die muur was ook door Herodes gebouwd, en wel rond de spelonk van

Machpela, de traditionele begraafplaats der patriarchen.

Onder het dak van de voornoemde zuilengang werden offerdieren verkocht en Romeinse munten (tegen exorbitant hoge koers) gewisseld voor munten zonder beeldenaar. (Zie Mattheus 21:12-13 en overeenkomstige teksten.) Dat heel het terrein bovenop het tempel terras — met inbegrip van de zuilengang — als heilig beschouwd en eenvoudigweg „de tempel" genoemd werd, blijkt duidelijk uit Handelingen 3:1-11.

Het onverwachte

Een der grootste verrassingen bij de opgravingen is tot dusverre geweest de ontdekking van de monumentale trappen die naar de westelijke Hulda Poort aan de zuidzijde van het tempel terras hebben geleid. De westelijke Hulda Poort of „Dubbele Poort" en de oostelijke Hulda Poort of „Driedubbele Poort" vormen de voornaamste toegangen tot het tempel terras. Deze lagen aan weerszijden van het midden van de zuidelijke muur.

De treden waren in de rotsen uitgehouwen en geplaveid met zorgvuldig bewerkte, nauw aaneensluitende stenen. Boven- en onderaan de trap zijn gedeelten van het plaveisel goed bewaard gebleven. Het schijnt dat er in totaal 30 treden waren, alle 64 m breed. De onderste en de bovenste drie waren gemaakt van smalle stenen en daar tussenin waren afwisselend brede en smalle treden; de smalle waren ongeveer 33 cm en de brede 100 cm breed. De trap rees tot een hoogte van 6,50 m (wat ongeveer 21 cm hoge treden betekent) naar de Dubbele Poort, en wel vanaf het ruime plein ten zuiden van het tempel terras.

Voor de oostelijke Driedubbele Poort was een kleinere trap aangelegd. Daarvan is maar weinig over — niet meer dan een paar stenen van het plaveisel van een stenen boog over een ondergrondse kamer, tegen welke boog de treden van de trap waren aangelegd. Tussen deze twee trappen lagen ruimten met waterbassins, waarschijnlijk voor rituele onderdompeling en reiniging van tempelgangers alvorens zij de tempel zelf betraden.

Ofschoon geleerden dit voordien over het hoofd hebben gezien, komen

deze tempeltrappen en -poorten veelvuldig voor in de geschriften der rabbijnen als de plaatsen waar bepaalde gebeurtenissen plaatsvonden. Zo wordt bijvoorbeeld gesproken van Gamaliël en de oudsten die bovenaan de opgang naar het tempel terras stonden (Tos Sanhedrin 2:2). Een andere bron vermeldt dat de oostwaarts gelegen poort (die met de kleinere trap) als toegang tot het tempel terras werd gebruikt. De naar het westen gelegen poort schijnt als

tempel terras en naaste omgeving niet gespaard. Overal zijn de sporen van deze verwoesting te vinden.

Uit de periode liggend tussen de verwoesting van Jeruzalem en de opstand onder Bar Kochba van 132-135 n.Chr. zijn maar weinig vondsten naar voren gekomen. Men heeft wat munten gevonden, die betrekking hebben op de regeringsperiodes van diverse keizers en op de jaren van de opstand. Een zeer interessante vondst is een monumentale zuil, gewijd aan

gebakken tegels met het teken „Leg. XF” gevonden, benevens munten geslagen in Aelia Capitolina, alsmede munten afkomstig uit andere steden, voornamelijk in de Levant. Verder nog vele andere artefacten zoals dobbelstenen, aardewerk en fragmenten van bronzen beelden. Een bijzonder interessante vondst is een beeldje van een bereden barbaar wiens paard is weggebroken. Een andere vondst is een beeldje van Apollo.

Men heeft enkele van de door het Xe Legioen gebruikte bouwwerken blootgelegd zuidwestelijk van de „boog van Robinson”. Eén ervan was kennelijk de bakkerij van het Legioen zoals blijkt uit de ronde, in de vloer aangebrachte ovens. Verder naar het noorden wordt nu een groot badhuis blootgelegd. Ofschoon dit badhuis nog in de Byzantijnse periode in gebruik was, zijn de typische bakstenen van het Xe Legioen in een andere fase ervan aangetroffen. Dit wijst erop dat het Romeinse legioen nog in Aelia lag.

Prof. Mazar was in staat het tijdstip van vertrek van het legioen te bepalen op éven voor het einde van de derde eeuw na Christus — voornamelijk met behulp van munten. Het „Legio X Fretensis” vertrok toen naar het zuiden, naar Eilat aan de Rode Zee.

Jeruzalem is altijd een stad van vele volkeren en godsdiensten geweest en is dat nóg. Het is een heilige plaats voor drie belangrijke godsdiensten en ontmoetingspunt van de oude en moderne culturen die de westerse wereld hebben gevormd. Het is onmogelijk de westerse beschaving, haar grondslagen en haar toekomst geheel te begrijpen wanneer men geen idee heeft van wat er zich in en om Jeruzalem heeft afgespeeld.

Herodes en de Romeinen hebben hun onuitwisbare sporen in het oude Jeruzalem achtergelaten en wat zij hebben gebouwd is van grote invloed geweest op het huidige karakter van de stad. Maar zij waren niet de enige bouwers van Jeruzalem. De Byzantijnse christenen van de vierde tot en met de zesde eeuw n.Chr. en na hen de Arabieren, hebben er evenzeer in belangrijke mate toe bijgedragen dat Jeruzalem werd tot wat het nu is. Met de betekenis van deze bijdragen zullen we ons in een volgend artikel bezighouden. □

Het is onmogelijk de westerse beschaving, haar oorsprong en toekomst volledig te begrijpen zonder te begrijpen wat er in en rond Jeruzalem is voorgevallen.

uitgang te hebben gediend (*Misjna*, Midot 1:3).

Het is zeer wel mogelijk dat wanneer in het Nieuwe Testament wordt gesproken over gebeurtenissen die zich bij de tempelpoort afspeelden, het deze poorten betrof; het zinsverband maakt dit des te waarschijnlijker.

Voorts is er bewijsmateriaal aan het licht gebracht dat te maken heeft met een uitspraak in Johannes 2:20. Hier wordt gezegd dat op het eerste Paasfeest (28 n.Chr.) tijdens het optreden in het openbaar van Christus, er al zesenvestig jaar aan het tempelcomplex was gebouwd. Flavius Josephus merkt op dat de tempel werd voltooid tijdens het bewind van de Romeinse gouverneur Albinus (62-64 n.Chr.). In feite heeft men verscheidene fasen ontdekt, die worden aangegeven door herstelwerkzaamheden, het ophogen van vloeren en ook lagen met resten van kunstvoorwerpen die kunnen worden gerelateerd aan de verschillende regeringsperiodes van vorsten uit de Herodiaanse dynastie. Vergelijking van deze overblijfselen met de verklaringen van Flavius Josephus schijnt erop te wijzen dat de meeste van deze herstelwerkzaamheden werden verricht tijdens het bewind van de vorsten Agrippa I en II.

Romeinse bezetting

In het jaar 70 n.Chr. werd Jeruzalem verwoest en daarbij bleven het

de keizers Vespasianus en Titus, en aan Lucius Flavius Silva, de bevelhebber van het Xe Legioen. De naam van laatstgenoemde was weggehakt — een teken dat hij op een later tijdstip in ongenade was gevallen. Deze zuil werd niet bij andere Romeinse resten gevonden. Een opmerkelijke student trof de zuil aan in de fundering van een bouwwerk uit het Omajjaden-tijdperk.

De opstand onder Bar Kochba was verhaast door de decreten van keizer Hadrianus uit 131 n.Chr., waarbij Jeruzalem tot een Romeinse kolonie werd verklaard. De naam van de stad werd veranderd in Aelia Capitolina. Met Aelia werd de keizer — Publius Aelius Hadrianus — geëerd en met Capitolina de Romeinse god Jupiter Capitolinus, aan wie ook het tempel terrein werd gewijd. In de overtuiging dat dit alles de vervulling was van bepaalde profetiën uit Daniël, kwamen de joden onder aanvoering van Simon Bar Koseba (Bar Kochba) en rabbi Akiva in opstand.

Deze opstand werd tenslotte in het jaar 135 onderdrukt en de joden werden uit Judea verdreven. Na deze onderbreking ging Hadrianus verder met zijn plannen Jeruzalem tot een Romeinse kolonie te maken. Daartoe werd het 10e legioen — Legio X Fretensis — bij keizerlijk besluit permanent in Aelia Capitolina gelegerd.

Bij de opgravingen heeft men vele

vooruitlopend nieuws

in de spiegel van het WERELDGEBEUREN

• **China ontwikkelt intercontinentale raketten**

De Chinese Volksrepubliek is momenteel bezig een intercontinentale raket (ICBM) te ontwikkelen die een stuk groter zal zijn dan de SS-9, de machtigste Russische raket.

Bij het Chinese model gaat het waarschijnlijk om een drietrapsraket met vloeibare brandstof die een bereik van naar schatting acht tot elf duizend kilometer zou hebben. Hiermee kunnen de meeste grote steden en strategisch belangrijke doelen in zowel Amerika als Rusland bereikt worden. Wanneer deze raket eenmaal operationeel is, zal China militair gesproken op de derde plaats staan na de VS en de Sovjetunie.

Voorlopig is het echter nog niet zo ver. Nadat de eerste proeflanceringen met succes verlopen zijn, dan duurt het in ieder geval nog drie jaar voordat er een arsenaal van tien tot dertig van deze raketten beschikbaar is. Volgens westerse inlichtingendiensten is een serie proeven met deze lang-afstandsraketten op een mislukking uitgelopen. Naar verluidt staan de Chinese experts voor ernstige technische problemen en het kan geruime tijd duren voor de moeilijkheden overwonnen zijn.

Momenteel heeft China op ver uiteenliggende lanceerbases een 50-tal startklare raketten voor korte en middelbare afstanden (reikwijdte: 1000-5500 km).

Deze raketten voor middelbare afstanden kunnen vele grote Russische steden aan deze zijde van het Oeralgebirge, waaronder Moskou, bereiken.

Wanneer China nu een operationeel afschrikkingswapen ontwikkelt, dan zou het gevaar van een Chinees-Russische oorlog misschien minder worden. Maar aan de andere kant vrezen vele waarnemers dat de Chinese vooruitgang op nucleair gebied Rusland ertoe zou kunnen dwingen, misschien reeds zeer spoedig, een preventieve oorlog tegen China te voeren.

Het doel hiervan is het Chinese atoomarsenaal te vernietigen vóórdát deze te groot wordt en vooral om het inzetten van deze langeafstandsraket te voorkomen. Men neemt aan dat de vrees voor zo'n Russisch blitzoffensief een van de redenen is waarom China de laatste tijd vriedschappelijke banden met Amerika heeft aangeknoopt.

Deze laatste Chinese vorderingen op bewapeningsgebied kunnen ook voor andere landen gevolgen hebben. In India en Japan gaan er steeds meer stemmen op om als tegenwicht een eigen atoommacht op te bouwen.

• **Hoe kritiek is de energietoestand eigenlijk?**

De meeste Amerikanen, West-Europeanen en Japaners denken bij het horen van het woord „energietoestand” alleen maar aan een verhoging van de benzineprijs of misschien ook nog aan benzineschaarste of -rantsoenering.

Maar de situatie laat zich aanzienlijk ernstiger en zorgwekkender aanzien, zoals in het begin van dit jaar bleek uit een gesprek dat Joseph Alsop, een bekend Amerikaans columnist, had met Itzhak Rabin, de voormalige Israëlische ambassadeur in de VS.

Kort voordat de ambassadeur Washington verliet, sprak Alsop met hem. Hier volgen enkele van zijn uitspraken:

„U vat het olieprobleem te licht op”, stelde Rabin vast. „Ik heb me er maandenlang mee bezig gehouden. Het is veel kritieker dan u denkt — wel tien keer zo kritiek. De slagaders van Amerika, West-Europa en Japan lopen allemaal door de Perzische Golf. En u heeft geen kans uw slagaders te verdedigen.

„Daarom zal uw land zijn plaats als supermogendheid zeer zeker verliezen, tenzij u een oplossing vindt voor dit te lang door alle partijen veronachtzaamde probleem. Geen enkele supermogendheid kan blijven voortbestaan als haar levensader volledig onbeschermd is en zij lijdzaam toeziet dat deze vitale ader wordt doorgesneden.”

Tot slot benadrukte de ambassadeur: „Zie de feiten vierkant onder ogen of u het wilt of niet. Realiseert u zich wat dit voor een uitwerking op uw dollar zal hebben. Denk eens aan de nieuwe strategische situatie die hieruit voor u zal ontstaan.”

Gezien Amerika's groeiende afhankelijkheid van olie uit het Midden-Oosten — om maar helemaal te zwijgen van West-Europa en Japan die vrijwel volledig hierop zijn aangewezen — doen we er goed aan Rabins waarschuwing niet in de wind te slaan.

— Gene H. Hogberg

MISDA

De Europese

ADEXPLOOSIE

door Robert C. Boraker

De criminaliteit in Europa blijft toenemen. Toch kan deze een halt worden toegeroepen als de oudere generatie er zorg voor draagt dat onze jeugd op de juiste wijze wordt opgevoed.

DE UIT Nederlandse ouders geboren Ernst Dumoulin liet in de *Rhein Zeitung* de volgende advertentie opnemen: „Jongeman van 21 wenst kennismaking met jonge vrouw. Huwelijk in naaste toekomst niet uitgesloten”.

Helga Konrad, die er schoon genoeg van had bij haar ouders thuis, ergens in het Rijndal, te zitten, schreef op de advertentie, zonder te kunnen vermoeden dat het een noodlottige fout zou blijken te zijn.

Ernst en Helga namen al spoedig de wijk naar Schotland en verlieten als man en vrouw het bureau van de burgerlijke stand te Edinburgh. Maar hun huwelijksdag eindigde in een tragedie. 's Middags na hun huwelijk gingen Ernst en Helga een eindje wandelen om de zonsondergang te zien vanaf de Salisbury Crags, een steile rots in het Holyrood Park. Volgens Ernst omhelsden en zoenden ze elkaar. Er onstond echter een worsteling ... en de bruid lag dood onderaan de rotsen.

Het Hooggerechtshof te Edinburgh veroordeelde Ernst Dumoulin wegens moord tot levenslange gevangenisstraf. Hoe kwam de man tot zijn daad?

Het Hof stelde vast dat hij een verzekering van ca. 3 miljoen gulden op het leven van zijn vrouw had afgesloten, en voorts dat hij diep in de schuld zat. Een tijdschrift kenschetste de tragedie als „een epos van hebzucht”.

Dit is echter slechts één van de vele gevallen waarover we week in week uit in dagbladen en tijdschriften lezen. Het is een van de kenmerken van de tijd waarin wij leven — een tijd van toenemende criminaliteit en geweldpleging, aangewakkerd door haat en hebzucht.

De moord op de melkman

Onlangs werd er in Engeland een gruwelijke moord gepleegd. Een bende overviel de Unigate-melkinrichting in Surrey. Terwijl de bende de kas ruim een miljoen gulden lichter maakte, moest melkbezorger Frank Kidwell voorover op de grond gaan liggen. Een der schurken stond met een jachtgeweer over hem gebogen en schoot hem á bout portant in de rug.

Hoofdinspecteur Charles Palmer van Schotland Yard noemde deze daad een „moord in koelen bloede, gepleegd door bezetenen — door en door misdadige lieden. Het was de monsterachtigste geweldpleging waar ik ooit bij betrokken ben geworden. Nu deze lieden eenmaal hebben gedood, zullen ze dat wéér doen. Daarom moeten we deze monsters te pakken krijgen.”

Misdaad ook een Europees probleem

In heel Europa neemt de misdadigheid toe. Het totale aantal misdrijven dit jaar in Engeland zal bijna twee miljoen bedragen. *De criminaliteit neemt daar twintig keer zo snel toe als de bevolking.* Geen wonder dat Groot-Brittannië hard bezig is haar reputatie van ordelievende natie te verspelen.

In West-Duitsland is de misdadigheid nog groter dan in Engeland en ook daar wordt het voortdurend erger. Het totale aantal misdrijven in 1971 bedroeg bijna 2½ miljoen. Evenals in Engeland zijn ook in West-Duitsland roofovervallen, inbraken en diefstallen de voornaamste misdrijven. In 1971 werden er 1 600 000 misdrijven van deze aard gepleegd.

Frankfort — door de Westduitse pers „het Chicago van Duitsland” gedoopt — is de stad waar de misdaad het weligst tiert. Honderden aan drugs verslaafden nemen, om aan het geld voor verdovende middelen te komen, hun toevlucht tot overvallen en berovingen. Ofschoon de omvang van dit kwaad nog altijd gering is vergeleken bij hetgeen er in Amerikaanse steden gebeurt, maken de

Duitsers zich ernstig zorgen over de toeneming ervan. Justus Gorius, plaatsvervangend hoofd van de Frankfortse recherchedienst, zegt waarschuwend: „We hebben het Amerikaanse peil van misdadigheid nog niet bereikt, maar we komen er heel dichtbij”.

Winkeldiefstallen alleen al kosten de Duitse detailzaken 800 miljoen gulden per jaar. Ofschoon er in 1970 36 000 personen voor dit soort misdrijf alleen al zijn veroordeeld, wordt gemiddeld slechts vijf procent gepakt.

In Nederland werd tijdens het eerste kwartaal van dit jaar gemiddeld om de twee werkdagen een overval gepleegd op een (hulp)postkantoor, postagentschap, agentschap van de girodienst of een postauto, waarbij gemiddeld tien mille werd buitgemaakt.

Het meest verbreide kwaad in Italië is dat van autodiefstal. Verleden jaar werden er in Italië meer auto's gestolen dan in Engeland, Frankrijk en West-Duitsland samen. Toeristen, wees gewaarschuwd: pas op uw auto wanneer u in Italië bent!

In Frankrijk is de situatie al even verontrustend. Het aantal misdrijven was daar in 1972 veertien procent hoger dan het jaar daarvoor. De afgelopen vijf jaar is de misdadigheid met 60 procent gestegen. *Le Figaro* onthulde dat het ministerie van Binnenlandse Zaken de laatste twee jaar heeft geweigerd de landelijke politiestatistieken te publiceren, gezien de steeds erger wordende criminaliteit.

Tijdens de tiende bijeenkomst van de Europese Conferentie der directeuren van criminologische instituten verklaarde de Franse minister van Justitie Pléven, dat de geweldplegingen steeds ernstiger worden. Nieuwe vormen van criminaliteit, zo voegde hij hieraan toe, zijn een mengeling van geweldpleging omwille van het genoegen dat de daders eraan beleven, naast de meer traditionele afpersing en andere bedreigingen.

Hoe moeten deze zeer ernstige problemen opgelost worden? Hoe kan deze explosie van criminaliteit — vooral waar het misdrijven met afschuwelijke geweldpleging betreft — worden teruggedrongen?

Ofschoon de statistieken laten zien dat de misdadigheid in Europa voortdurend erger wordt „raken we met vergelijkende cijfers alleen maar het standaardprobleem, dat van de gere-

gisteerde criminaliteit. Omdat we niet weten hoe groot de *verborgen* criminaliteit is, zou het onwetenschappelijk zijn theorieën over een zorgwekkende ontwikkeling op te zetten. We kunnen wél stellen dat de verborgen criminaliteit veel en veel groter is dan de geregistreeerde” (prof. W. Buikhuisen). Daarbij komt dat de politie, met de beperkte middelen waarover zij beschikt, zich voornamelijk richt op de grote misdaad, zoals overvallen en berovingen, grote inbraken enz., dan op de z.g. slordigheidsdelicten, misdrijven die hadden kunnen worden voorkomen indien de eigenaar zélf voldoende veiligheidsmaatregelen had getroffen.

Crisis in de rechtszaal

Zelfs de rechtbanken dreigen over hun toeren te raken, louter door overwerk. Zoals Lord Hailsham, Engelslands hoogste rechter, onlangs waarschuwde: „Indien de huidige toeneming van misdrijven onbeperkt doorgaat, zal het met de rechtsbedeling spaak lopen, eerst in Londen en vervolgens in de provincie”.

Elk jaar overspoelt deze vloedgolf van toenemende criminaliteit steeds meer mensen. Zullen de krachten van recht en orde in staat zijn deze aanval te keren?

Meer gevangenschappen, zwaardere straffen en krachtiger optreden van de politie schijnen — wanneer men sommige criminologen hoort — niet de volledige oplossing te bieden. Prof. Frederick McClintock, waarnemend directeur van het Engelse Institute of Criminology, verklaarde onlangs: „Geweldpleging is zowel een maatschappelijke, opvoedkundige en medische aangelegenheid als een juridische. Het strafrecht vormt slechts een deel van de oplossing.”

Misdaad is een sociaal vraagstuk en de oplossing ervan vergt de gezamenlijke inspanning van állen — van elke regeringsinstantie tot elk lid van de samenleving. Het is gemakkelijk de politie of de justitie er de schuld van te geven dat de misdaad escaleert. Maar wat doen *wij zelf* om de misdaad in onze directe omgeving te bestrijden? Doen wij voldoende om te voorkomen dat onze kinderen tot misdadigers opgroeien?

Overvallen door tieners

Maar al te vaak zijn degenen die zich aan geweld jegens personen

schuldig maken, jonger dan 21 jaar. Hun slachtoffers zijn vaak oudere, niets vermoedende lieden. Een hunner was de 79-jarige William Goldsworthy uit Zuid-Engeland. Toen hij op een avond van zijn stamcafé langs een eenzaam, onverlicht voetpad naar huis wandelde, werd hij overvallen door twee tieners, die hem dood sloegen en -traptten.

Zijn kleinzoon vond hem later op de avond. „Ik zal nooit vergeten wat ik bij het licht van een zaklantaarn zag”, zei hij. „Een altijd vriendelijk, zacht gezicht was tot iets onherkenbaars gestompt en geslagen. Dit was wel het einde in wreedheid.”

Wat leverde deze daad de moordenaars op? Slechts negen Engelse ponden, een Schots pond, vier sigaren, een pennemesje en „een beetje lol”. Wat dit nu het vermoorden van een mens waard? Bij het uitzitten van hun levenslange straf zullen deze twee tieners ruimschoots de tijd hebben over die vraag na te denken.

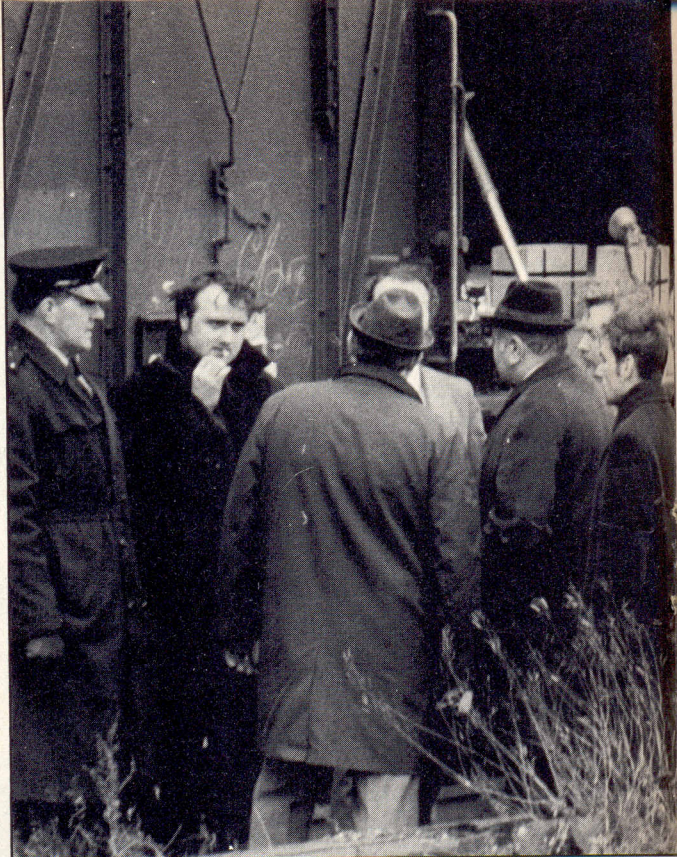
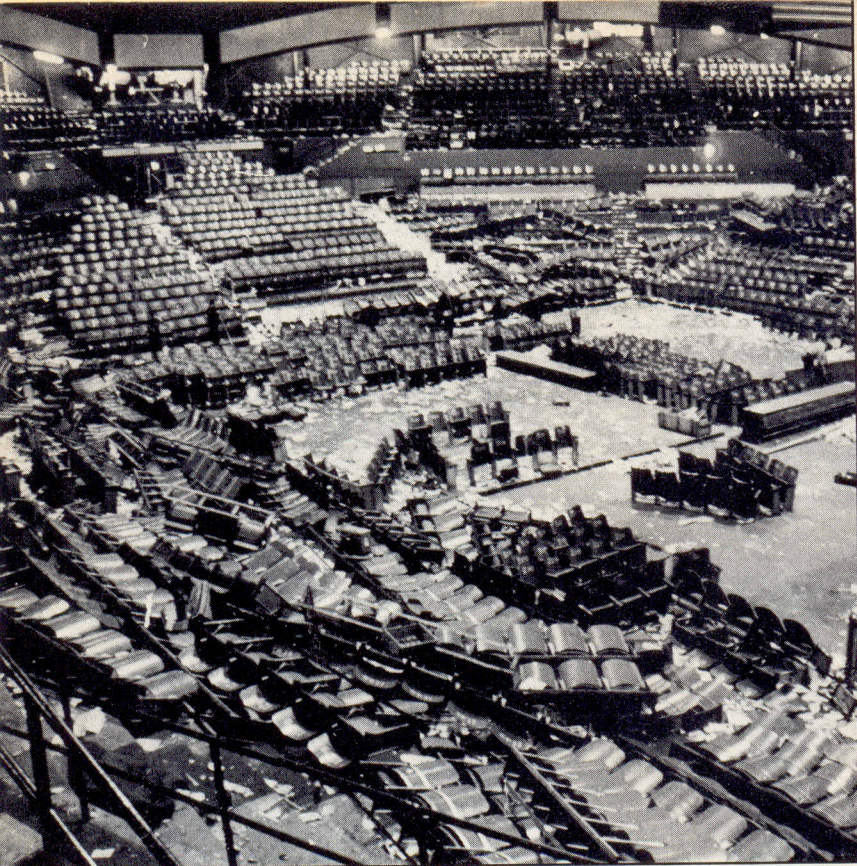
Dergelijke misdrijven met geweldpleging nemen voortdurend in aantal toe. En niet alleen onder de jongens neemt de geweldpleging toe: er is een sterke stijging van het aantal meisjes onder de gevoelloze jonge straatterroristen die geweldpleging als een soort spel beschouwen.

Deze jeugdige delinquenten werden door het hoofd van Scotland Yard, Colin Woods, aldus beschreven: „Ze zijn volkomen door de wol geverfd en tonen geen spoor van spijt. Ze trekken zich volstrekt niets aan van de gruwelijke verwondingen die ze hun slachtoffers toebrengen. Ze praten over hun methoden als hadden ze het over een nieuwe voetbaltechniek.”

Jeugdige misdadigers zijn verantwoordelijk voor het zinloos vernielen van scholen, woningen, auto's, spoorwagens en bioscoopstoelen, een verschijnsel dat tegenwoordig in heel Europa allereerste wordt aangetroffen. Soms eindigt dit vandalisme in tragedie. Toen twee 14-jarige jongens brand stichtten in een Parijse school, kostte dat 21 mensen het leven. Achttien daarvan waren kinderen.

DE MISDAADEXPLOSIË in heel Europa noopt tot het inschakelen van beveiligingsorganisaties.

Toenemende gewelddadigheid op de scholen

In de grote steden neemt ook in de klaslokalen en op de speelplaatsen de gewelddadigheid toe. Leerkrachten in de grote steden keren de scholen daar de rug toe omdat ze de spanningen niet meer aan kunnen. In sommige klassen zijn vechtpartijen, baldadigheid en diefstallen aan de orde van de dag.

Eén schoolhoofd, dr. Rhodes Boyson uit Noord-Londen, beschrijft de toestanden op de Britse scholen in zijn nieuwe boek *Discipline in Schools*. Hij verhaalt van scholen waar jonge raddraaiers met scheermesjes de andere leerlingen door een heerschappij van angst aan zich onderwerpen. Zo zag hij eens een hele klas kinderen met jepen van scheermesjes over hun handen, een teken dat ze hun wekelijks 'beschermingsgeld' niet hadden betaald.

De meeste jongelui die zich aan misdrijven met geweldpleging schuldig maken, komen uit gebroken of emotioneel ontspoorde gezinnen. Zoals Colin Woods van Scotland Yard opmerkte: „Geweldpleging begint met vandalisme. Ze beginnen met thuis het meubilair in elkaar te slaan en ze eindigen met mensen.”

Waarom tonen opgroeiende kinde-

ren vandaag zo weinig respect voor ouders en onderwijzers? Waarom zijn er zoveel jonge mensen betrokken bij geweldpleging, diefstal en vandalisme? Er is een oorzaak voor elk gevolg. Wat is dan de hoofdoorzaak van de huidige explosie van criminaliteit in Europa?

Toen Lord Shawcross, gewezen procureur-generaal, in 1965 de commissie ter bestrijding van de misdaad in Chicago toesprak, zei hij: „Er zijn verschillende factoren in het spel. Maatschappelijk gezien is er het feit dat in Engeland veel moeders buitenshuis gaan werken en dan minder aandacht aan hun gezin kunnen besteden. We zien een vermindering van religieuze overtuiging, het uiteenvallen van gezinnen als gevolg van echtscheiding, en voorts een algemene aftakeling van de discipline binnen het gezin. Wanneer u mij vraagt waarom kinderen het verkeerde pad opgaan, dan is mijn antwoord: 'Omdat ze niet op de juiste manier worden opgevoed.'”

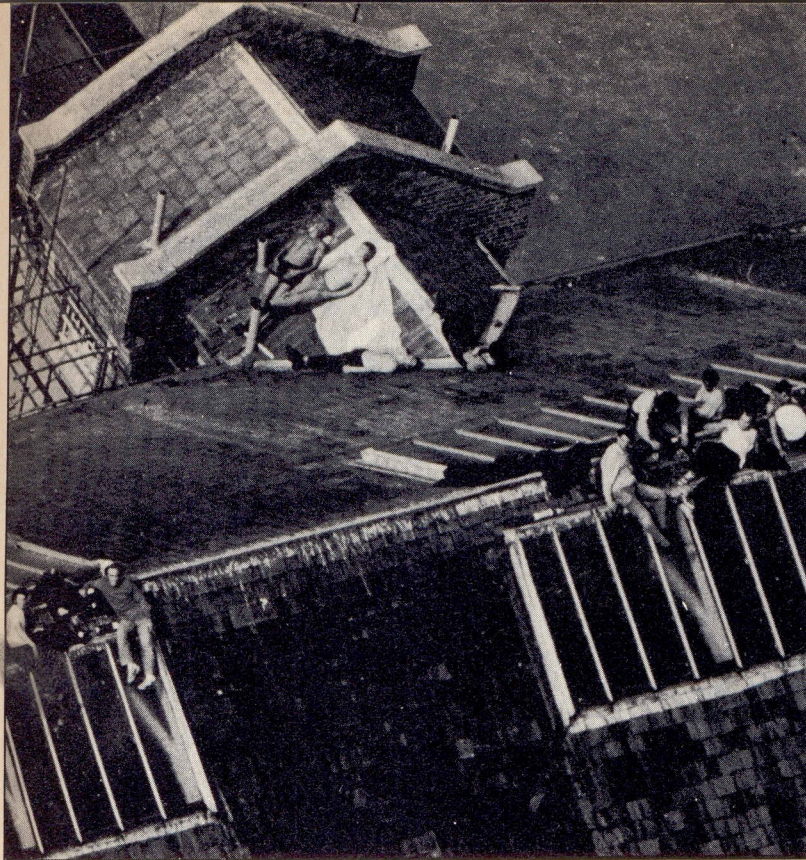
Schuldige ouders

Ouders die door verwaarlozing, wreedheid, egoïsme of onwetendheid hun plicht verzuimen, brengen misdadige tieners groot. In ettelijke gevallen van jeugdcriminaliteit is de

ene, steeds weer naar voren komende oorzaak die van *verwaarlozing door de ouders*. Maar al te vaak worden kinderen verwaarloosd door vaders die het te druk hebben met hun eigen liefhebberijen of door moeders die buitenshuis werken. Wat nog erger is: steeds meer vrouwen gaan het pad van de misdaad op; sommigen leren hun kinderen zelfs hoe ze in winkels moeten stelen.

Valt het werkelijk zo moeilijk te begrijpen waarom kinderen misdadigers worden? Een gevangenisdirecteur kwam na jarenlange bestudering van misdadigers tot deze conclusie: „Misdadigheid is niet epidemisch; het is een zonde jegens de maatschappij, en haar ware oorzaken zijn en blijven de zes hoofdzonden van de menselijke aard: hebzucht, boosaardigheid, begeerte, ijdelheid, jaloezie en verwaarlozing” (uit *Prison Governor*, door majoor B.D. Grew, blz. 193). Te veel ouders hebben verzuimd hun kinderen te leren hoe ze hun gevoelens en gedragingen moeten beheersen. Ze hebben toegestaan dat in hun midden een generatie opgroeide van rebellerende, wispelturige, verwende jongeren.

Een tiener wordt niet als sadist of winkeldief geboren; hij wordt tot zoiets gemaakt. Het leven van elk individu wordt gevormd door het

Vernieling achtergelaten door jeugdige linkse demonstranten in het Sportpaleis te Versailles (uiterst links). De speciaal beveiligde wagon van een goederentrein, waaruit meer dan 15 ton zilver gestolen werd, wordt door de Londense politie aan een onderzoek onderworpen (midden). Gevangenen in de gevangenis te Parkhurst in Engeland demonstreren door op het dak van de gevangenis te gaan zitten zonnebaden. Zij klommen op het dak als een sympathiek gebaar jegens de gevangenen te Albany, die vijf dagen lang in hun cellen opgesloten waren geweest.

Keystone — Londen

gezinsleven en de directe omgeving waarin hij opgroeit, zijn vrienden en de mensen met wie hij omgaat.

Bij alle misdadigers treft men dezelfde kenmerken aan. De doorsnee misdadiger is nog jong — iemand die niet tegen het leven in een wereld van volwassenen bestand is. Hij heeft zeer weinig onderwijs en vakopleiding genoten. Doordat hij niet helder kan denken en niet tot logische conclusies kan komen, is hij niet in staat de dagelijkse problemen van een gecompliceerde samenleving tot oplossing te brengen. Hij heeft geen verantwoordelijkheidsbesef voor zijn handelingen, die dikwijls krampachtig, impulsief en vrijwel volkomen egocentrisch gericht zijn. Hij ziet een gemakkelijke manier om zijn lusten te bevredigen, overweegt gejaagd de kansen en aanvaardt het risico gepakt te worden; óf hij is niet in staat zijn emoties te beheersen en komt dan tot misdrijven met geweldpleging. Doordat hij geen gerijpt waardebesef heeft, kent hij maar weinig respect voor andere mensen en hun have en goed. Zijn leven kent geen doel en mist elke zelfdiscipline. Wat ook de gevolgen van zijn verkeerd gedrag mogen zijn, de oorzaak ervan komt neer op zijn gebrek aan gerijpt karakter.

Wat een kind in de eerste jaren van

zijn leven moet leren ontwikkelen, zijn juiste houdingen, overtuigingen, waardebesef en een begrip van wat goed en wat verkeerd is. De ervaringen opgedaan in een stabiel, veilig en gelukkig thuis vormen de voornaamste invloed op een kind wat de ontwikkeling van zijn karakter en persoonlijkheid betreft.

Kinderen hebben liefde en genegenheid nodig; maar ook discipline en oefening in hoe ze met anderen moeten opschieten. Ze moeten opgroeien in een gezinsmilieu dat in onderwijs en karaktervorming voorziet, en dan speciaal wat verantwoordelijkheidsbesef, betrouwbaarheid, eerlijkheid en welwillendheid jegens anderen betreft. Ze moeten leren hun emoties te beheersen om tot rijpe en verantwoordelijke mensen te kunnen opgroeien.

Voorkom criminaliteit thuis

Het vraagstuk van criminaliteit is in de grond van de zaak een kwestie van eerlijkheid en respect jegens andere mensen en hun eigendommen. Onze welvarende westerse maatschappij biedt grotere mogelijkheden tot oneerlijk gedrag dan vroeger. Wanneer grotere verleidingen voor jonge mensen worden geplaatst die nog maar weinig karakter hebben

gevormd — vooral wat zelfbeheersing betreft, wanneer begeerte en hebzucht aan hen trekken — dan zullen er onvermijdelijk steeds meer misdrijven worden begaan.

Het voorkomen van misdrijven moet thuis, in het gezin, beginnen. De strijd tegen de misdaad moet beginnen met een verandering van de egocentrische houding van kinderen en ouders. Beide groepen moeten heropgevoed worden in een geest van liefde jegens God, vaderland en de naaste.

Wanneer kinderen en jongelui de fundamente van zedelijk gedrag leren — dus wanneer ze thuis, op school en in de kerk behoorlijk worden opgevoed tot ordelievende mensen die eerbied hebben voor het gezag van de overheid en voor anderen have en goed — dan zullen de meeste misdrijven al in de kiem worden gesmoord. □

U kunt te weten komen wat u moet doen om te voorkomen dat uw kinderen ooit met de politie in aanraking zullen komen. Er bestaat een methode volgens welke u uw kinderen kunt opvoeden tot mensen die respect, consideratie en liefde jegens anderen tonen. Schrijf om ons Engelstalig boekje *The Plain Truth About Child Rearing*.

IS EEN „GOED” LEVEN LEIDEN WEL VOLDOENDE?

Veel mensen zijn van mening dat het voldoende is een rechtschapen leven te leiden. Anderen beweren dat slechts in Christus „geloven” alles is wat God verlangt. Is een van beide opvattingen de volledige waarheid?

door William F. Dankenbring

EEN MODERNE schrijver en avant-garde theoloog die populair is bij de hedendaagse jongeren, heeft een oud geschilpunt opgerakeld. Het is de vraag of het leven volgens eigen geweten iemand in aanmerking doet komen voor eeuwig leven.

Momenteel wordt algemeen aangenomen dat goede, oprechte mensen van alle gezindten door God aangenomen zullen worden. Anderen bestrijden dit heftig. Vele christenen beweren b.v. dat goede werken niets te maken hebben met iemands (eeuwig) behoud. „Het belijden van Christus”, beweren zij, „is de weg tot eeuwig leven. Alles wat je moet doen, is Gods genade aanvaarden en in Christus geloven als Heiland.”

Goede werken contra genade?

Is één van beide opvattingen juist? Als geloof alleen voldoende is, waarom schreef de apostel Paulus dan: „... werkt uw zaligheid met vreze en beven?” (Filippensen 2:12.)

Of als „oppassend” zijn voldoende is, waarom zei Petrus dan tot een verzamelde menigte: „En de behoudenis is in niemand anders [Christus], want er is ook onder de hemel geen andere naam aan de mensen gegeven, waardoor wij moeten behouden worden?” (Handelingen 4:12, *N. Vert.*)

En als het doen van goede werken voldoende is, waarom zei Jezus dan: „De tijd is vervuld, en het Koninkrijk

Gods nabij gekomen; bekeert u, en geloof het Evangelie?” (Markus 1:15.)

De voorstanders van deze opvattingen beweren over het algemeen dat hun opvatting op de Bijbel gegrond is. Laten wij ons daar eens in verdiepen.

De rol die geloof speelt

De meesten van hen die het christelijk geloof onderwijzen, erkennen dat geloof in Christus en diens dood voor ons vereist is om behouden te worden. Toch is „geloof tot behoud” een onderwerp dat in brede kringen verkeerd begrepen wordt.

Veel mensen geven toe dat het voor hen moeilijk is, werkelijk in God te geloven. Hun leven wordt gekweld door twijfel en ontmoediging. Zij zeggen: „Ik schijn maar geen geloof op te kunnen brengen”. Waar zij zich niet bewust van zijn, is dat zij van geloof een „werk” maken. Zij proberen zelfs het geloof op te brengen dat geloof alléén toereikend is voor hun redding.

Maar wat is geloof en welke rol speelt het, zo het er al een speelt, bij ons behoud?

De schrijver van Hebreeën zegt het aldus: „Het geloof nu is de zekerheid der dingen, die men hoopt, en het bewijs der dingen, die men niet ziet” (Hebreeën 11:1, *N. Vert.*)

Geloof is het rotsvast vertrouwen

of de overtuiging dat iets wat onzichtbaar is en niet is waar te nemen, bestaat. Bijbels gesproken is het de wetenschap dat hetgeen God in zijn woord zegt, waar is. Het is de vaste zekerheid dat God meent wat Hij zegt en dat Hij zijn beloften zal houden.

Geloof in verband met behoud betekent dat wij geloven dat Jezus Christus de Messias is die voor onze zonden is gestorven, en dat wij door Hem behouden kunnen worden.

Hoe kunnen wij dat geloof verwerven? De apostel Paulus verklaarde: „Zo is dan geloof uit het gehoor, en het gehoor door het woord Gods” (Romeinen 10:17). Werkelijk geloof ontstaat door Gods woord te horen uitleggen en door het bestuderen van de Bijbel.

Maar andere teksten onthullen dat geloof ook een *geschenk* van God is dat in de vorm van de heilige Geest verleend wordt (Galaten 5:22). Dit geloof tot behoud is niet ons eigen menselijke geloof. Het is een geschenk van God.

Als mensen moeten wij natuurlijk eerst kennis maken met Gods beloften en in Christus gaan geloven als onze Heiland. Zwak en onzeker als dat menselijke geloof ook mag zijn, het helpt ons ertoe te komen, Christus te aanvaarden en gedoopt te worden ter vergeving van onze zonden (Handelingen 2:38). Op dat moment ontvangen wij de heilige Geest ten geschenke

— als iets dat in ons wordt verwekt (Handelingen 5:32; Efeze 1:13). De heilige Geest bezielt ons met hetzelfde geloof — het geestelijke geloof — dat Jezus Christus zelf bezit. Daarom kon de apostel Paulus zeggen: „Ik ben met Christus gekruisigd; en ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij; en hetgeen ik nu in het vlees leef, dat leef ik door het geloof van de Zoon van God, Die mij liefgehad heeft en Zichzelf voor mij overgegeven heeft” (Galaten 2:20).

Geloof tot behoud op zichzelf is dus een geschenk van God dat Hij verleent wanneer iemand die Jezus Christus als Heiland aanvaardt, berouw heeft en gedoopt wordt.

Maar wat is genade dan?

Wat is genade?

Genade is niet iets dat lichtjes opgevat mag worden. Helaas hebben veel mensen niet begrepen wat Gods genade precies is. Sommigen geloven dat het een bijzondere geestelijke „toestand” of „staat van vervoering” is. Het Nederlandse woord *genade* komt van het Griekse *charis*. Volgens het *Beknopt Grieks-Nederlands Woordenboek*, bewerkt door dr. W. den Boer, is de betekenis ervan: al wat iemands vreugde en begeerte opwekt of heeft. Het wordt ook gebruikt voor de volgende begrippen: lieflijkheid, blijdschap, welgevallen, gunst, genade, gratie, liefdedienst. In het Nieuwe Testament wordt het hoofdzakelijk gebruikt om de barmhartigheid of het welgevallen aan te duiden waarmee God iemand begunstigt die het niet verdient. Het duidt dus onverdiende gunst, genade of gratie aan. Het heeft de bijbetekenis van vergiffenis.

Wanneer b.v. een misdadiger door de sterke arm van de wet is aangehouden, terecht heeft gestaan, schuldig is verklaard aan zijn misdaad en in de gevangenis is gestopt, dan verkeert hij in een toestand van „veroordeling”.

Maar als het geval voorgelegd wordt aan de Kroon die de uitspraak kan verzachten en dit ook doet, schenkt deze „genade” aan de veroordeelde misdadiger. Hem wordt op barmhartige wijze gratie verleend; de misdaad is hem vergeven. Hij is vrij

de gevangenis te verlaten en zich weer in de samenleving te begeven.

Als God op dezelfde wijze een zondaar het overtreden van zijn goddelijke wetten vergeeft (zonde is de overtreding van Gods wet — 1 Johannes 3:4, *Leidse Vert.*) en hem in wezen gratie verleent, schenkt Hij hem „genade”. De nu vergeven zondaar komt onder Gods „genade” te staan. Zijn zonden worden hem niet langer toegerekend.

Maar als een misdadiger gratie wordt verleend, staat het hem dan vrij terug te keren tot een leven van misdaad, alleen omdat hem „genade” was geschonken? Natuurlijk niet!

Het betekent evenmin dat als een zondaar voor God berouw heeft en hem gratie wordt verleend of „genade” wordt geschonken, het hem vrij komt te staan Gods geboden te overtreden.

De apostel Paulus maakte dit heel duidelijk. Hij zei: „Zullen wij in de zonde [wetsovertreding] blijven, opdat de genade [vergifenis of gratie] te meerder worde? *Dat zij verre*” (Romeinen 6:1-2).

Paulus vraagt later in ditzelfde hoofdstuk: „Wat dan? Zullen wij zondigen, omdat wij niet zijn onder de wet, maar onder de genade? *Dat zij verre*” (vers 15).

Alleen omdat iemands zonden zijn vergeven en hem genade geschonken is, heeft hij nog niet het recht, méér zonde te begaan. Als wij niet langer in een staat van veroordeling verkeren — krachtens de wet is dat de dood (Romeinen 6:23) — betekent dat nog niet dat het ons nu vrij staat Gods wet te overtreden!

Als een misdadiger, aan wie gratie verleend is, weer dezelfde wet overtreedt die hij in eerste instantie overtreden had, zullen de autoriteiten hem zo snel mogelijk oppakken en hem weer in de gevangenis stoppen.

Op dezelfde wijze zal een bekeerde christen als hij, nadat zijn zonden door de verzoening van Christus vergeven zijn, gaat denken dat hij nu Gods wet kan overtreden zoals hij voor zijn bekering deed, wederom onder de veroordeling van de wet vallen.

De apostel Paulus stelt het duidelijk in Hebreëen: „Want indien wij

opzettelijk zondigen, nadat wij tot erkentenis der waarheid gekomen zijn, blijft er geen offer voor de zonden meer over, maar een vreselijk uitzicht op het oordeel en de felheid van een vuur, dat de wederspanningen zal verteren” (Hebreëen 10:26-27, *N. Vert.*).

Hij voegde eraan toe: „Hoeveel zwaarder straf, meent gij, zal hij verdienen, die de Zoon van God met voeten heeft getreden, het bloed van het verbond, waardoor hij geheiligd was, onrein geacht en de Geest der genade gesmaad heeft” (vers 29, *id.*).

Zelfs nadat iemand een christen wordt en onverdiend vergiffenis van zijn zonden ontvangt, heeft hij alsnog de vrijheid God de rug toe te keren en terug te keren tot een leven van het met opzet overtreden van Gods geboden. De apostel Petrus zegt over dergelijke mensen: „Het zou immers beter voor hen geweest zijn, geen kennis verkregen te hebben van de weg der gerechtigheid, dan met die kennis zich af te keren van het heilige gebod, dat hun overgeleverd is” (2 Petrus 2:21, *id.*).

Genade is, zoals u ziet, voorwaardelijk. Wij ontvangen Gods genade als wij berouw hebben over onze zonden en het zoenoffer van Christus voor onze zonden aanvaarden. Wij blijven onder Gods genade zolang wij God trouw blijven en Hem gehoorzamen en ons met de steun van de heilige Geest in ons aan zijn geboden houden. Als wij onopzettelijk weer zondigen, zijn wij schuldig en moeten God om vergiffenis vragen — vandaar dat Jezus ons zei te bidden: „Vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren”.

Verwarring inzake „werken”

Wat heeft genade nu te maken met „werken”? Als men naar sommige mensen luistert, zou men denken dat het ergste wat een christen zou kunnen doen, het verrichten van „goede werken” zou zijn.

Genade en werken spreken elkaar niet tegen. Als dat zo was, zou de Bijbel zichzelf hopeloos tegenspreken en onbruikbaar zijn als leidraad tot behoud. Genade en werken vullen elkaar aan.

De apostel Jakobus zei het vol-

gende over dit onderwerp: „... het geloof zonder de werken is dood” (Jakobus 2:20, 26). Jakobus vermeldt Abraham als een voorbeeld van iemand die zowel geloof als werken bezat (vers 21-24). De „werken” van Abraham waren natuurlijk de „werken” van God te gehoorzamen en zich aan zijn geboden te houden (Genesis 26:5).

Paulus onderrichtte dezelfde waarheid toen hij schreef: „Want door *genade* zijt gij behouden, door het geloof ... niet uit werken, opdat niemand roeme” (Efeze 2:8-9, *N. Vert.*).

U ziet dus dat wij behouden worden door Gods genade of onverdiende gratie door het geloof — het in ons wonende geloof van Jezus Christus. Wij worden *niet* behouden door werken. Paulus en Jakobus laten daarover geen twijfel bestaan.

Menselijke werken zullen ons niet behouden. Al de werken van de wereld — al de dagelijkse goede daden — zullen ons niet behouden. Dergelijke werken kunnen onze zonden niet verzoenen. Slechts Christus' dood aan het hout kan onze zonden verzoenen.

Behoud kan niet verdiend worden door de pogingen die uzelf aanwendt. Het is niet iets dat God u zal „betalen” na een leven van goede werken. Het is veeleer een *GESCHENK* van God. Maar — en laat dit goed tot u doordringen — het is een *voorwaardelijk geschenk*.

Er worden van u bepaalde dingen verlangd. In de eerste plaats moet u berouw hebben over uw zonden, die het overtreden van Gods wet zijn (1 Johannes 3:4). Berouw brengt een nieuwe levenswijze met zich mee, doordat u zich aan Gods geboden houdt. U moet ook gedoopt worden als een symbool van dat berouw. Dit is een ander „werk” dat vereist is. Ook moet u in Christus geloven — dat wil zeggen: 1. u moet geloven dat Hij stierf om in uw plaats voor uw zonden te boeten en 2. u moet ook de boodschap, het evangelie dat Hij bracht, geloven (Markus 1:14-15). Zelfs geloven brengt een bepaalde mate van inspanning of „werken” met zich mee, omdat ten einde te geloven u eerst de Bijbel moet bestuderen en over Christus en zijn boodschap moet

leren. Als u deze dingen doet, bevindt u zich op de weg naar behoud.

Behoud, of eeuwig leven, is dus een voorwaardelijk geschenk. Laten wij eens aannemen dat u een zoontje heeft en u wilt hem een driewieler geven.

U zegt liefdevol tot uw zoontje: „Ik ben van plan je volgende week een cadeau te geven, maar dan moet je je wel goed gedragen en goed naar pappa en mamma luisteren. Als je ondeugend bent, gaat het cadeau niet door en krijg je in plaats daarvan een pak voor je broek.”

Snapt u waarom het gaat? Uw zoontje „verdient” het cadeau niet. Hij krijgt het alleen op voorwaarde dat hij zijn ouders gehoorzaamt!

Op dezelfde manier zal God eeuwig leven schenken aan degenen die voldoen aan de voorwaarden die Hij gesteld heeft. Deze voorwaarden houden in: berouw, geloof in Christus en gehoorzaamheid aan God, onze hemelse Vader. Zo eenvoudig is het!

Sommige godgeleerden lichten echter Romeinen 11:6 uit zijn verband en beweren dat genade en werken onverenigbaar zijn. Lees dit vers eens: „En indien het door genade is, zo is het niet meer uit de werken; anderszins is de genade geen genade meer; en indien het is uit de werken, zo is het geen genade meer; anderszins is het werk geen werk meer”.

Laten wij de heilige Schrift niet verdraaien en dit vers iets laten zeggen wat er niet staat. Paulus heeft het over Israël (vers 1). Hij vraagt: „Heeft God Zijn volk verstoten?” Met andere woorden: heeft God geheel Israël veroordeeld? „Nee” antwoordt Paulus. Uiteindelijk, zo zegt hij: „zal geheel Israël zalig [behouden] worden” (vers 26). Maar momenteel is Israël blind voor Gods waarheid (vers 8-11). Slechts van enkelen — een „overblijfsel” — zijn de ogen geopend om Gods waarheid nu te begrijpen (vers 2-5).

In dit verband zegt Paulus dus: „Alzo is er dan ook in deze tegenwoordige tijd een overblijfsel geworden [gevonden], naar de verkiezing der genade” (vers 5). Dat wil zeggen dat God zelf de ogen van enkelen geopend heeft voor zijn waarheid en hun zodoende genade schenkt. „En

indien het door genade is,” voegt Paulus eraan toe, „zo is het niet meer uit de werken”. Dat wil zeggen dat deze enkelingen Gods waarheid ontvingen, omdat *Hij* hun de ogen opende. Hun ogen werden niet geopend door hun eigen pogingen de waarheid te bevatten. Als zij dit begrip verkregen hadden door hun eigen werken, „zo is het geen genade meer”, zegt Paulus.

Maar God verleende hun berouw en riep hen tot bekering; zij verkregen dit inzicht niet door hun eigen werken!

Zo zien wij dus dat voorafgaande aan bekering, alle goede werken in de wereld ons geen behoud zullen brengen of zelfs maar tot volledig inzicht in Gods waarheid. Na bekering, zelfs al kunnen wij nog steeds niet ons behoud door onze werken verdienen, eist God echter van ons dat wij goede werken blijven verrichten!

Eén tekst waar velen van hen die goede werken afwijzen, onmiddellijk op wijzen is Efeze 2:8-9, maar deze keer moet u ook vers 10 erbij lezen: „Want wij zijn Zijn maaksel, geschapen in Christus Jezus tot *GOEDE WERKEN*, welke God voorbereid heeft, opdat wij in dezelve zouden wandelen”.

Hieruit blijkt toch duidelijk dat werken even volstrekt noodzakelijk zijn met betrekking tot behoud als eten en drinken voor leven!

Maar waarom lijken dan een paar verzen, vooral in Galaten „werken” een vloek te noemen? Op wat voor „werken” doelt Paulus in Galaten? Ten einde deze vraag te beantwoorden, moeten wij begrijpen wat de Bijbel over de „wet” leert.

De opzet van de wet

Zowel christenen als niet-christenen zijn bekend met wetten. Heel de samenleving wordt beheerst door wetten die gemaakt zijn om de menselijke vrijheid te waarborgen. Wetten moeten de rechten van de mens beschermen en het geordend functioneren van het landsbestuur verzekeren. Gods wet functioneert overeenkomstig.

Gods wet, zegt de apostel Paulus, is „heilig, en het gebod is heilig, en rechtvaardig, en goed” (Romeinen

7:12). Hij vervolgde met te zeggen dat „de wet geestelijk is” (vers 14).

Heft christelijk geloof Gods wet op? Paulus zelf beantwoordde deze vraag: „Doen wij dan de wet teniet door het geloof? Dat zij verre; maar *wij bevestigen de wet*” (Romeinen 3:31).

Hief de dood van Christus Gods wet op? Niet als wij de apostel Johannes geloven die onmiskenbaar schreef: „En hieraan kennen wij, dat wij Hem gekend hebben, zo wij Zijn geboden bewaren. Die daar zegt: Ik ken Hem, en Zijn geboden niet bewaart, die is een leugenaar, en in die is de waarheid niet” (1 Johannes 2:3-4). Hij zei ook: „Hieraan kennen wij, dat wij de kinderen Gods liefhebben, wanneer wij God liefhebben, en *Zijn geboden bewaren*. Want dit is de liefde Gods, dat wij *ZIJN GEBODEN BEWAREN* . . .” (1 Johannes 5:2-3).

Johannes zei slechts hetzelfde wat Christus had gezegd toen hij tot een jonge, rijke man die het eeuwige leven wenste te beërven, zei: „Onderhoud de geboden” (Mattheus 19:17).

Gods wet is nu nog steeds van kracht. Zij werd nooit afgeschaft en kan ook nooit afgeschaft worden. Gods geboden en bevelen zijn geestelijk en eeuwig (Psalm 111:7-8). Het is een wet van liefde.

Waarom lijken dan een paar teksten „werken der wet” te veroordelen? In Galaten 3:1 lezen wij: „O gij uitzinnige Galaten [de Galaten van Klein-Azië waren pas bekeerd en spoedig in dwaling vervallen], wie heeft u betoverd, dat gij de waarheid niet zoudt gehoorzaam zijn . . . Hebt gij de Geest ontvangen uit de werken der wet, of uit de prediking van het geloof? . . . Daar gij met de Geest begonnen zijt, voleindigt gij nu met het vlees?” (Galaten 3:1-3.)

Door heel dit bijbelboek heen maakt Paulus verwijten aan degenen die misleid werden te geloven dat zij behouden konden worden door de „werken der wet”. Wat betekent deze uitdrukking eigenlijk?

Paulus heeft het niet over de geestelijke wet van God, zoals die in 't kort wordt samengevat in de tien geboden. Bestond er nog een andere wet die de Galaten met alle ijver probeerden in acht te nemen?

Galaten 3:19 legt uit welke wet dat is. „Waartoe dient dan de wet?”

vraagt Paulus. Hij antwoordt: „Om de overtredingen te doen blijken is zij **ERBIJ GEVOEGD**, totdat het zaad zou komen, waarop de belofte sloeg . . .” (N. Vert.). Deze speciale wet werd toegevoegd wegens overtredingen. Het feit dat er overtredingen voorkwamen vóórdat deze wet bestond, moet betekenen dat er toen al een andere wet was die door de mensen werd overtreden! Een nieuwe wet — wat die ook in mocht houden — werd toegevoegd, maar om welke reden?

Deze toegevoegde wet wordt door Paulus een „tuchtmeester” genoemd (Galaten 3:24), waar wij niet meer onder staan (vers 25). Hij zegt dat deze bewuste wet niet „uit het geloof” is (vers 12). Vierhonderd en dertig jaar nadat de beloften aan Abraham werden gedaan, werd hij toegevoegd (vers 17).

Nu komen we aan de vraag die de kern van het probleem vormt: welke was deze tijdelijk toegevoegde, tuchtmeesterachtige wet?

Geen enkele Nederlandse bijbelvertaling geeft deze uitdrukking in duidelijke taal weer. Er is slechts één buitenlandse vertaling, die van Ferrar Fenton (de *Holy Bible in Modern English*), die de „werken der wet” terecht weergeeft als „ritualisme”. De Leidse vertaling benadert dit nog het dichtst met „wetswerken”.

Laten we nu Paulus' commentaar hierop nagaan, en waar we de woorden „werken der wet” tegenkomen er „ritualisme” voor in de plaats lezen.

„Wetende, dat de mens niet gerechtvaardigd wordt [door ritualisme]” (Galaten 2:16). Hij gaat verder: „. . . zo hebben wij ook in Christus Jezus geloofd, opdat wij zouden gerechtvaardigd worden uit het geloof van Christus, en niet [door ritualisme]; daarom dat [door ritualisme] geen vlees zal gerechtvaardigd worden” (vers 16).

In vers 21 zegt Paulus: „Ik doe de genade Gods niet te niet; want indien de rechtvaardigheid door de wet is, zo is dan Christus tevergeefs gestorven”.

In hoofdstuk drie vervolgt Paulus: „O gij uitzinnige Galaten . . . hebt gij de Geest ontvangen [door ritualisme], of uit de prediking van het geloof?” (vers 1-2).

In vers 10 voegt Paulus eraan toe:

„Want zovelen als er [door ritualisme] zijn, die zijn onder de vloek; want er is geschreven: Vervloekt is een ieder, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen . . . Doch de wet is niet uit het geloof; maar de mens, die deze dingen doet, zal door dezelve leven” (vers 10-12).

En in vers 17-18 verklaart Paulus: „En dit zeg ik: Het verbond, dat tevoren van God bevestigd is op Christus, wordt door *de wet*, die na vierhonderd en dertig jaren gekomen is, niet krachteloos gemaakt, om de belofte te niet te doen. Want indien de erfenis uit de wet is, zo is zij niet uit de belofte . . .”

Welke wet is dat?

Van welke wet is hier nu sprake, die na 430 jaar gekomen is? Zijn het de tien geboden? Nee, want die zijn geestelijk en eeuwig zoals we gezien hebben. Abraham onderhield ze reeds en ook de Israëlieten waren er mee bekend voordat ze bij de Sinaï aankwamen (Exodus 16:29). Na de wetgeving op de Sinaï voegde God een rituele, ceremoniële wet toe, die bestond uit diverse wassingen, reinigingen, offeranden en dergelijke (lees Leviticus en Numeri). Deze waren een voorbode van de komst van het ware zoenoffer voor onze zonden, Jezus Christus. Die rituele wet is buiten werking gesteld. Christenen staan er niet langer onder (Hebreeën 9:9-10). Het was een tijdelijke tuchtmeester die de mensen onderwees uit te zien naar het zoenoffer van Jezus als de Messias. Die wet leerde hen ook de gewoonte van te gehoorzamen.

Hoe staat het met u?

Zij die geloven dat slechts het leiden van een oppassend, rechtschapen leven voldoende is — afgezien van ware bekering, berouw, geloof in Christus en het ontvangen van de heilige Geest — hebben het faliekant mis, en degenen die geloven in geloof alléén, of in genade zonder godvruchtige werken, hebben het ook mis.

De waarheid is dat behoud en het beërven van eeuwig leven — zoals de apostel Johannes zei — geloof én werken inhoudt, m.a.w. gehoorzaamheid gekoppeld aan de genade Gods. □

leder land kan thans over de remedie beschikken en het toe-
passen tegen ieder ander land dat tot agressie overgaat.
De vraag blijft: wie zal het het eerst toepassen?

door Charles F. Vinson

WILLIAM DOWNEY, aalmoeze-
nier van de 509e Lucht-
machtgroep, die gedurende
de Tweede Wereldoorlog op het eiland
Tinian was gestationeerd, stapte naar
het podium in het instructielokaal.
Vóór hem bevonden zich op die nog
donkere morgen van de 6e augustus,
28 jaar geleden, de verzamelde be-
manningsleden van de B-29 *Enola
Gay*, mannen die speciaal waren
opgeleid voor deze buitengewoon be-
langrijke taak, waarover hij op het
punt stond Gods zegen te vragen.

„Wij bidden U,” zei hij, „dat het
einde van de oorlog spoedig mag
komen en dat wij weer vrede op aarde
zullen hebben. Mogen de mannen die
deze nacht vliegen, veilig zijn in Uw
bescherming en mogen zij veilig bij
ons terugkeren. Wij zullen voortgaan
in vertrouwen op U, daar wij weten
dat wij nu en voor eeuwig in Uw hand
zijn. In de naam van Jezus Christus,
amen.”

„Waar hebben wij dit aan
te danken?”

Misschien hadden die mannen niet
werkelijk geheel en al het antwoord

verwacht dat zij op dit gebed kregen.
Toen de atoombom die heldere,
stralende ochtend om 8.15 uur met
succes op Hirosjima was neergewor-
pen, kon de 27 jarige kapitein Robert
Lewis, tweede piloot van de *Enola
Gay*, de paddestoelwolk slechts met
verbazing gadeslaan. „Mijn God, wat
hebben wij gedaan?” riep hij ontsteld
uit.

Takako Okimoto, in 1945 een leer-
linge van de tweede klas der lagere
school in Hirosjima, wist maar al te
goed wat er gedaan was. „De 6e
augustus”, verhaalde zij later, „ver-
geet ik nooit. Wat die dag gebeurde,
is diep in mijn hart gegrift. Die wrede
oorlog die zoveel kostbare mensenle-
vens in één seconde wegrukte... ik
huiver nu nog als ik eraan denk. Ik
ben helemaal alleen sinds ik mijn
vader en moeder en al mijn broers en
zusters heb verloren. En niemand kan
hun plaats innemen. Als gevolg van
die A-bom kwamen zij allen om het
leven...”

„Waar hebben wij dit aan te
danken?” (Dr. Arata Osada, *Children
of the A-Bomb*, blz. 98-100).

In naam van de vrede

Op het ogenblik waarop men de
bom liet vallen, dacht dr. L.W.
Alvarez dat hij het antwoord wist op
de smartelijke vraag van Takako
Okimoto. Als een van de wetenschap-
pelijke bemanningsleden aan boord
van de *Enola Gay*, voelde hij zich
diezelfde dag, nog aan boord van de
B-29, gedrongen schriftelijk te verkla-
ren hoe de bom een enorme bijdrage
tot de wereldvrede had geleverd. In
een brief aan zijn zoontje formuleerde
hij de hoopvolle verwachtingen van
het merendeel der mannen die zich
zoveel inspanning hadden getroost
om de atoombom te ontwikkelen:

Beste Walter,

Dit is de eerste volwassen brief die ik
je ooit heb geschreven, en hij is eigenlijk
bedoeld voor wanneer je ouder zult zijn
... Vandaag heeft het toestel aan de spits
van onze kleine formatie één enkele bom
laten vallen die waarschijnlijk met de
kracht van 15 000 ton zware explosieven
is ontploft...

Het leed dat ik hierover voel, wordt
getemperd door de hoop dat dit verschrik-
kelijke wapen dat wij hebben vervaar-
digd, de landen van de wereld tot elkaar
zal brengen en nieuwe oorlogen zal
voorkomen. Alfred Nobel dacht dat zijn
uitvinding van zware explosieven deze

Don McCullin — Magnum

een Remedie tegen

OORLOG

uitwerking zou hebben, doordat ze oorlogen té verschrikkelijk zouden maken, maar helaas was de uitwerking precies het tegenovergestelde. Dit nieuwe, vernietigend vermogen van ons is zoveel duizenden malen erger dat het wellicht Nobels droom zal verwezenlijken...

De verwachtingen van dr. Alvarez zijn nooit in vervulling gegaan. De vrede die uit het puin van Hiroshima had moeten verrijzen, is nooit gekomen. De Tweede Wereldoorlog werd snel gevolgd door het Koreaanse conflict, tal van kleinere oorlogen, het een tiental jaren omvattende débâcle in Vietnam en aanhoudende crises in het Midden-Oosten.

Indien de mensen van Hiroshima voor de zaak van de vrede zijn gestorven, is hun heengaan vergeefs geweest. Het getuigt inderdaad van een wrede ironie dat dezelfde missie die met hun vernietiging eindigde, begon met het vragen van Gods zegen in de naam van Jezus Christus — degene die begroet wordt als de Vrededorst!

Men vraagt zich af of de mensen van Hiroshima troost zouden hebben kunnen vinden in de wetenschap dat dezelfde Jezus in wiens naam een zegen op de bom gevraagd werd, in het verleden Gods bezorgdheid voor de mens in het licht had gesteld door te zeggen: „En niet één [musje] daarvan zal ter aarde vallen zonder uw Vader [hiervan weet]. En de haren van uw hoofd zijn ook alle geteld. Weest dan niet bevreesd: gij gaat vele mussen te boven” (Mattheus 10:29-31).

Was die tekst ook van toepassing op de Japanners in Hiroshima? Zo ja, waarom scheen God zich dan af te wenden toen ongeveer 200 000 mensen op slag werden verbrand of aan dodelijke straling werden blootgesteld? God is liefde. Waarom liet Hij de atoombom op Hiroshima dan toe?

15 000 geboekstaafde oorlogen

Geen geschiedschrijver, zo schijnt het, kan afdoende verklaren waarom God, die als louter barmhartigheid wordt beschouwd, oorlogen toelaat. Beschouwt men de geschiedenis onbevooroordeeld, dan lijkt het alsof God onverschillig toeziet hoe de mensheid nieuwe en steeds meer doeltreffende methoden tot zelfvernietiging uitdenkt. Hij heeft nog aan

geen enkele bewapeningswedloop een halt toegeroepen.

Zelfs de meeste predikanten en geestelijken, die er aanspraak op maken Gods vertegenwoordigers te zijn en Gods wil dus feitelijk beter dan wie ook zouden moeten kennen, kunnen geen bevredigend antwoord geven. Of de vraag nu aan de orde komt naar aanleiding van de atoombom op Hiroshima in 1945 of van de dood van een jonge soldaat in Zuidoost-Azië in 1973, zo ongeveer de beste verklaring die het georganiseerde christendom tot dusver heeft kunnen bieden, is de dooddoener: „Wij weten eenvoudig niet waarom God toelaat dat deze dingen gebeuren...”

Dit is natuurlijk nauwelijks een bevredigend antwoord voor de treurende, voor hen die tasten naar een zekere mate van troost in de vage onwezenlijkheid van een weekendgodsdienst.

De schuld voor oorlog rust echter geheel en al op de schouders van de mens, niet op God. Het is een onafwijsbaar feit dat God de mensheid niet heeft gedwongen tot het uitvechten van de bijna 15 000 door de geschiedenis geboekstaafde volslagen vergeefse conflicten inzake geografische, religieuze of ideologische geschillen. En welk een koor van verbolgen stemmen zou er zijn opgestegen indien God hen gedwongen had *niet* te vechten! Maar het mysterie blijft bestaan: waarom laat God, ofschoon Hem volstrekt geen blaam treft voor wat kennelijk 's mensen eigen dwaasheid is, toe dat de slachting voortduurt, zonder dat Hij tussenbeide komt? Had Hij er niet althans iets aan kunnen doen? Waarom heeft Hij mensen de vrijheid gegeven elkaar te vernietigen?

Bedriegen of niet bedriegen

God heeft stellig de macht iets aan oorlog te doen en in de niet te verre toekomst zal Hij juist in dit opzicht een actieve rol gaan spelen. Maar waarom doet Hij er op het ogenblik niets aan?

Ten einde het antwoord op deze vraag te begrijpen, is het nodig het ultieme doel te bevatten dat God de mens in het leven heeft gegeven.

Het bereiken van dit doel hangt

volkomen af van het feit dat alle mensen een *vrije wil* hebben. God de Schepper bepaalt wat juist en wat verkeerd is. Een vrije wil betekent dat alle mensen het inherente recht hebben te bepalen, welke handelwijze zij zullen kiezen — de juiste of de verkeerde. Bijvoorbeeld: de Japanse militaire leiding in de Tweede Wereldoorlog verkoos vrijelijk zich te scharen naast de Asmogendheden in Europa, tegen de Geallieerden. Een president van de Verenigde Staten verkoos vrijelijk de atoombom als vergelding te gebruiken. God heeft geen van beide partijen tegengehouden.

Zo heeft ook elk van ons, individueel, de vrijheid zijn eigen persoonlijk gedrag vast te stellen. Wij kunnen verkiezen de wet te gehoorzamen of haar te schenden. Wanneer u met uw belastingbiljet wil gaan knoeien, zal niemand u tegenhouden. Niemand zal uit de hemel neerdalen en u trachten over te halen tot het gebruiken van die goddelijke wilskracht die nodig is de hedendaagse hoge belastingen te betalen.

God zou de mensen natuurlijk aanhoudend kunnen dwingen juiste beslissingen te nemen en zijn wetten te gehoorzamen. Het is denkbaar dat Hij alle euvelen van deze aarde zou wegvagen door mensen te maken tot door Hem gemanipuleerde marionetten, onnadenkende wezens die alleen zouden kunnen reageren zoals God zou toelaten. Onder zulke omstandigheden zouden mensen zelfs kunnen worden beschreven als „volmaakt”, d.w.z. volmaakte robots.

Gelukking voor ons zou een van een vrije wil verstoken mensheid Gods eigenlijke doel bij het scheppen van de mensheid volkomen hebben gedwarsboomd. God heeft voor de mensheid iets beters in petto dan mechanische volmaaktheid.

Macht en verantwoordelijkheid

God heeft in de mensheid de vrijheid van keuze gelegd. Dit is het wezenlijke element benodigd bij het tot-stand-komen van volmaakt karakter, een eigenschap die slechts door vrijwillige gehoorzaamheid aan Gods wetten kan ontstaan. Vorming van dit volmaakte karakter is een voorname stap naar de vervulling van

het doel waartoe alle mensen geboren zijn: dat wil zeggen, op den duur, letterlijk, eeuwige leden te worden van Gods familie — zijn zoons.

Wat is volmaakt karakter? Karakter kan omschreven worden als het vermogen consequent het goede te kiezen, en dan het goede te doen overeenkomstig Gods wetten, zelfs wanneer het niet aangenaam is of wanneer de zuigkracht in de tegenovergestelde richting ongelooflijk sterk is.

Het is duidelijk dat dit soort van karakter niet op slag tot stand gebracht kan worden. Het moet worden opgebouwd gedurende een leven van dagelijks leren en het nemen van juiste beslissingen — beslissingen die lijnrecht staan tegenover de drang van de menselijke natuur en de maatschappij.

Zij die, met Gods hulp, dit soort van goddelijk karakter ontwikkelen, zullen tenslotte gebruikt worden bij het vestigen van een wereldheerschappij onder Jezus Christus, waardoor een nieuw tijdperk van vrede en welvaart voor de gehele wereld wordt ingeluid. (Voor een verdere uiteenzetting van dit alomvattende doel in het leven, verzoeken wij u te schrijven om *Waartoe bent u geboren?* en *De ideale wereld van morgen . . . een blik in de toekomst*. Beide boekjes worden u gratis op aanvraag toegestuurd.)

„Kies dan het leven”

Dat nieuwe tijdperk ligt nog in de toekomst. Hoe zit het met het heden? Is er een bruikbare weg om op realistische wijze het hoofd te bieden aan de negatieve resultaten van de vrijheid der volken om ten oorlog te trekken indien zij dit verkiezen?

Die is er inderdaad, maar hij is op grote schaal genegeerd. God heeft de mensheid in het verleden het middel aangeboden, maar het haar nooit opgedrongen. Het is nooit populair geweest, omdat ook dit het doen van een keuze meebrengt, die tegen de fundamentele menselijke zelfzucht ingaat. Die keuze staat duidelijk geformuleerd in Deuteronomium 30:15-19. Sprekend tot onze voorvaders zei God bij monde van Mozes:

„Zie, ik houd u heden het leven en het goede voor, maar ook de dood en het kwade: doordat ik u heden gebied

de Heer, uw God, lief te hebben door in zijn wegen te wandelen en zijn geboden, inzettingen en verordeningen te onderhouden, opdat gij leeft en talrijk wordt . . . Ik neem heden de hemel en de aarde tegen u tot getuigen; het leven en de dood stel ik u voor, de zegen en de vloek; **KIES DAN HET LEVEN**, opdat gij leeft, gij en uw nageslacht” (Alle aanhalingen in dit artikel zijn afkomstig uit de *Nieuwe Vertaling* van de Bijbel).

Meestal hebben de mensen de verkeerde keus gedaan. Ze hebben verkozen Gods wet te verwerpen die de weg naar vrede aangeeft en hebben in plaats daarvan zelfzucht en dood gekozen — steeds in het geloof dat zij geluk, vrede en leven kozen. Welk een paradox!

Het zou naïef zijn de geschiedenis te beschouwen met de gedachte voor ogen dat de mensen ooit op enigszins grote schaal de weg van zegeningen en leven hebben gekozen. Maar het had niet zo hoeven te zijn. Ieder volk dat zou hebben verkozen te aanvaarden wat God te zeggen heeft aangaande oorlog, had nooit ten oorlog hoeven te trekken!

Wat zegt God met betrekking tot oorlog? Wat is de weg tot vrede? Die is heel eenvoudig. Het fundamentele punt van Gods geestelijke wet inzake oorlog is het zesde gebod: gij zult niet doden.

Wat zou op dit ogenblik en in deze tijd meer fundamenteel of meer volslagen ondoenlijk kunnen schijnen? Gesteld dat een land als de Verenigde Staten tot een volkomen ommekeer in zijn defensiepolitiek zou overgaan. Gesteld dat het de wereld zou aankondigen dat „de Verenigde Staten van Amerika de leerstellingen hebben aanvaard van Gods wet met betrekking tot het ontnemen van het leven aan andere mensen. Het leger, de vloot en de luchtmacht zullen onmiddellijk worden afgedankt; alle kernwapens en ander materieel voor internationale oorlogvoering zullen stelselmatig worden vernietigd; voortaan zullen de Verenigde Staten totaal verstoken zijn van enigerlei vermogen om zich gewapenderhand te verdedigen, daar zij de voorschriften van de almachtige God met betrekking tot enigerlei vorm van oorlogvoering hebben aanvaard.”

Wat denkt u dat er zou gebeuren? Onmiddellijke nucleaire vernietiging door toedoen van de Russen of Chinezen? Ongelooflijk vijandige gevoelens van ressentiment en afwijzing van de kant der christelijke en niet-christelijke bondgenoten van Amerika die tot dusver ontspannen konden leven onder het afweervermogen van Amerika's atoomparaplu? Een volkomen verval der Amerikaanse economie als gevolg van het wegvallen van de oorlogsindustrie?

Of misschien een volslagen succes van die ondenkbare opzet?

Heeft iemand het ooit geprobeerd?

Er is inderdaad eens een land geweest dat, als zijn regeringsbeleid, oorlogvoering geheel en al aan God overliet. De naam van dat land uit de oudheid was Israël.

Het Israël van toen was een unie van twaalf verschillende stammen, van welke slechts één afstamde van Juda, de vader van de joden. De oorspronkelijke patriarchale voorzaten van de twaalf stammen waren uit Kanaän naar de vruchtbare Egyptische Nijldelta verhuisd om aan een periode van ernstige hongersnood te ontkomen.

Jarenlang verheugden zij zich in de gunst van de Egyptische regering. Maar in latere jaren was het lot hun niet goed gezind. De hele groep werd op den duur vernederd tot slavernij. In die omgeving verloren de Israëlieten veel van de kennis van God die hun voorvaders naar Egypte hadden meegebracht.

Mettertijd koos God een man, Mozes genaamd, om die slaven te emanciperen, hen in de vergeten leringen van hun God te onderrichten en hen op den duur naar het land Kanaän terug te brengen.

Toen de Israëlieten en masse uit de Nijldelta werden weggeleid, waren zij geen onsamenhangende groep van slechts enkele duizenden, zoals epische films hebben doen voorkomen. Zij telden destijds twee miljoen zielen, die allen kort daarvoor getuige waren geweest van een ongelooflijke reeks plagen waarmee God het land Egypte had bezocht. Op het ogenblik waarop zij vertrokken, had God hun beloofd dat — indien zij Hem zouden gehoorzamen — zij geen van de

stammen zouden hoeven te bevechten die zij op weg naar het land Kanaän zouden kunnen ontmoeten. Hij zei hun: „Zie, Ik zend een engel vóór uw aangezicht, om u te bewaren op de weg en om u te brengen naar de plaats, die Ik bereid heb . . . indien gij aandachtig naar hem luistert, en alles doet, wat Ik zeg, zal Ik uw vijanden vijandig bejegenen, en benauwen die u benauwen . . . en Ik zal hen vernietigen” (Exodus 23:20-23).

God was uiteraard de gever van menselijk leven — en Hij alleen heeft het uiteindelijke recht het te nemen. Alleen God bezit de wijsheid en het oordeel die nodig zijn om uit te maken wanneer leven genomen moet worden, alsook wanneer het moet worden teruggegeven. God is nooit ten prooi geweest aan de menselijke dwaling dat de dood noodzakelijkerwijze het absolute einde van het bestaan is. Ofschoon de meeste mensen het niet weten, heeft Hij het zo ingericht dat ieder die ooit gestorven is, opgewekt wordt en mettertijd een loon zal ontvangen overeenkomstig zijn kennis van en zijn gehoorzaamheid aan Gods wetten.

God houdt een belofte

De Israëlieten hadden reeds heel gauw nadat zij aan de handen der Egyptenaren ontkomen waren, gelegenheid Gods belofte aan hen te toetsen. De farao van Egypte had pas in de vrijlating der Israëlieten toegestemd na de dood van alle eerstgeborenen in zijn land. Toen het huis van Israël echter eenmaal was vertrokken, kreeg hij er weer spijt van, hen vrijgelaten te hebben. Hij bracht een reusachtig leger op de been dat 600 strijdwapens omvatte, stelde zich aan het hoofd ervan en ging achter de Israëlieten aan.

Toen de Israëlieten de Egyptische strijdwapens achter zich zagen opdoemen, kon men van hen met de woorden van de Statenvertaling zeggen: „Zij vreesden zeer”. Ze maakten Mozes die vrees in onmiskenbare bewoordingen bekend: „Waren er soms geen graven in Egypte, dat gij ons hebt meegenomen om te sterven in de woestijn? Wat hebt gij ons aangedaan door ons uit Egypte te leiden?

„Hebben wij u dit al niet gezegd in

Egypte: laat ons met rust, en laten wij de Egyptenaren dienen. Want wij kunnen beter de Egyptenaren dienen dan in de woestijn sterven” (Exodus 14:11-12).

Mozes had een bewonderenswaardig geduld met hen. Hij zei: „Vreest niet, houdt stand, dan zult gij de verlossing des Heren zien, die Hij u heden bereiden zal; want de Egyptenaren, die gij heden gezien hebt, zult gij nimmermeer zien. *De Heer zal voor u strijden . . .*” (vers 13-14).

Bij deze gelegenheid verlieten de Israëlieten zich op God; God voerde hen door de Rode Zee en bevrijdde hen daarbij van farao's leger. Deze gebeurtenis is slechts één van verscheidene voorbeelden van Gods bereidheid diegenen te verdedigen die hun vertrouwen en geloof op Hem stellen.

Nodeloze twijfel

Het huis Israël kon gewoonlijk niet het vertrouwen opbrengen om God te gehoorzamen. Hierin waren zij als alle hedendaagse volken. Eén gebeurtenis illustreert treffend hun gebrek aan geloof en de nodeloze gevolgen die zij allen ondergingen door niet hun vertrouwen op God te stellen.

Al geruime tijd had het oude Israël enige van zijn minder wenselijke karaktertrekken aan de dag gelegd. De mensen morden bij haast iedere stap; ze klaagden over bijna alles; ze rebelleerden tegen Mozes en God. Ze wilden God eigenlijk niet volgen, zelfs niet nadat Hij hen uit een leven van slavernij had verlost.

Al deze slechte kanten van hun gedrag bereikten een hoogtepunt toen de Israëlieten vanuit de Sinai-woestijn het beloofde land hadden moeten binnentrekken. Er was een groep verkenners uitgezonden om het land in ogenschouw te nemen. De mannen van deze groep waren door het dal Eskol gegaan en hadden een aangenaam en vruchtbaar land gevonden, met evenwel één groot probleem, althans naar zij dachten. De mensen van het land kwamen de Israëlieten zó schrikwekkend voor dat zij, met uitzondering van Kaleb en Jozua, met sterk overdreven berichten naar het kamp terugkeerden. Dientengevolge weigerde het volk te enen male het land binnen te trekken.

Mozes bracht later in herinnering: „. . . [gij] waart weerspanning tegen het bevel van de Heer, uw God; gij morde in uw tenten en zeide: omdat de Heer ons haat, heeft Hij ons uit het land Egypte geleid om ons te brengen in de macht van de Amorieten en ons te verdelgen. Waarheen trekken wij op? Onze broeders hebben ons het hart doen smelten met de tijding: de mensen zijn groter en langer dan wij, de steden zijn groot en hemelhoog versterkt . . .

„Ik zei wel tot u: Beeft niet, vreest niet voor hen. De Heer, uw God, die voor u uit gaat, *Hij zal voor u strijden*, in overeenstemming met alles wat Hij voor uw ogen met u gedaan heeft in Egypte . . .” (Deuteronomium 1:26-30).

Maar ondanks deze aanmoediging weigerden zij zich nog steeds op God te verlaten en moesten voor dit gebrek aan geloof zwaar boeten. Allen die tot die generatie van twijfelaars behoorden, werden ertoe veroordeeld veertig jaar door de Sinai-woestijn te zwerven. Geen van hen is ooit het beloofde land binnengegaan.

Desondanks leerde het oude Israël nog steeds niet de remedie tegen oorlog toe te passen. Later, wederom niet vertrouwend op God, besloten zij een leger te vormen om naburige stammen te bevechten. Zij zagen geloof in God en de onmiskenbare betekenis van het zesde gebod over het hoofd. Toch vervulde God de oorspronkelijk aan hun voorvader Abraham gedane belofte, dat die Israëlieten, in weerwil van hun zonden, het land zouden erven. God wilde niet van zijn woord terugkomen.

Daarom placht God van tijd tot tijd het leger van Israël te gebruiken als werktuig om de weg te banen door de door Hem beloofde erfenis. Soms kwam Hij zelfs tussenbeide ten behoeve van de legers der Israëlieten bij hun veroveringen. Het leven van David is vol van dergelijke voorvallen. Maar het feit dat God soms dergelijke legers voor de vervulling van zijn beloften gebruikte, betekende volstrekt niet dat Hij zulke moorden door de vingers zag. Israël koos uit eigen vrije wil de weg van oorlog; God dwong het niet de weg van vrede te volgen. Het op de been

brengen van nietige legers door de Israëlieten was een volslagen nodeloze, verkwistende handelwijze zoals wij nu zullen zien.

Koning Asa leert een les

Israël had aanvankelijk de theocratische regeringsvorm aanvaard die God hun had voorgesteld. Maar, kenmerkend voor hun halsstarrigheid, verwierpen zij deze tenslotte. Ze drongen aan op een door mensen geleide regering, voornamelijk omdat alle andere landen zulk een bewind hadden.

Na die overgang namen de zaken echter een slechte keer. Terwijl de regeringen van David en zijn zoon Salomo welvaart brachten, leidde een uit de hand gelopen economie tot hogere belastingen en tot de uiteindelijke verstoting van Salomo's opvolger. Daarna ging het met de twaalf stammen van Israël alleen nog maar bergafwaarts. Het land leed en werd verdeeld. De stam Juda bevond zich aan de ene kant, het merendeel van de resterende stammen aan de andere.

Asa was een koning uit het huis Juda, en een afstammeling van David. Doordat Juda verkozen had zich zonder Gods hulp te verdedigen, was het bloedgesteld aan de invallen van de omringende volken.

Een van deze invallers was Zera, koning van Ethiopië. Zera's leger telde ongeveer een miljoen man, een grote macht volgens elke maatstaf. Misschien was het deze overweldigende meerderheid die koning Asa dwong zich op God te verlaten, maar het feit dat hij inderdaad van beleid veranderde en zijn vertrouwen op God stelde, was van doorslag voor de uitkomst van het treffen.

„Toen riep Asa tot de Heer, zijn God, en zeide: Heer, er is niemand buiten U, om de machteloze te helpen tegen de machtige. Help ons, Heer, onze God, want op U steunen wij en in uw naam zijn wij opgetrokken tegen deze menigte. Heer, Gij zijt onze God, laat toch tegen U geen sterveling iets vermogen” (2 Kronieken 14:11). Asa meende kennelijk wat hij in dit gebed vroeg, en God, in zijn genade, verhoorde dit verzoek: „En de Heer deed de Kuschiëten [Ethiopiërs] de nederlaag lijden tegen Asa

en Juda, zodat de Kuschiëten vluchtten” (vers 12). Helaas, koning Asa zette zijn politiek van vertrouwen op God niet voort.

Josafat, de zoon van koning Asa, had een soortgelijke ervaring. Drie geallieerde legers trokken op om slag te leveren tegen Juda. Natuurlijk was iedereen bang. Josafat wist dat hij zonder Gods hulp de strijd zou verliezen. Hij kondigde een vasten af en riep God aan om bijstand. God antwoordde door een profeet: „Weest niet bevreesd en wordt niet verschrikt voor deze grote menigte, want het is geen strijd van u, maar van God” (2 Kronieken 20:15).

Toen deed Josafat, volgens de gangbare maatstaven van oorlogvoering, iets heel vreemds. Hij stelde een groep zangers aan „... die de Heer een lied zongen en Hem loofden in heilige feestdoden, terwijl zij voor de gewapenden uittrokken en zeiden: Looft de Heer, want zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid” (vers 21).

Wat was het resultaat van die slag? „Op het ogenblik, dat zij de jubel en lof aanhieven, liet de Heer de Ammonieten, de Moabieten en de lieden van het gebergte Seir, die tegen Juda waren opgerukt, uit hinderlagen overvallen, en zij werden verslagen. Daarop keerden de Ammonieten en Moabieten zich tegen de bewoners van het gebergte Seir, om hen met de ban te slaan en te verdelgen. Zodra zij met de bewoners van Seir hadden afgerekend, hielpen zij elkander in het verderf” (vers 22-23). Het grote bond-

genootschap was uiteengevallen en Juda werd voor een tijd vrede gegund.

Hoe is het thans gesteld?

Deze voorbeelden vonden allemaal plaats in wat tamelijk negatief „bijbelse tijden” worden genoemd. Iedereen weet natuurlijk dat God tegenwoordig niet op dezelfde wijze optreedt, zo Hij al optreedt. Dat is althans de veronderstelling die door de meeste mensen gehuldigd wordt.

God zegt echter: „Voorwaar, Ik, de Heer, ben niet veranderd” (Maleachi 3:6). Gods beloften zijn in de twintigste eeuw even bindend als zij vóór Christus' geboorte waren. Zijn geboden zijn ook nog precies even rechtvaardig en van kracht als toen Hij ze op de berg Sinaï aan de Israëliëten verkondigde. God breekt zijn beloften nooit. Geen land ter wereld hoeft ooit nog oorlog met een ander volk te voeren, ongeacht hoe sterk de tegenstander, hoe ontzagwekkend de bewapening of hoe groot de overmacht schijnt — zolang dat land zich op God verlaat. Maar die beslissing heeft God nog nooit een land opgedrongen.

Er hoeft nooit meer een Hiroshijima te zijn. Er hoeft nooit meer oorlog te zijn, punt uit. Dat zou vertrouwen op God vereisen, en geloof, maar het is geen onvoorstelbare situatie, althans indien mensen op God vertrouwen voor hun bescherming. Zoals er in Deuteronomium 1:30 staat: „De Heer, uw God, die voor u uit gaat, *Hij zal voor u strijden*”. Dit is de remedie tegen oorlog. □

De SCHRIFTELIJKE CURSUS van Ambassador College

Hier is een unieke cursus, samengesteld door de theologische faculteit van Ambassador College. Deze cursus stelt u in staat de Bijbel grondig te bestuderen en de leerstellingen ervan in uw leven toe te passen.

De bijbelse antwoorden op de fundamentele levensproblemen worden in eenvoudige en duidelijke taal uiteengezet. Deze cursus zal u in staat stellen voor uzelf te bewijzen dat de Bijbel inderdaad het Woord van God is.

De eerste les van deze kosteloze cursus, die uit 12 lessen zal bestaan, wordt u op aanvraag gaarne toegestuurd.

wat u kunt doen...

van pas komende tips voor U en UW GEZIN

• Geneesmiddelen en het ongeboren kind

Iedere vrouw die in verwachting is of zwanger wil worden, dient te beseffen dat, een paar uitzonderingen daargelaten, elk middel dat zij inneemt tevens haar ongeboren kind beïnvloedt, en mogelijk schadelijk.

Nog niet zo lang geleden waren doktoren van mening dat de placenta, het speciale orgaan dat zich in de baarmoeder vormt om de voeding van het ongeboren kind mogelijk te maken, als een barrière zou dienen tegen mogelijke schadelijke stoffen zoals al te sterke geneesmiddelen. Zij zijn thans tot het inzicht gekomen dat in plaats van als barrière te dienen tegen schadelijke moleculen afkomstig van de moeder, de placenta meer als een zeef werkt. Dit kwam op schokkende wijze aan het licht door de Softenon-tragedie van 1962.

Softenon werd aangezien voor een onschuldige tranquillizer. Het werd getest en veilig bevonden in experimenten met normale soorten zwangere proefdieren. De onderzoekers waren van mening dat het zó veilig was dat het zonder recept verkocht kon worden. Slechts nadat er in Europa zo'n 5000 misvormde baby's waren geboren met handen die bijna rechtstreeks aan de schouders vastzaten en in sommige gevallen helemaal zonder armen of benen — allemaal als een direct gevolg van het innemen van Softenon in de eerste maanden van de zwangerschap — zagen de doktoren in hoe kwetsbaar een ongeboren kind kan zijn, zelfs voor een „onschuldig” en „veilig” middel als Softenon.

Een erkende medische autoriteit, de Amerikaan Morris Fishbein waarschuwt: „Vrouwen in verwachting horen het innemen van medicijnen sterk te beperken. De uitwerking van de meeste geneesmiddelen op de groeiende foetus is nog grotendeels onbekend. Voorzichtigheid gebiedt derhalve dat men kalmerende middelen, vermagingspillen en misschien zelfs aspirine dient te vermijden. Verder vindt de geboorte zelf het best plaats met een minimum van analgetica en anaesthetica. Er worden meer en meer gegevens verkregen die deze stoffen in verband brengen met subtiele vormen van hersenstoornis en andere afwijkingen in het vermogen te leren wanneer de schoolleeftijd bereikt wordt” (*Successful Marriage*, 1971, blz. 295).

• Als uw kind zich verslikt . . .

Denkt u zich eens de volgende situatie in: uw kleuter of kind verslikt zich tijdens het eten of in het een of andere voorwerp. Of iemand aan een andere tafel in een restaurant b.v., verslikt zich in een stukje vlees. Wat zou u doen?

Deze twee voorvallen zijn beslist niet zeldzaam. Elk jaar sterven er in Europa duizenden mensen doordat ze voorwerpen of voedsel in het verkeerde keelgat krijgen. Dit soort ongelukken overkomt het vaakst kinderen onder de vier jaar.

Gelukkig kunnen de geblokkeerde luchtwegen bijna altijd direct vrijgemaakt worden door flink te hoesten. Blijft dit achterwege en het kind of de volwassene begint naar adem te snakken, dan moet er snel ingegrepen worden.

Blijf vooral kalm en laat iemand een dokter roepen. Laat het slachtoffer doorgaan met proberen te hoesten, zodat het voedsel of voorwerp vrijkomt, maar probeer het niet met uw vingers uit zijn keelgat te verwijderen. Als het obstakel kennelijk niet los wil raken door flink te hoesten, kunt u verder het best als volgt handelen:

Als het een kleuter of klein kind betreft, houd het dan met één hand ondersteboven en klop met uw andere hand op zijn rug, tussen de schouderbladen. Een groter kind of een volwassene moet voorover op een stoel gelegd worden of op zijn zij op de grond. Het belangrijkste is dat het hoofd van het slachtoffer zich lager bevindt dan de rest van zijn lichaam. Klop hem nu flink op zijn rug tussen de schouderbladen. De kans is groot dat het voorwerp nu losraakt.

Draai het slachtoffer om en probeer het voorwerp met duim en wijsvinger te verwijderen. Wees evenwel voorzichtig en vermijdt dat het nog dieper komt te zitten. Als het slachtoffer flauw is gevallen of nog steeds naar adem snakt, pas dan kunstmatige ademhaling toe, ook als het voorwerp nog in zijn keel zit. Breng hem snel naar de dichtstbijzijnde dokter of eerstehulpafdeling in een ziekenhuis indien de dokter of ambulance nog niet onderweg is.

Ten einde de kans te verminderen dat kleine kinderen ergens in zouden kunnen stikken, moet u kinderen onder de drie jaar geen noten, popcorn, snoepjes of repen met noten laten eten. Zorg dat er op de vloer en andere plaatsen waar baby's spelen geen kleine voorwerpen liggen die ingeslikt kunnen worden.

— Patrick A. Parnell

Persoonlijk van

(vervolg van pagina 1)

mensheid niet door een kernoorlog wordt vernietigd, de bevolkingsexplosie hiervoor wel zal zorgen.

En nu — de waarheid!

Dit is de huidige situatie in de „ontwikkelingslanden”. En zelfs de „rijke” landen zitten boordevol misstanden. Het is een inzieke wereld waarin wij leven.

Maar hoe komt dat? Als men er eens ernstig over nadenkt, klopt er ergens iets niet! De mensheid zou niet zo moeten leven! Wat zijn de ware oorzaken?

En wat is de oplossing?

Wordt het per slot van rekening door een hogere macht beslist dat bepaalde mensen in bepaalde gebieden arm moeten zijn, terwijl anderen rijk zijn? Of wordt beslist dat de rijke landen bezocht worden door misdaad, onzedelijkheid, corruptie, uiteengevallen gezinnen, verdwijnend gezinsleven en onze duizend-en-een misstanden?

Deze toestand waarin de wereld zich bevindt is van grote betekenis en is uiterst belangrijk voor elk van ons!

Waarheen zullen we ons voor de oplossingen wenden? Tot regeringsinstanties? De regeringen van de grote landen hebben zich schier bovenmenselijke inspanningen getroost om de „arme” landen tot ontwikkeling te brengen — niettemin blijven de armen armer worden! Hier valt geen oplossing te vinden.

Zullen we een beroep doen op de wetenschap? Men heeft in dit kolosale programma gebruik gemaakt van de wetenschap. Maar de wetenschap kan noch de ware oorzaak aangeven, noch de oplossingen verschaffen!

Probeer het met onderwijs, sociologie, of met industrie, handel en verkeer. Zij zijn niet in staat hulp te verlenen. Probeer het met godsdienst. De religies van de wereld hebben de problemen van de wereld noch opge-

lost noch er een betere wereld van gemaakt.

Wordt het niet eens tijd dat we ons openstellen voor de ENIGE VERKLARING, en de enig mogelijke uitweg onder ogen zien?

Wordt het niet eens tijd dat we ons openstellen voor die ontbrekende dimensie wat kennis betreft — de meest essentiële dimensie. Die dimensie is die der OPENBARING. Het is de dimensie die onze allereerste ouders verwierpen. En het is de dimensie die sindsdien aldoor in de maatschappij van de mens heeft ontbroken. Deze ontbreekt bij het onderwijs, de wetenschap en bij alle godsdiensten van deze wereld!

Was het de wil van de Schepper-God dat deze miljoenen mensen arm zijn? Is het zijn wil dat mensen arm, onwetend, ongelukkig en gebukt onder ziekten door het leven gaan? Is het de wil van onze Maker dat zelfs „rijke” gebieden met euvels en misstanden behept zijn? Het zou interessant kunnen zijn de Bijbel op te slaan en eens te zien wat deze te zeggen heeft over Gods wil met betrekking tot deze vraagstukken. En misschien zullen we daarin vinden wat geen van de godsdiensten van de wereld hebben aanvaard — de ware oorzaak en de onfeilbare remedie! Er worden momenteel heel wat romans gelezen. Laten we nú eens wat onthullende waarheid lezen — een waarheid verworpen door godsdienst, door onderwijs, door wetenschap en door 's mensen wijze van regeren.

Laten we bij het begin beginnen:

„In den beginne schiep God de hemel en de aarde” (Genesis 1:1).

Het boek Genesis werd oorspronkelijk door Mozes in het Hebreeuws geschreven. De Hebreeuwse woorden houden een *volmaakte* en prachtige schepping in! De engelen juichten van vreugde! (Job 38:7.) Engelen bevolkten toen de aarde, maar die engelen, in het tijdvak voorafgaand aan de antediluviaanse wereld van Adam tot Noach, schonden de wetten van Gods heerschappij — ze „zondigden” (2 Petrus 2:4). De aarde was eerst hun woonstede, maar zij hadden deze verlaten (Judas 6) en waren de aartsengel Lucifer in zijn opstand

tegen God gevolgd. (Vraag om ons boekje *Heeft God een duivel geschapen*, dat dit onderwerp in den brede behandelt.)

Vervolgens Genesis 1:2: „De aarde nu was [werd] woest en ledig [chaotisch en braak liggend], en duisternis was op de afgrond [oceanen]”.

Dit was de tijd dat God „het gelaat des aardrijks” vernieuwde door zijn Geest uit te zenden (Psalm 104:30). Terug naar Genesis 1:2: „En de Geest Gods zweefde op de wateren. En God zei: Daar zij licht! en daar werd licht” (vers 3).

Satan en zijn demonen brachten door hun opstand duisternis, chaos en wanorde. God bracht licht, orde en schoonheid. Daarna wordt vermeld dat God de mens schiep naar zijn beeld — naar zijn beeld en gelijkenis (vers 26) — man en vrouw (vers 27).

Het voorval van de verboden vrucht

God, zo staat er, had een prachtige tuin geschapen en daar de mens in geplaatst die Hij geformeerd had (Genesis 2:7-8). Hier waren twee mensen die plotseling als volwassenen met een volwassen geest waren geschapen — maar nog niet met kennis begiftigd en evenmin van een dierlijk instinct voorzien. Hun eerste behoefte was onderricht — kennis. God onderrichtte hen in de noodzakelijke fundamentele kennis.

Een God van liefde kon niet zo'n God zijn als Hij niet gezorgd had voor de LEVENSWIJZE die vrede, geluk en materiële behoeften in overvloed zou veroorzaken of voortbrengen. God had dit gedaan door zijn grote, onzichtbare, onverbiddelijke en geestelijke wet in werking te stellen. Dit is de LEVENSWIJZE die, mits nageleefd, al het goede teweegbrengt. Maar overtreding van deze wet is zonde (1 Johannes 3:4, *Leidse Vert.*) en de straf op overtreding is gemis van vrede, geluk, materiële overvloed — en tenslotte de dood!

De naleving van die volmaakte levenswijze werd gesymboliseerd door de boom des levens in de hof — m.a.w.: de boom symboliseerde vrede, geluk, vreugde, overvloed en datgene waarmee de mens niet was geschapen — de gave van eeuwig leven. De

tegenovergestelde levenswijze — de OORZAAK van strijd en geweldpleging, ongeluk, armoede en onwetendheid — en tenslotte de DOOD — werd gesymboliseerd door de boom der kennis van het goed en het kwaad.

Er staat dat God hun duidelijk zei dat het eten van de vrucht van deze boom de doodstraf met zich mee zou brengen. Aangezien de dood de straf is voor het overtreden van Gods wet — de straf op de zonde — zou God die straf op ongehoorzaamheid niet hebben kunnen uitspreken als Hij hen niet tevens had onderricht omtrent deze wet, de levenswijze die vrede, geluk en overvloed — al het GOEDE — zou veroorzaken.

Maar hoe wisten onze allereerste ouders dat dit allemaal zo was? Antwoord: ze hadden daarvoor Gods gesproken woord! Die kennis kon enkel en alléén door openbaring bekend zijn, d.w.z. door te geloven wat God had geopenbaard! De slang deed het voorkomen dat zij God *niet* konden geloven — in het bijzonder dat Hij hun gezegd had dat ze sterfelijk waren en konden STERVEN. De slang deed het voorkomen dat ze ONSTERFELIJKE ZIELEN waren en beslist NIET zouden sterven (Genesis 3:4).

Onze eerste ouders geloofden daarop niet in Gods geopenbaarde kennis en verwierpen openbaring als de fundamentele bron van kennis. Ze eigenden zichzelf het recht toe de kennis van wat goed en wat kwaad is — van wat juist en wat verkeerd is — te verwerven. En de mensheid heeft sindsdien openbaring als de grondslag van kennis verworpen. Heden ten dage wordt het door onderwijs, wetenschap en godsdienst verworpen! Zodoende ontbreekt de meest essentiële dimensie wat kennis betreft in het (Genesis 2:8-9, *N. Vert.*).

Alles is een kwestie van OORZAAK en GEVOLG.

De mens heeft zodoende al de misstanden in de wereld die de mensheid overkomen, zelf veroorzaakt — het analfabetisme, de armoede, ellende en misère in de arme landen — de misdaad, corruptie, onzedelijkheid, uiteengevallen gezinnen en andere misstanden in de „rijke” landen.

Was het — is het — Gods wil dat mensen arm zijn?

Onze Maker wilde voorspoed

Laten we het stof van de Bijbel eens wegblazen en onze ogen in verwondering openen voor wat daar instaat.

In de Bijbel staat: „Voorts plantte de Heer God een hof in Eden, in het Oosten, en Hij plaatste daar de mens, die Hij geformeerd had. Ook deed de Heer God allerlei geboomte uit de aardbodem opschieten, begerlijk om te zien en goed om van te eten; en de boom des levens in het midden van de hof...” (Genesis 2:8-9, *N. Vert.*).

Hier was een hof van ongeëvenaarde schoonheid. God plaatste de mens in die hof „om die te bewerken en te bewaren” (vers 15, *id.*) en verleende hem vrijelijk toegang tot de „boom des levens” — symbolisch voor de GAVE van EEUWIG LEVEN — in een omgeving van schoonheid en overvloed!

Maar toen de eerste man en vrouw Gods woord verwierpen en over zichzelf de VLOEK brachten die verdriet, armoede, conflicten en misstanden zou veroorzaken, verdreef God de mens uit de hof „dat hij zijn hand niet uitsteke, en neme ook van de boom des levens, en ete, en leve in eeuwigheid” (Genesis 3:22), m.a.w. dat hij dit gebukt gaan onder armoede, onwetendheid en misstanden niet voor alle eeuwigheid over zichzelf brenge! Maar God HAD GEWILD — bevólen — dat de mens de GAVE van eeuwig leven in voorspoed, overvloed, vrede en geluk zou ontvangen! Het stond de mens vrij te kiezen!

Laten we nu eens het geval van Abraham bekijken.

God gebod Abraham zijn land te verlaten en naar een land te gaan dat uiteindelijk even mooi en welvend als de hof van Eden zou worden. Er was geen sprake van weigering — geen verzet — geen discussie. Er wordt eenvoudig gemeld: „En Abraham toog heen” (Genesis 12:4). Hier was eindelijk iemand sinds Noach die in God geloofde en Hem gehoorzaamde! „En Abram nam ... al hun have, die zij verworven hadden” met zich mee (vers 5). „En Abram was zeer rijk, in

vee, in zilver, en in goud” (Genesis 13:2). God had Abraham gezegend zoals Hij beloofd had (Genesis 12:2). Met betrekking tot het gehele uitgestrekte land, van Babylonië tot Egypte, zei God: „... zal Ik u geven, en aan uw zaad, tot in eeuwigheid (Genesis 13:15).

Abraham geloofde in God. Hij gehoorzaamde God. Hij leefde naar Gods wetten (Genesis 26:5) — de levenswijze die rijkdom, vrede en geluk ten gevolge heeft. En Abraham was een vermogend man (Genesis 24:35).

Abrahams zoon Izak werd door z'n eigen werk rijk omdat hij de door God ingestelde levenswijze betrachtte die voorspoed ten gevolge heeft (Genesis 26:12-14).

Izaks zoon Jakob werd eveneens rijk (Genesis 31:18) omdat hij Gods weg bewandelde die zegen en voorspoed brengt.

Jozef, Jakobs zoon, was „een voorspoedig man” omdat „de Heer met Jozef” was (Genesis 39:2).

De rijkdom van Job

Neem het geval van de patriarch Job eens. Zijn vermogen was zo groot dat hij „de rijkste was van alle bewoners van het Oosten” (Job 1:3, *N. Vert.*). God liet toe dat Satan hem zijn gehele rijkdom afnam — maar toen Job zijn leergeld had betaald en berouw toonde van zijn zonde van eigengerechtigheid, gaf God hem de enorme rijkdom die hij tevoren had bezeten DUBBEL terug (Job 42:12).

God wilde dat Israël rijk zou zijn

God maakte 430 jaar na Abraham van diens afstammelingen één der volkeren der aarde. Wat had Hij met hen voor? Hij zei: „Indien gij in mijn inzettingen wandelt [Gods bestuur, welke de levenswijze is die aan voorspoed en al het goede ten grondslag ligt] ... dan zal Ik u te rechter tijd uw regens geven, zodat het land zijn opbrengst geeft ...” en ze zouden VREDE hebben gehad en het rijkste land ter wereld zijn geworden (Leviticus 26:3-4, *N. Vert.*). Het is Gods WIL dat alle mensen rijk zijn, niet arm. God openbaart ons de LEVENSWIJZE die dat gelukkige resultaat zal bewerkstelligen.

Jezus Christus kwam de inzettin-

gen van Gods heerschappij en de geestelijke wetten (levenswijze) van die heerschappij onderrichten. Hij zei: „Maar zoekt eerst Zijn Koninkrijk en Zijn gerechtigheid en dit alles [materiële behoeften] zal u bovendien geschonken worden” (Mattheus 6:33, *id.*). Toen ik 46 jaar geleden financiële tegenslagen had en in armoedige omstandigheden verkeerde, las ik dat vers. Ik besloot God aan zijn woord te houden. Hij stelde mijn oprechtheid op de proef. Maar ik heb dat een doelstelling voor het leven gemaakt en de belofte van Christus werd op het daarvoor in aanmerking komende tijdstip nagekomen.

Jesus Christus zei: „Ik ben gekomen, opdat zij leven zouden bezitten, en wel in OVERVLOED” (Johannes 10:10, *Willibrord-vert.*). In feite toont de openbaring van de Bijbel aan dat leven in overvloed *tot in alle eeuwigheid* het doel is waarvoor de mensheid op aarde werd geplaatst.

De openbaring onthult aan hen die er acht op willen slaan, dat God wilde dat de mensheid economisch welvarend zou zijn. God wilde dat de mens gezond zou zijn. Hij wilde dat wij de weg naar vrede, geluk, vreugde zouden leren.

God wilde dat wij, met de door God geopenbaarde kennis, onze vijf zintuigen zouden oefenen om onderscheid te maken tussen wat het juiste en goede gebruik van iets is, en het kwade te vermijden. D.w.z. om te onderscheiden welke geluiden aangenaam, verheffend en heilzaam zijn; en welke geluiden decadent, schadelijk of uitermate zenuwslopend zijn (Hebreeën 5:14). God wilde dat wij met geopenbaarde kennis zouden leren wat leidt tot een aangenaam, comfortabel, voortdurend interessant, lonend, produktief, stimulerend, bezielend, altijd opbouwend — nooit verderfelijk of schadelijk — leven, en wel in overvloed; en dat we de GAVE van eeuwig leven ontvangen en *voor eeuwig* behouden!

Laat ik u een voorbeeld geven. Deze rubriek „Persoonlijk” werd door mij in Tokio begonnen en in Engeland op de campus van Ambassador College afgemaakt. De tekst moest een aanzienlijke tijd voor de feitelijke publicatie gereed zijn, zodat deze op het vastgestelde tijdstip in alle vijf de talen kan verschijnen waarin *The*

PRESIDENT GIRI van India begroet de heer Herbert W. Armstrong hartelijk ter gelegenheid van diens bezoek aan India gedurende zijn recente reis naar Azië.

PLAIN TRUTH uitkomt. Voordat ik het bovenstaande had geschreven, was ik juist naar mijn schrijfmachine teruggekeerd van een wandeling door de onbeschrijflijk mooie Japanse tuin die deze campus bezit.

Deze tuin is op zijn allermooist halverwege de maand mei. Dan is er van een adembenemende schoonheid te genieten — een ware lust voor het oog! Ongeacht de vraag of kleuren al dan niet in een Japanse tuin thuis horen, stond deze tuin er bij in de volle pracht van verschillende soorten azalea's en andere mooie bloemen tegen een achtergrond van rhododendrons die op het punt stonden uit te komen. Dit alles werd omlijst door prachtige hoge bomen die 60 tot 100 jaar oud zijn. Overal in deze tuin

komen zeldzame struiken van verschillende vorm en afmeting voor, alsmede Japanse dwergplanten en rotsplanten, terwijl door het geheel een zacht kabbelend beekje zijn weg vindt.

Hier is iets zeer aparts, iets wat het oog een intens genot kan verschaffen, mits men geleerd heeft dat zintuigen volle te gebruiken. Naast de bloemengeuren die ons reukzintuig in verrukking brengt, zorgt het lieflijk gekabbel van het beekje over grillig gevormde rotsen en watervalletjes voor een extra genot voor het gehoor.

Hier was sprake van een intens genot voor drie van de vijf zintuigen, dat niet alleen zo genotvol is dat het bijna het punt van extase benadert, maar tevens verheffend en inspirerend werkt.

Wat onze lezers schrijven

Abortus

„Het is mij een behoefte mijn grote waardering uit te spreken over het artikel over abortus in het meinummer van *De ECHTE WAARHEID*.

„Ik ben dankbaar in de veelheid van publikaties over dit onderwerp nu eens een artikel te lezen dat deze zaak vanuit Gods Woord belicht.

„Ik vraag me dikwijls af waarom in kerkelijke kringen geen duidelijker geluid gehoord wordt. Dit is m.i. dan ook de reden waarom van de kerken geen werfkracht meer uitgaat. Het is een lauwe bedoening geworden. Daarom is het hartverheffend een blad als het uwe te mogen lezen.”

J.K.,
Deventer

„Met grote dankbaarheid, ik overdrijf niet, ontvang ik maandelijks het blad *De ECHTE WAARHEID*. Het artikel over abortus is het machtigste dat ik ooit heb gelezen. Nooit werd in enig ander blad deze droeve werkelijkheid zo mooi onderlijnd. Het heeft mijn heilige overtuiging dat abortus moord is, gestaafd. Gaarne zou ik de boekjes *Waar toe bent u geboren?* en *Wat bedoelt u precies ... het Koninkrijk Gods?* ontvangen.”

D. de B.,
Assebroek, België

„Het is natuurlijk het goed recht van de heer Armstrong de vraag 'maar is abortus moord?' duidelijk met 'ja' te beantwoorden ... [maar] wat te doen met een meisje of vrouw, die door verkrachting zwanger wordt? Moet die naar de woorden van ene heer Armstrong luisteren en het ongewenste kind dan maar afwachten? Wat aan te vangen met een zwangerschap van een al oudere vrouw, waarbij de kans bij het voortzetten niet gering is dat er een kind komt met een geestelijke afwijking?”

E.K.,
Maassluis

• *Men kan de gevolgen van een misdaad niet bestrijden door een andere misdaad te begaan. Ook kan men geen ongewenste bevruchting van een oudere vrouw met een misdaad tenietdoen.*

Hoop voor de toekomst

„Ik ben u erg dankbaar dat ik, en met mij veel mensen, uw lectuur mag ontvangen. Door dit Werk zijn mij zoveel dingen duidelijker geworden, en heeft mijn leven een andere wending gekregen en hoop voor de toekomst.”

Mevr. W.v.V.,
's-Gravenzande

De Echte Waarheid

„Reeds enkele maande ontvang ek u maandelikse *De ECHTE WAARHEID*. Die artikels wat u publiseer is van die allerbeste leesstof wat 'n mens kan bekom en ek kan u verseker dat ek reeds heelwat kennis en nuwe begrippe deur middel van u maandblad opgedaan het.

„Verder kan ek u ook verseker dat u maandblad nie vergete blij lê in 'n kas nie, maar 'n wijse sirkulasie maak tussen al mij vriende en kennise, wat almal u leesstof baie lof toe swaai.

„Nogmaals baie dankie vir die publiseering van iets wat interessant, skoon van inhoud en opbouwend vir karakter is.”

R.P.W.,
Malvern, Zuid-Afrika

„Dit briefje naar aanleiding van mijn proefabonnement op *De ECHTE WAARHEID*. Het moet me van het hart dat ik dit nooit verwacht had. Mijn idee over christelijkheid en de toepassing ervan waren op de keper beschouwd tot nu slechts holle frasen. Niet dat ik nu een plotselinge ommezwaai heb ondergaan, maar ik ben toch heel serieus over mijn leven en dat van mijn familie gaan nadenken. Wel ben ik tot de conclusie gekomen dat ik diverse dingen snel moet gaan veranderen.”

M.W.,
Roermond

Daar was een voorbeeld van Gods onvergelyklike macht als de grote Ontwerper. De grootsheid van vorm en kleur — de vormgeving van de planten, heesters, bloemen en bomen in een onvergelyklike volmaaktheid — biedt u de uitzonderlijke gelegenheid om God te danken en te prijzen, en u te vervullen met een gevoel van grote waardering en erkenning van zijn heerlijke Majesteit, alsmede een gevoel van stille aanbidding van de grote Schepper en Schenker van het Leven!

Toch heb ik bezoekers ongeïnteresseerd door die prachtige tuin zien wandelen, zonder bewust aandacht aan die pracht te schenken, alsof het tijdverspilling was stil te staan en alles op zich te laten inwerken. Zij hadden hun zintuigen niet geoefend die heerlijke schoonheid in zich op te

nemen. Zij lieten zich het rijke, overvloedige genoeg en genot ontgaan dat de Schepper ons wilde laten ervaren, als wij er maar voor openstaan.

Te veel mensen ontlene hun „genot” aan verdorven en schadelijke rockmuziek die geen echte muziek is, maar een verderfelijk lawaai met een boosaardig ritme; of de stank van kankerverwekkende tabaksrook; of gewaarwordingen door verdovende middelen die leiden tot verslaving; of waarnemingen met het oog (pornografie bijvoorbeeld); of geuren, geluiden en andere waarnemingen met de zenuwen die tijdelijk op een prettige manier worden ervaren, maar die een schadelijke terugslag geven. Uiteindelijk vernielt dit misbruik van de vijf zintuigen het vermogen echt te genieten en blij te zijn, en een spran-

kelend leven in overvloed te leiden!

De eeuwige God heeft het mij mogelijk gemaakt iets van het ware goede nieuws te verspreiden dat duizenden en nog eens duizenden levens ten goede heeft gekeerd!

Laat ik er tot besluit nog aan toevoegen: mensen hebben in het algemeen laten zien dat zij noch luisteren naar, noch acht slaan op de *LEVENSWIJZE* die hen gelukkig en welvarend zou maken. Maar weldra zal de grote God zich openbaren aan een opstandige mensheid. En al zou het ondanks het verzet en de tegenstand van de mens moeten gebeuren, Hij zal *OVER ALLE LANDEN HEERSEN* en door bovennatuurlijke macht deze koppige mensheid dwingen te leren wat waar geluk is en ondanks onszelf ons wereldvrede en voorspoed brengen. □

Waarom zijn wij hier?

De werkelijk belangrijke vraagstukken van ons bestaan — waar komen we vandaan?, waar gaan we heen? — moeten beantwoord worden.

door Richard C. Peterson

DE MAATSCHAPPIJ, geconfronteerd met de dringendste problemen aller tijden, heeft dringend behoefte aan antwoorden op de werkelijk belangrijke vraagstukken van ons bestaan: wie zijn wij, waarom bestaan wij, waarheen zijn wij op weg?

Is er enig vooropgezet, weloverdacht *doel* voor ons bestaan? Of zijn wij én onze moderne beschaving niet meer dan het resultaat van een samenloop van omstandigheden?

Wetenschapsmensen, filosofen en theologen hebben deze vraagstukken gedurende vele eeuwen overpeinsd, maar niemand heeft nog ooit een antwoord gevonden waar iedereen het mee eens kan zijn!

Waarom bleek een concreet antwoord hierop zo moeilijk te vinden? Waarom is men na eindeloze argumentaties, discussies en onenigheden er nog niet in geslaagd het eens te worden over deze uiterst belangrijke vraagstukken? Is het mogelijk dat we naar de verkeerde bronnen zijn gegaan om die fundamentele waarheden van het leven te vinden?

De explosieve ontwikkeling der wetenschap

Onze samenleving slaat kennis en onderwijs bijzonder hoog aan. Over de gehele wereld bevinden zich centra voor wetenschappelijk onderzoek en hoger onderwijs.

Deze internationale preoccupatie met leren en studeren heeft in de jaren zestig geleid tot verdubbeling van het totaal der menselijke kennis. Op het ogenblik is het tempo in de produktie van wetenschappelijke kennis zelfs nog groter. Enige generaties van computertechniek hebben samen

met de vele miljarden kostende ruimteprojecten en een aantal andere wetenschappelijke en technologische prestaties enorme massa's nieuwe data in onze samenleving gepompt.

Maar nog nergens heeft men in dit zich uitbreidende reservoir van kennis ooit antwoorden gevonden op de fundamentele vragen: wie zijn wij? waarheen zijn wij op weg? Metingen en berekeningen van ons ontzagwekkend universum hebben ons nog steeds niet kunnen aantonen waarom het bestaat en in welke context wij er uiteindelijk in passen. En adembenemende vorderingen in de computertechniek moeten nog steeds proberen de prestaties te reproduceren van de menselijke geest die de computer toch in de eerste plaats heeft uitgevonden!

Is de wetenschap te ver gegaan?

Gedurende deze laatste eeuw werd het in vele wetenschappelijke kringen „bon-ton” de deugdelijkheid van het geloof aan een Godsfiguur in twijfel te trekken. Een proces van tekstkritiek op de bijbelse openbaring, waarbij de geleerden een hooghartig oordeel velden over de bijbelse versie van het scheppingsverhaal, werd langzamerhand mode.

Mannen als Lamarck, Darwin en Huxley hebben beweerd dat het leven zich geleidelijk heeft ontwikkeld uit niet-levende stof. De traditionele theologie, sinds lang vastgeroest in eigen veronderstellingen over God en de Bijbel, kon alleen maar reageren met een beroep op emotionaliteit, maar niet met de logica die door de wetenschap werd verlangd.

Bijgevolg werd de evolutieleer spoedig opgenomen als aanvaarde doctrine, niet alleen in de wetenschap

maar ook door enkele toonaangevende godsdienstige richtingen. Het verslag van een afzonderlijke schepping in Genesis werd door deze „rationalisten” overboord gezet, waarbij zelfs vele kerkvaders de andere kant opkeken. Hoewel nooit bewezen, werd de evolutietheorie meer en meer aanvaard omdat de enige erkende alternatieven bestonden uit de vele vaak verwarde interpretaties van het bijbelse gebeuren afkomstig van de godgeleerden.

Door deze redenering te volgen hebben wij echter de ene vorm van verwarring door een andere vervangen. Ofschoon de op de evolutie gebaseerde wetenschap en hoger onderwijs ontelbare vragen hebben opgeroepen over de herkomst van de mens en zijn bestemming, hebben zij die vragen niet kunnen beantwoorden! Hun voorstellen en veronderstellingen zijn gebaseerd op *reeds bestaande* materie en energie. Zij zijn niet in staat de ontelbare onverbiddelijke wetten te verklaren waardoor het heelal bestuurd wordt.

Het perspectief der geschiedenis

Dit is niet slechts een hedendaags probleem. De antieke wereld bevond zich in een gelijksoortig dilemma.

De oude Grieken stelden evenals wij hoge prijs op het verwerven van kennis. Maar — let op deze verrassende parallel met onze tijd — hoe meer kennis zij vergaarden, des te *verwarder* werd hun samenleving.

In Athene bezocht ik nog onlangs de plaats van de uit de oudheid bekende Areopagus. Vele eeuwen geleden trok deze rotsachtige heuvel, gelegen in de schaduw van de machtige Acropolis, veel geleerden en

filosofen uit de gehele bekende wereld om daar te discussiëren over de zin van het leven.

De geschiedenis verhaalt van een ontmoeting aldaar in de eerste eeuw van onze jaartelling tussen een aantal Epicuristen en Stoïcijnen, toentertijd de „liberale” en de „conservatieve” intellectuelen van Athene, en een leraar uit het verre Antiochië in Syrië.

Deze leraar is in het grootste deel van de westerse wereld bekend als de apostel Paulus. Zijn opmerkingen tegen die vooraanstaande Atheense burgers zijn opgetekend in het bijbelboek Handelingen.

Hier volgt het verhaal: „Zij [de intellectuelen] klampten hem [Paulus] aan, brachten hem naar de Areopagus en vroegen: Mogen we weten wat dit voor een nieuwe leer is, die door u voorgedragen wordt? Gij vertelt dingen die ons vreemd in de oren klinken en we zouden dus graag vernemen wat die betekenen. Want alle Atheners en de vreemdelingen die in hun stad woonden, verdreven het liefst hun tijd met het vertellen en aanhoren van de laatste nieuwtjes” (Handelingen 17:19-21, *Willibrord-vert.*).

De Grieken waren gewend aan hun eigen polytheïstische godsdienst, waarin een aantal mythologische figuren tot goden waren verheven. Maar de goden en godinnen van Griekenland waren doof en stom. De Grieken konden zich niet tot hen keren om antwoorden te krijgen op de essentiële vragen van het leven. De Atheense goden bezaten geen wèrkelijk gezag en door zich op hun goden te verlaten kenden de Grieken de antwoorden op deze vragen niet.

Het was dus geen wonder dat de boodschap van Paulus de bewoners van Athene „vreemd” in de oren klonk, want Paulus onthulde aan hen de Persoon die antwoord kon geven op hun vragen!

De uitspraak op de Areopagus

Terug naar Handelingen 17: „Paulus ging midden voor de Areopagus staan en nam het woord: Mannen van Athene, ik zie aan alles hoeveel ontzag gij hebt voor hogere wezens. Want toen ik rondliep en bekeek wat gij zoal vereert, ontdekte ik zelfs een altaar met het opschrift: AAN EEN ONBEKENDE GOD. Welnu, wat gij vereert zonder het te kennen, *dat kom ik u verkondigen. De God die de*

wereld gemaakt heeft en alles wat daarin is, Hij die de Heer is van hemel en aarde, woont niet in door handen gemaakte tempels. Ook wordt Hij niet door mensenhanden verzorgd, alsof Hij iemand nodig had, want Zelf geeft Hij aan ieder leven en adem, ja alles. Heel het mensengeslacht deed Hij uit één ontstaan, om de gehele oppervlakte van de aarde te bewonen, waarbij Hij de seizoenen vaststelde en de grenzen van hun woongebied, en om God te zoeken, of z j misschien al tastende Hem zouden vinden; *Hij is immers niet ver van ieder van ons. Want door Hem hebben wij het leven, het bewegen en het zijn...*” (vers 22-28, *id.*).

De Bijbel verhaalt van een tijd waarin deze „onbekende” God bijzonder reëel was voor de mensen. Maar de aard der mensen leidde hen ertoe, over de nabijheid van deze God te gaan wrokken. In de loop der tijd vergaten de mensen zelfs wie God was — en als gevolg hiervan vergaten ze ook wie zij zelf waren. De geschiedschrijving werd verward en duister.

De moderne Atheners

Paulus zal mogelijk wel verwacht hebben dat zijn woorden weinig uitwerking zouden hebben op de Atheners. Hij werd niet in die verwachting bedrogen. Velen van hen die daar aanwezig waren, staken openlijk de draak met hem en maakten hem belachelijk, omdat ze weigerden te geloven dat ze het met hun eigen levensopvattingen zó bij het verkeerde eind zouden kunnen hebben. En anderen in de menigte toehoorders gaven blijk, alleen maar een vluchtige belangstelling te hebben om er meer over te vernemen.

Nadat Paulus Athene had verlaten, stond het altaar voor de onbekende God weer eenzaam tussen de altaren en tempels voor de mythologische helden en heldinnen. De zo belangrijke kennis van de ware God en het eenmaal onthulde grootse plan van die God bleven evenals vroeger onbekend, behalve hier en daar voor een enkeling.

Wanneer de mensen heden ten dage dit verslag in Handelingen 17 lezen, gaat het merendeel van Paulus' betoeg ze eigenlijk net zo over 't hoofd als 2000 jaar geleden.

Bijna 2000 jaar van verdere „verlichting” hebben ons alleen nog maar verder in een afgrond van onwetend-

heid gevoerd, daarbij onze veelge-roemde materiële vooruitgang tot een aanfluiting makend. De paradox aller tijden is dat de mens, die nu zo uitnemend in staat is verbazingwekkende technische en wetenschappelijke prestaties te verrichten, nog steeds niet een met werkelijke feiten gestaafde verklaring kan geven van dat meest elementaire vraagstuk — zijn eigen bestaan.

Maar nu onze huidige samenleving steeds meer geconfronteerd wordt met escalerende crises, kan het hiervoor wel eens bijna te laat zijn. We móeten het weten. We moeten bereid zijn onze vooropgezette indrukken en meningen op te geven, en ons wenden tot die éne bron die ons de antwoorden kan geven. Wij moeten onbevooroordeeld dat ene nooit falende fundament van alle kennis onderzoeken.

Die aan alles ten grondslag liggende bron is onze Schepper God en zijn instructieboek voor de mensheid, de Bijbel. Het wordt tijd dat dit „mysterieuze” boek wordt opengeslagen zodat iedereen inzage kan hebben. Het wordt tijd dat wij de zin van ons bestaan gaan inzien.

Wie of wat zijn wij?

De logische plaats om een begin te maken is bij de aanvang, bij de ware oorsprong van het mensdom.

De Bijbel begint met ons een fysieke schepping te tonen die af is. De eerste hoofdstukken van Genesis zetten uiteen dat, in tegenstelling tot de evolutieleer, de mens geschapen en gevormd werd naar het beeld van zijn Schepper. Aldus werd de mens ten tijde van de schepping duidelijk onderscheiden van alle andere levensvormen (Genesis 1:26-27).

Het is veelzeggend dat God hier niet wordt onthuld als een eenzaam individu, maar als een goddelijke familie. (Vergelijk Genesis 1:26 met Hebréeën 1:2; Colossensen 1:12-19; Romeinen 8:14 en 29; 1 Johannes 3:1-2; Efeze 3:14-15.) Deze familienaam, vertaald als „God”, komt van het oorspronkelijke Hebréeuwse woord *elohim* dat één familie inhoudt. Een familie bestaat evenwel uit meer dan één lid.

Toen God de eerste mensen schiep, schonk Hij hen de heerschappij over de aan de aarde gebonden fysieke schepping (Genesis 1:28). Maar zoals de vele schrijvers die de Bijbel optekenden vermeldden, omvatte het

grootse plan van God veel méér dan alleen maar een stoffelijke nalatenschap.

Het volgende citaat uit de Psalmen illustreert dit:

„Toch hebt Gij hem [de mens] bijna goddelijk gemaakt, en hem met heerlijkheid en luister gekroond. Gij doet hem heersen over de werken uwer handen, alles hebt Gij onder zijn voeten gelegd” (Psalm 8:6-7, *N. Vert.*).

Ofschoon koning David, de auteur van deze Psalm, hier bevestigde dat bij de schepping aan de mens het gebruik werd gegeven van de aarde, de oceanen en de lucht, ging hij veel verder door te verklaren dat „alles” onder menselijk bestuur moet worden gesteld. Deze verrassende tekst transcendeert de opvatting van heerschappij over slechts deze aarde.

Paulus, die deze woorden van David verder uitwerkt, gaat voort om ons het beeld nog verder te verduidelijken: „Alle dingen hebt Gij onder zijn voeten onderworpen. Want bij dit: alle dingen [hem] onderworpen, heeft Hij niets uitgezonderd, dat hem niet onderworpen zou zijn. Doch thans zien wij nog niet, dat hem alle dingen onderworpen zijn” (Hebreeën 2:8, *id.*). Deze bijbeltekst spreekt over het gehele universum!

Ondanks de povere, zogenaamde „verovering” van de ruimte door de mens, zijn wij nog steeds niet in staat de ongelimiteerde, grotendeels onbekende krachten te controleren die door de oneindige melkwegstelsels van het universum pulseren. De mens is zelfs niet eens in staat dit universum behoorlijk te omschrijven en te verklaren, laat staan te beheersen.

Alle dingen beërven

De Bijbel is, onder meer, ook een document met rechtskracht. Het is de boekstaving van Gods persoonlijke testament of wilsbeschikking. Het Oude Testament verhaalt ons van Gods aanbod van een materiële erfenis aan een bepaalde natie, Israël. Het Nieuwe Testament toont ons de enorm veel grotere geestelijke erfenis die beschikbaar werd gesteld voor de gehele mensheid.

Natuurlijk beseffen we, dat, indien een vermogend iemand een bepaalde persoon in zijn testament wenst te noemen, die persoon dan onmiddellijk erfgenaam wordt van een bepaald, nauwkeurig omschreven deel van zijn

wereldlijke bezittingen. Daarom is het verbijsterend te ontdekken dat God, de eigenaar en bezitter van het gehele universum, spreekt over de mensen als potentiële erfgenamen van zijn rijkdom!

Lees Romeinen 8:16-18: „Die Geest getuigt met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn. Zijn wij nu kinderen, dan zijn wij ook erfgenamen: erfgenamen van God, en medeërfgenen van Christus; immers, indien wij delen in zijn lijden, is dat om ook te delen in zijn verheerlijking. Want ik ben er zeker van, dat het lijden van de tegenwoordige tijd niet opweegt tegen de heerlijkheid, die over ons geopenbaard zal worden” (*N. Vert.*). En ook dit: „Die overwint, zal alles beërven; en Ik zal hem een God zijn en hij zal Mij een zoon zijn” (Openbaring 21:7).

Vele zonen

„In den beginne was het Woord,” schreef de apostel Johannes, „en het Woord was bij God, en het Woord was God ... Alle dingen zijn door Hetzelve gemaakt ...” (Johannes 1:1 en 3). Andere bijbelteksten (speciaal Efeze 3:9) identificeren dit „Woord” dat alles geschapen had, als degene die uiteindelijk op aarde verscheen als Jezus Christus van Nazareth.

Nadat Hij de marteldood was gestorven voor de zonden van de mensheid (Johannes 1:29; 19:16-38), herrees Jezus uit de dood om een nieuwe verhouding aan te gaan met Degene die de Vader in de hemel genoemd wordt. In die nieuwe verhouding werd Hij, die mens was geworden, weer God gemaakt en Hem werd macht gegeven over alle dingen in hemel en op aarde (Mattheus 28:18). Jezus verkreeg een nieuwe titel van enor e betekenis: „de Eerstgeborene onder vele broeders” (Romeinen 8:29).

Om terug te keren tot Hebreeën 2:9-10: „Maar wij zien Jezus, die voor een korte tijd beneden de engelen gesteld was vanwege het lijden des doods, opdat Hij door de genade Gods voor een ieder de dood zou smaken, met heerlijkheid gekroond. Want het voegde Hem, om wie en door wie alle dingen bestaan, dat Hij, om VELE ZONEN tot heerlijkheid te brengen, de Leidsman hunner behoudenis door lijden heen zou volmaken” (*N. Vert.*).

God brengt vele zonen tot heerlijkheid. En Jezus Christus, de „Eerstge-

borene onder vele broeders”, kwam als de voorloper om het voorbeeld te geven hoe men volmaakt kan worden door een leven van menselijke ervaringen dat ook lijden inhield (Hebreeën 5:8-9).

De vragen beantwoord

Verscheidene theologen hebben aangenomen dat het de bestemming van de mens is eens in de hemel te belanden om aldaar tot in alle eeuwigheid aandachtig naar Gods aangezicht te staren. Anderen voorzien dat de mens na zijn dood een soort van bijzondere engel wordt.

Maar de bijbelse waarheid is zo verschillend, zo veel grootser dan dit. God is een familie! En nu wenst Hij deze familie enorm uit te breiden!

Een der grote mysteries waarover de Bijbel spreekt, is dat God, van meet af een goddelijke familie, nu begint meer leden hieraan toe te voegen. *U* werd geschapen naar de aard van God (Genesis 1:25-27). *U* werd geboren om een zoon te zijn van de levende God!

Kunt u nu iets begrijpen van de overweldigende zin van uw bestaan?

Waar bevindt u zich nu?

Hoe raakt dit alles u nu?

Jezus Christus, de Leidsman van ons behoud (Hebreeën 2:10), kwam om de mens de weg te wijzen naar een voorspoedig en overvloedig leven dat zou leiden naar een zelfs nog volmakter bevrediging schenkend eeuwig leven in het eeuwigdurende Koninkrijk Gods.

Toen Hij zijn discipelen onderwees in de ware betekenis van het leven, zei Jezus: „Zalig zijn de armen van geest [zij die nederig zijn en onderwezen kunnen worden]; want hunner is het Koninkrijk der hemelen [Gods bestuur over het universum, thans nog uitgevoerd vanuit de hemel] ...

„Zalig zijn de zachtmoedigen [zij die een grote zelfbeheersing bezitten en zich onderwerpen aan het ontzagwekkende gezag van de almachtige God]; want zij zullen het aardrijk beërven [het gebied waar het ophanden zijnde Koninkrijk Gods gevestigd zal worden].

„Zalig zijn die honger en dorsten naar de gerechtigheid [naar het karakter en de persoonlijkheid van God zelf]; want zij zullen verzadigd worden ...

„Zalig zijn de reinen van hart; want

zij zullen God zien [en om God te kunnen zien, moeten ze zelf God zijn — Exodus 33:20].

„Zalig zijn de vreedzamen [zij die de enige, ware weg naar de vrede weten en hem ook *werkelijk bewandelen*]; want zij zullen kinderen Gods genaamd worden...” (Mattheus 5:3, 5-6, 8-9).

God nodigt *u* uit om zijn onbegrensde schepping te beërven en deel te hebben aan steeds grotere scheppingswerken gedurende alle eeuwigheid.

Maar een wijze God zal nooit toestaan dat iemand de geweldige krachten van zijn schepping aanwendt tenzij vaststaat dat die persoon volkomen en door en door te vertrouwen is wat het juiste gebruik van die krachten betreft.

Nu keren wij terug naar de verhandelingen van de apostel Paulus met de Atheners over de „onbekende” God. Paulus waarschuwt: „Zonder acht te slaan op die tijden van onwetendheid laat God thans aan de mensen de boodschap brengen, dat zij zich allen en overal [naarmate deze wetenschap tot hen komt] moeten BEKEREN. Hij heeft immers een dag vastgesteld, waarop Hij de wereld naar rechtvaardigheid gaat oordelen door een man [Christus] die Hij daartoe heeft bestemd. Aan allen gaf Hij het bewijs daarvan door Hem uit de doden te doen opstaan” (Handelingen 17: 30-31, *Willibrord-vert.*).

U zult niet tot in alle eeuwigheid tot de familie van God behoren voordat u eerst tot het inzicht komt wat u werkelijk bent. U moet, met behulp van Gods eigen geest met en *in* u, uzelf beginnen te *veranderen*. Ten einde het Koninkrijk Gods te beërven moet u dezelfde karaktertrekken trachten te verwerven, die de persoonlijkheid van Jezus Christus kenmerkten (Galaten 5:22-23). (Schrijf om onze gratis publikaties *Wat is echt berouw?* en *Wat bedoelt u precies met behouden worden?*)

De almachtige God houdt *u* en het *gehele* mensdom deze uitdaging voor: „Ik neem heden de hemel en de aarde tegen u tot getuigen; het leven en de dood stel ik u voor, de zegen en de vloek; *kies dan het leven*, opdat gij leeft, gij en uw nageslacht” (Deuteronomium 30:19, *N. Vert.*).

Moge God u het verlangen en het karakter schenken deze geweldige uitdaging te aanvaarden. □

• Italië — de zieke man van Europa

NIET ALLE leden van de Europese Gemeenschap verheugen zich in een goede politieke en economische gezondheid. Engeland werd ervan beschuldigd „de zieke man van Europa” te zijn, maar Italië is feitelijk het land dat de symptomen van een ziekte vertoont die het in ernstige moeilijkheden dreigt te brengen en misschien zelfs tot amputatie van de EEG.

Italië is op het ogenblik de werkelijk zieke man van Europa. Dit thema wordt dagelijks aangesneden in de Italiaanse pers. De *Corriere della Serra* in Milaan schrijft: „Iedereen beseft plotseling dat Italië echt ziek is en bovenal dat Europa Italië helemaal niet nodig heeft”.

Wat zijn de ziekteverschijnselen in Italië? En bestaat er een remedie tegen?

De diagnose

Voor sommige mensen is het moeilijk de vinger te leggen op de problemen waarmee Italië nu geconfronteerd wordt. De economische moeilijkheden waren echter maar al te duidelijk zichtbaar voor een jonge onderwijzer die zei: „We hebben geen ziekenhuizen, we hebben geen scholen. We zijn de arme man van Europa aan het worden.”

Evenals andere Europeanen hebben de Italianen te kampen met snel stijgende prijzen en huren die de kosten van levensonderhoud omhoogstuwen.

Werkgevers hebben problemen met onophoudelijke stakingen en hoogwerkverzuim. De steeds uitbreidende Mafia, politieke bomaanslagen en een zwakke valuta zijn verdere verschijnselen van een land dat diep in de moeilijkheden zit.

Terwijl Italië verder van Europa weg schijnt te glijden, hebben de Italianen ook zelf het vertrouwen in

de toekomst verloren. Zij zijn niet langer van mening dat hard werken voor de dag van morgen de moeite waard is. Het feit dat de Italianen aan zichzelf zijn gaan twijfelen, maakt hun situatie nog moeilijker.

In hoeverre is Italië nu de zwakkeeling en Assepoester van Europa? In een interview met Peter Nichols, correspondent van de Londense *Times*, verklaarde oud-minister-president Giulio Andreotti: „Ik zou niet van een Assepoester willen spreken, want wij kunnen geen redding verwachten van een bekoorlijke prins, doch slechts van een grotere politieke stabiliteit en van betere samenwerking tussen werkgevers en werknemers...”

Zwakheid in de regering

De laatste 25 jaar was er zeer zeker geen politieke stabiliteit in Italië. Signor Mariano Rumor is de nieuwe minister-president van de 35e regering in Italië sinds de val van het fascisme. Slechts 4 of 5 regeringen hielden het langer dan een paar maanden vol. Hoewel elke regering door de christen-democraten werd samengesteld, moesten zij toch steeds een coalitie vormen met een van de kleinere partijen. Het gevolg ervan was een zwakke regering, waarvan de Italiaanse politiek nog steeds de vruchten plukt.

Politiek gezien staat het land zwakker dan ooit. Terwijl de christen-democraten zwak blijven, beginnen de communisten en neo-fascisten aan invloed te winnen. In de strijd om de macht laaien er bijna dagelijks politieke rellen op.

Een lid van de Italiaanse Communistische Partij vertelde mij over de demonstraties die door de partij in Milaan en Rome georganiseerd worden. „In Rome kun je de spanning voelen. De mensen worden een rege-

ring beu die maanden nodig heeft om een besluit te nemen over een eenvoudige kwestie van partijbeleid. De toestand staat op springen."

Bomaanslagen, schietpartijen en andere schermutselingen hebben al plaatsgehad toen communisten het met de politie of met neo-fascisten aan de stok kregen. Maar de communistische partij — de grootste op een na in Italië en de grootste buiten de socialistische landen — vertrouwt nu meer op de stembus dan op een revolutie.

Desondanks hebben de linkse extremisten een weerslag teweeggebracht in de vorm van vergrote aanhang voor uiterst rechts. Ofschoon sommige mensen het nog steeds betwijfelen dat Italië op weg is naar een terugkeer van een fascistische regering, heeft de neo-fascistische partij (Movimento Sociale Italiano of MSI) bijna 3 miljoen stemmen (8,7%) gewonnen in de algemene verkiezingen van verleden jaar. De partij kreeg 56 zetels in het huis van afgevaardigden en 26 in de senaat, waardoor de fascisten meer macht kregen dan zij ooit sedert Mussolini gehad hebben.

Hoe de neo-fascisten leden werven

De neo-fascistische partij trekt voordeel uit de toenemende sociale problemen, onophoudelijke stakingen, slappe regering en de alomheersende stemming van ontevredenheid die zo karakteristiek is voor het Italië van vandaag. De partij legt de nadruk op het thema van wet en orde onder een sterke regering. Om de katholieken aan te trekken, roept zij zichzelf uit als „de verdediger des geloofs”.

De partijleider van de MSI, Giorgio Almirante, wordt door veel waarnemers beschouwd als een van de bekwaamste politici en een van de beste sprekers in het land. Men heeft

hem zelfs met Mussolini vergeleken. Maar alles gaat signor Almirante niet voor de wind. Hij moet zich in Rome voor het gerecht verantwoorden wegens de beschuldiging dat hij bezig is Mussolini's nationale Fascistische Partij weer op te richten.

De fascistische en zelfs nazi-kenmerken en sympathieën van de partij zijn buiten twijfel. De partij heeft het dragen van een zwart overhemd en het brengen van de groet met uitgestrekte arm ingesteld, welke indertijd ook de Partij van Mussolini kenmerkten. Een groot aantal leiders van de MSI, waaronder Almirante zelf, hebben belangrijke politieke functies in Mussolini's regiem bekleed.

Hoe de uitslag van deze rechtszitting ook zal uitvallen, op één ding kan men rekenen: het fascisme zal niet uit het Italiaanse leven verdwijnen zolang er een zwakke regering aan het bewind is die geen oplossingen heeft voor de problemen van het land.

Degenen die de voorkeur geven aan een sterke en efficiënte regering, wenden zich dan dikwijls tot het fascisme. Italianen bewonderen een krachtig optreden en zullen iemand die een Caesar belooft te zijn, blindelings volgen. Dit is een zwakte in het Italiaanse karakter.

Dat is de reden waarom steeds meer Italianen nu hopen dat het fascisme zal slagen, waar de democratie gefaald heeft. Veel Italianen kunnen echter nog steeds niet geloven dat de neo-fascistische partij een sterke regering kán vormen. Een alternatief zou een coalitie zijn met de christendemocraten en de machtige communistische partij. De communisten zijn ervan overtuigd dat zij de ernstige problemen van Italië op kunnen lossen — dat alleen door hun hulp het land gered kan worden. De meeste katholieken hebben echter geen vertrouwen in de communistische partij.

Het communisme is altijd de traditionele vijand van de kerk geweest.

Is dit de toekomst van Italië?

De communisten blijven echter hun positie versterken. Zij hebben nu negen miljoen leden en hebben stappen ondernomen om de regering over te nemen. Volgens partijleider Giorgio Almirante van de neo-fascisten hebben de communisten op het platteland reeds de macht in handen. Hij verklaarde deze vaste overtuiging nader aan John Cornwall van de Londense *Guardian* toen hij zei: „Italië wordt door de communisten bestuurd. Zij hebben officieel de macht nog niet overgenomen omdat Brezjnev zijn goedkeuring nog niet verleend heeft.”

Over de toekomst zei hij: „De tijd komt dat de communisten de macht zullen overnemen; zij zullen het geleidelijk aan doen. Pas dan zullen de meeste Italianen wakker worden en beseffen wat er met hen gebeurd is. Zij zullen het niet slikken.”

Indien of wanneer dat gebeurt, zullen de Italianen zich dan opnieuw naar rechts — tot het fascisme — wenden op zoek naar een sterke leider en een sterke regering? En zal het Vatikan tussenbeide komen om die ontwikkeling te steunen ten einde de weg voor te bereiden voor een hernieuwd verbond tussen kerk en staat — zowel in Italië als in de Europese Gemeenschap?

Het gevolg daarvan zou een herleving van het oude Romeinse Rijk betekenen dat voor het Vatikan de mogelijkheid zou openen een grotere rol in het politieke gebeuren van West-Europa te spelen. Het staat vast dat een dergelijke alliantie vroeg of laat tot stand zal komen, hoe dan ook.

U doet er goed aan de ontwikkelingen in Italië in het oog te houden!

— Robert C. Boraker

In dit nummer:

★ **UNCLE SAM IS ZIEK**

Zie pagina 2.

★ **RECONSTRUCTIE VAN 2000 JAAR GESCHIEDENIS**

Opgravingen ten zuiden en westen van het tempelterras te Jeruzalem hebben over heel de wereld de aandacht getrokken. In dit artikel, geschreven vanuit het oogpunt van een archeoloog, wordt in eenvoudige bewoordingen uiteengezet wat daar in Jeruzalem gebeurt en worden enkele van de opzienbarende vondsten beschreven. Zie pagina 9.

★ **DE EUROPESE MISDAADEXPLOSIE**

De criminaliteit in Europa blijft toenemen. Toch kan deze een halt worden toegeroepen als de oudere generatie er zorg voor draagt dat onze jeugd op de juiste wijze wordt opgevoed. Zie pagina 16.

★ **IS EEN „GOED” LEVEN LEIDEN WEL VOLDOENDE?**

Veel mensen zijn van mening dat het voldoende is een rechtschapen leven te leiden. Anderen beweren dat slechts in Christus „geloven” alles is wat God verlangt. Is een van beide opvattingen de volledige waarheid? Zie pagina 22.

★ **EEN REMEDIE TEGEN OORLOG**

Ieder land kan thans over de remedie beschikken en het toepassen tegen ieder ander land dat tot agressie overgaat. De vraag blijft: wie zal het het eerst toepassen? Zie pagina 26.

★ **WAAROM ZIJN WE HIER?**

De maatschappij, geconfronteerd met de dringendste problemen aller tijden, heeft dringend behoefte aan antwoorden op de werkelijk belangrijke vraagstukken van ons bestaan. Zie pagina 37.